

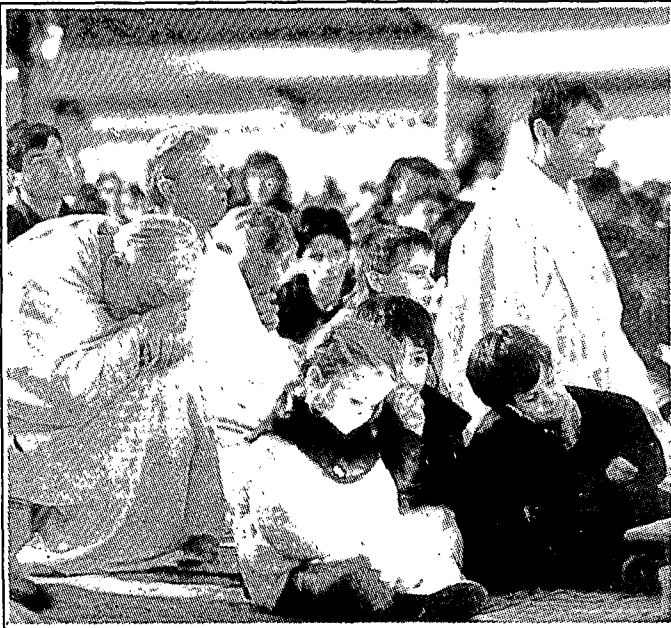
L'Arquebisbe de Barcelona, junt amb el prior, consolen els familiars del cartoixà que morí cremat. Excepcionalment es permeté l'entrada de les dones en el recinte monàstic.

El foc posà en perill la Cartoixa de Montalegre

El Dr. Carles, a les exèquies del germà Agustí

Més informació a «Llindar», del Director, a la primera pàgina de l'AFINANT

Taizé, una pregària sempre jove

Reportatge a les pàgines centrals.

Tingué lloc a Fàtima del 18 al 23 de juliol

VIII Trobada Internacional dels Equips de la Mare de Déu

Una informació de Jaume Aymar a les pàgs. 6 i 7.

Catequesi del Sant Pare sobre «L'Església i les persones soles»

Divorciats i separats són Església

L'acolliment de l'Església a les persones soles, sobretot els que han fracassat en el matrimoni, fou confirmat pel Sant Pare amb un to particularment afectuós, en la seva catequesi del dimecres dia 10 d'agost. Divorciats i separats, com també les mares solteres —va dir el Papa— «continuen formant part de l'Església, sigui quina sigui la seva responsabilitat personal en el drama en el qual es troben implicades». Per això —va afegir— «els pastors, partíceps en la seva prova, no els abandonaran a si mateixes i miraran, al contrari, de fer el possible per ajudar-les i fer-les sentir encara vinculades al ramat de Crist». Fins i tot en els casos en els quals per als divorciats tornats a casar existeix un límit en la vida sacramental plena, no es «renuncia mai a estimar, a entendre, a estar al costat de tots els que estan en dificultat», mentre que es dóna una «proximitat particular» amb qui persevera «en la fidelitat renunciant a una altra unió».

El Sant Pare també féu referència a les vídues, les quals en la comunitat cristiana primitiva tenien «una funció activa, quasi una específica participació a la vocació universal dels deixebles de Crist a la vida de pregària».

Metges cristians d'arreu del món denuncien l'estratègia avortista de l'ONU

Text íntegre a les pàgs. 16 i 17.

VIATGE A

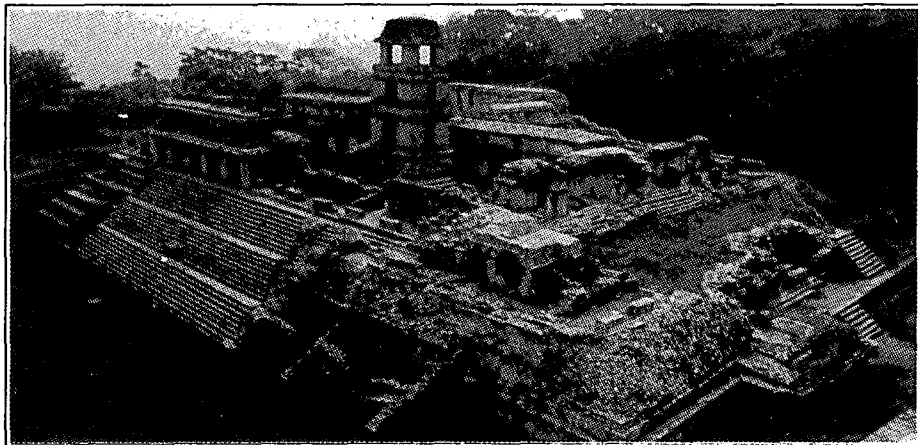
Del 5 al 18 de novembre

MÈXIC / YUCATÁN / GUATEMALA

«Un repàs a les cultures pre-colombines i a l'evangelització»

- CIUTAT DE MÈXIC i santuari de Guadalupe.
- TEOTIHUACÁN: punt neuràlgic de la mitologia mexicana.
- VILAHERMOSA: capital moderna de l'estat de Tabasco i antic centre de la cultura olmeca.
- PALENQUE: important centre arqueològic de la cultura maia, situat al bell mig de la selva tropical.
- MÈRIDA: ciutat colonial construïda pels espanyols, capital del Yucatán.
- KABAH: amb el Palau de les Màscare, la construcció més extravagant de l'imperi maia.
- UXMAL: elegància en els seus edificis i rica decoració.
- CHICHÉN ITZÁ: espectacular centre de culte maia.

- CANCÚN: important zona turística, banyada per les clares aigües del Carib.
- ISLA DE LAS MUJERES: petita illa del Carib, envoltada de palmeres i cabanes rústegues.

GUATEMALA:

- TIKAL: bressol de la civilització maia, situada al centre de l'exuberant selva tropical del Petén.
- GUATEMALA: capital del país.
- CHICHICASTENANGO: vila indígena amb mercat artesanal.
- LLAC ATITLÁN: als peus d'aquest volcà, amb interessants poblats on es mantenen vius els costums i les tradicions.

AVÍS:

Les dependències de l'Associació d'AMICS, a la plaça d'Urquinaona, restaran obertes els matins, de 10 a 1, durant tot el mes d'AGOST.

Terra Santa

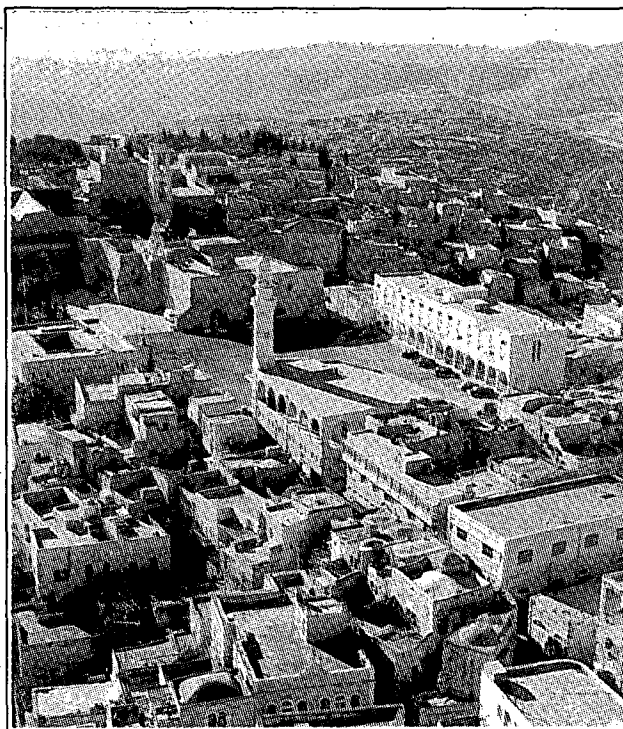
Del 3 al 12 d'octubre

VISITANT, COM A «PELEGRINS DE LA PARAULA», LA JUDEA I LA GALILEA:

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), Betlem, Jericó, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzaret, el mont Carmel, etc.

PODEU FER-VOS «PELEGRINS DE LA PARAULA» SEGUINT DE PROP LES PETJADES DE JESÚS

DEMANEU INFORMACIÓ

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Un tema crucial de la pastoral d'Occident

La qüestió dels creients no practicants que, tanmateix desitgen participar, en un moments determinats, de la vida sacramental, ha anat atraient l'atenció de l'Església en els últims anys, de manera progressiva. Ara el cardenal Martini l'ha qualificada de «tema crucial de la pastoral ordinària en tot l'Occident». («Reflexions sobre el sentit obscur de Déu», Documents d'Església núm. 615). Les seves reflexions sobre aquesta problemàtica, suggestives com totes les de l'arquebisbe de Milà, aporten punts de vista dignes de ser tinguts en compte.

Martini s'adona d'una situació de fet evident: «Hi ha una necessitat religiosa civil (natural, si es vol) la gestió de la qual, en els països occidentals, està prevalentment

confiada al cristianisme». Es tracta «d'un sentiment religiós típicament associat als moments importants i als interrogants de la vida individual i col·lectiva», el qual «ha après a expressar-se en la llengua cristiana i a exercitar-se en forma de ritu cristià». Ens trobem, doncs, davant una funció social que la història ha posat a mans de l'Església i que una gran part de la societat dels nostres dies considera normal. Ara bé, apareix simultàniament un fenomen inquietant: la funció eclesial subsisteix, però la fe cristiana que li donava sentit s'ha anat esvaint fins a fer-nos sospitar, en els casos extrems, que ha deixat totalment d'existir... La llengua i els ritus resten cristians, però no tant les persones que aspiren, tanmateix, a expressar-s'hi. ¿Una clofolla residual sense el fruit? D'aquí neix el dilema que és la creu de les nostres comunitats i, molt especialment, dels seus pastors: abandonar o restringir aquella funció social pot significar abandonar molts homes i dones de fe confusa mantenir-la pot portar-nos a la banalització dels sacraments i a la insignificança de la fe...

El cardenal Martini, com la majoria de pastors, vol trobar

una altra via que eviti tots dos extrems. «Penso que l'Església, afirma, ha de manifestar el màxim acolliment a la religiositat popular que acut a la institució cristiana per ser ajudada, instruída, sostinguda. Però penso també que, al mateix temps, l'experiència eclesial del cristianisme ha de fer novament desitjable i també una mica fascina-dora la misteriosa coparticipació de la vida eclesial, en el sentit de l'antiga disciplina de l'arcà i de la disciplina sacramental». El cardenal insinua la possibilitat d'un acolliment discriminat: més obert, en un caos a l'expressió solidària i caritativa «que no fa accepció de persones, i, per tant, no en fa de condició religiosa»; més afavoridor, en altres, «del caràcter íntim i secret del seguiment del Senyor, que requereix que es posi a prova la seva qualitat».

Aquesta és la difícil tensió en què ens trobem situats: som responsables d'un poble necessitat d'esperança i d'acolliment, que camina com ovelles sense pastor... i hem rebut la missió de fer visible i abellible la proposta de Jesús amb tota la seva radicalitat. Una tensió que ens pertoca d'assumir coratjosament, conscients que cap recepta màgica no ens l'estalviarà.

TRIBUNA

an suscitat molts comentaris les declaracions del president de la República sobre l'escola. Els pares tenen dret a escollir l'escola on enviar els seus fills sense veure's obligats a pagar dues vegades el cost de la instrucció, una vegada per l'escola de l'Estat que no utilitzen, i l'altra per a l'escola privada que usen efectivament. Tot seguit s'ha desenvolupat la polèmica al crit de «ni una lira per a l'escola dels capellans».

És un pecat que a Itàlia no es pugui fer cap proposta innovadora sense ser presa immediatament de contrapropostes ideològiques vuitcentistes que impedeixen afrontar concretament els problemes. Prego el lector que posi entre parèntesi les contraproposicions usals entre laics i catòlics, entre escola de l'Estat i «escola dels capellans» per afrontar el problema des d'un angle visual nou. També prego el lector de posar a part el problema de l'escola per partir en canvi d'una pregunta més general: ¿què ha de fer l'Estat per assegurar a tots els seus ciutadans aquells béns fonamentals als quals tenen dret i en virtut ser-ne ciutadans, encara que no estiguin en condicions de poder-ho pagar? Es tracta de la instrucció, de l'assistència mèdica, de les pensions, etc. La resposta tradicional a aquesta pregunta és: l'Estat produeix aquests béns i pot distribuir-los als ciutadans. En aquest camp aleshores val un principi estatalista, o millor encara, socialista: l'Estat determina la quantitat i la qualitat d'aquests béns que han de ser produïts i el ciutadà només ha d'acceptar allò que l'Estat distribueix. Respecte al mercat lliure, aquest sistema té un avantatge i un desavantatge.

En un sistema de mercat lliure, aquests béns serien accessibles només per aquells que poden pagar-los, i això seria injust. D'altra banda sabem que l'Estat no dona mai resultats brillants quan se li demana de produir directament béns i serveis. Manca la competitivitat i per tant l'estímul

No reivindicacions, sinó criteris per reformar l'Estat

■ Rocco Buttiglione

per millorar la qualitat i disminuir els preus. El consumidor final d'aquests béns no pot elegir i per tant es veu obligat a consumir béns i serveis que no són els que ell desitjaria i que efectivament li serveixen. Els aparells burocràtics que produeixen aquells béns i aquells serveis, finalment, s'inflen segons lògica del favoritisme polític d'una manera

La veritable oposició és aquella entre una concepció tendencialment socialista que veu en l'Estat l'únic productor de béns públics i una concepció que, sense ser liberalista i mantenint per a tothom un igual dret d'accés a aquests béns, vol desburocratitzar l'Estat.

que la ineficiència no és mai castigada com tampoc és premiada l'eficiència.

En els últims anys alguns s'han fet la pregunta: ¿és veritat que per garantir a tots un accés tendencialment igualatari a aquests béns «públics» és necessari que el productor sigui l'Estat? ¿No es podria crear, almenys per una part d'aquests béns, unes condicions que «imitin» o «simulin» el mercat, donant-nos els avantatges de mercat (el poder d'elecció del consumidor final i per tant l'eficiència) sense els desavantatges de mercat, o sigui admetent tota la població a gaudir d'aquests béns?

La resposta a aquesta pregunta, és sí. Només cal que l'Estat retiri a través del sistema fiscal la suma de recursos que reté suficient per satisfer aquelles necessitats i divideixi després aquesta suma entre els usuaris. D'aquesta manera l'usuari rebrà un poder d'adquisició igual d'aquests béns. La tasca, però, de produir aquests béns serà deixat a la lliure iniciativa. Així es crearà un mercat «sui generis» en el qual cadascun dels usuaris té un poder d'adquisició igual, però és lliure de gastar-lo com cregui, a on sigui feta la millor oferta en termes de relació preu-qualitat.

o també en termes de més exacta correspondència als seus particulars desigs i necessitats. Una reforma semblant comporta amb tota probabilitat un nivell més alt de satisfacció dels usuaris, i un nivell menor de despesa per a l'Estat. Transfereix poder de decisió i d'elecció des de la burocràcia del ministeri als consumidors finals i als productors directes dels béns públics. Precisament per això en contra d'aquesta elecció apunten els dards que té el poder per imposar als productors i als usuaris la pròpia elecció a la qual el poder no pensa renunciar. La vella que-rel·la ideològica sobre escola laica o escola catòlica aquí hi entra només fins a cert punt. La veritable oposició és aquella entre una concepció tendencialment socialista que veu en l'Estat l'únic productor de béns públics i una concepció que sense ser liberalista i mantenint per a tothom un igual dret d'accés a aquests béns vol desburocratitzar l'Estat. L'Estat no ha de produir tots els béns públics. On sigui possible ha d'organitzar més aviat la solidaritat, fer aquells béns accessibles a tots atorgant als usuaris un específic poder adquisitiu per procurar-se'ls i deixant que aquests béns siguin produïts per qui té la voluntat i capacitat de fer-ho anant a l'encontre de les preferències i les necessitats dels usuaris. I només d'aquesta manera podrem tenir un Estat social més eficient a cost suportable, donant així també un contingut concret a la reivindicació de «més societat, menys Estat».

Això de l'escola només és un cas particular d'un nou apropament al problema de la producció dels béns públics. No es tracta aquí d'una reivindicació particular dels catòlics sinó d'un criteri fonamental per a la reforma de l'Estat, sobre el qual no veig raons per no convenir-hi també per part de tots aquells laics que volen una societat més lliure i un Estat més reduït i més eficient.

Rocco Buttiglione, és el nou secretari general del Partit Popular (Itàlia) De «Avvenire»

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonés, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Miquel Àngel Codina, Rosa Collé, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Tomàs Puntí, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronai, TARRAGONA;

Norbert Miracle, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.
Disseny: Josep Samper i Aledo. **Compaginació:** Carlos Aguado.
Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggarí 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.
Impressora: Publiograf, S.A. L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.
□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Juglar i Mn. Francesc Malsosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Me Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrubies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per
MEMBRE DE LA UCIP

◆ Ara fa 50 anys

Sr. Director:

Ho volem celebrar els que per motiu del Servei Militar, ara fa 50 anys vàrem conèixer la Vall d'Aran, Tremp, la Poblade Segur, Sort, Pont de Suert, etc. etc., pobles tant acollidors per als qui ens trobàvem lluny de les nostres llars, enfrontats amb els maquis.

Molts de nosaltres encara hi conservem amics i records. Per aquest motiu un grup dels de la «quinta» del 44 hem pensat de passar-hi un cap de setmana fent-hi un seguit de visites, algunes ja programades amb els respectius Ajuntaments i Parròquies, els dies 3, 4 i 5 de setembre.

Ens agradaria retrobar-nos-hi amb algun dels nostres oficials. I també, perquè no, amb algun dels que teníem enfront, per a poder donar-nos una forta abraçada oblidant lo passat.

Dirigiu-vos si us plau a Antoni Ricart, Carrer Morgades número 52 - 08500 Vic, al telèfon 885 34 47 al vespre, o bé al 883.33 30 en hores de oficina demanant per la Srta. Lidia.

Tots hi esteu convidats, els que vàrem conèixer aquelles jornades, fins i tot si no sou de la mateixa lleva.

Una cordial salutació.

ANTONI RICART I ROCA (Vic)

◆ Puntualitzar la Conferència del Caire

Sr. Director:

Davant la manca d'informació sobre la propera Conferència Mundial de Població del Caire, em semblava necessari puntualitzar alguns aspectes que queden una mica velats i que són importants.

El document base de la Conferència ja està redactat, i la reunió del Caire només servirà per donar aprovació formal al que ja està decidit. ¿Qui són els que han escrit el document? Bàsicament, representants del «primer món», que opinen que la pobresa és el resultat de l'augment de població, i de l'esgotament dels recursos i la contaminació ambiental consegüents. Així, consideren que el desenvolupament, tema bàsic de la Conferència, només pot produir-se amb un ajustament dràstic de la població.

Aquí no s'ha tingut en compte les conclusions del Consens Llatinoamericà de

la Conferència Regional sobre la Població de Ciutat de Mèxic (1983), en les quals es fa notar que la caiguda de la taxa de creixement demogràfic dels darrers deu anys va estar, de fet, acompanyada per una regressió en els índexs del desenvolupament econòmic.

Tomant a la futura Conferència del Caire, un dels mètodes més defensats pel control de la natalitat és l'avortament, contrariant així la recomanació 18.e de la Conferència de Ciutat de Mèxic sobre la Població (1983), en què es deia que «en cap cas l'avortament s'ha de promoure com un mètode de planificació de la família». ¿Què ha esdevingut perquè es doni aquest canvi ideològic?

L'únic que s'ha tingut en compte és el rendiment econòmic, europeu, evidentment. És més barat evitar naixements (amb mesures que, a més, fomentin certes indústries), que posar bases sòlides per al desenvolupament d'aquests pobles: educació, infraestructures, etc. Estem així en una situació de colonialisme intel·lectual, o de paternalisme, per suavitzar els termes. Sembla que, en les Nacions Unides, unes nacions ho són més que altres.

Ara que estem commemorant tan solemnement el desembarcament de Normandia, pel que va significar de triomf de la democràcia a Europa en front del nazisme, resulta incoherent plantejar una conferència internacional tan poc «democràtica». El primer món decideix el que ha de fer la resta, amb l'argument «t'ajudarem econòmicament si tu acceptes la nostra planificació de la població». Això, en llenguatge vulgar, s'anomena xantatge.

M.ª SOCORRO PARADAS PENA

Cornellà

◆ 239 firmes contra l'avortament

Sr. Director:

Els sotasignants volem deixar constància de les següents consideracions, relatives a l'ampliació de l'actual normativa sobre l'interrupció «voluntària» de l'embaràs.

Fins ara, aquesta era la designació que amb intencions eufemístiques es donava a l'avortament. Però no pot ser eufemisme un terme que es contradiu amb la pròpia essència de la seva significació. Així, l'avortament, tot i essent interrupció de l'embaràs, a Espanya no té res de voluntària:

—Es deixa de considerar la interpretació del Codi Hipocràtic que el metge va jurar complir i en perjudici de la seva consciència, se l'obliga a interrompre, segar, tallar o interrompre un embaràs i, el que és el mateix, una vida. Entre altres coses, l'Estat no té fixades aquestes competències en la Constitució vigent.

—Es deixa la decisió de sotmetre's a aquesta intervenció a la dona, quan l'home és condició «sine qua non» en tota gestació. (Art. 14 de la Constitució: «Els espanyols són iguals davant la Llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió o qualsevol altra circumstància personal o social»). Aquí veiem incloses a la parella, el fetus i els suposats que sempre s'argüeixen en descàrrec.

Tots sabem que l'avortament és tracte degradant, tortura que no respecta la integritat física de l'individu (ja que la destrueix), ni el dret a la vida, ni l'art. 15 de la Constitució. Volem recordar l'art. 39: «L'home i la dona tenen dret a contraure matrimoni, amb plena igualtat jurídica» (...)

Per tant, denunciem la falsedat de les expressions que corren avui tan gratuïtament, perquè la dona no escull lliurement, mentre Cristina Alberdi, l'actual Ministre d'Afers Socials, faci declaracions tan falses. En qualsevol cas, no hi ha llibertat sense dret, ni la dona ni l'home el tenen sobre la vida del seu futur fill, perquè hem demostrat que l'home que engendrà, té dret a discrepar, i abogar per la vida del seu fill, i perquè a Espanya es va abolir la pena de mort, i no es pot permetre que s'apliqui a innocents, ni tan sols després de la declaració de l'Estat d'Excepció. Principalment, quan no la reben terroristes que suposen un perill públic declarat.

Lamentem la total immoralitat dels qui elevaren aquesta proposta, i de tot aquell partir polític que la secundà. Ens sentim solidaris amb tots els metges que s'oposen a la pràctica de l'avortament, llibertat inalienable per prendre una decisió que els honori.

Demaneu als qui donen suport a aquesta llei, tinguin el valor d'esgrimir personalment el bisturi que acaba amb les seves víctimes, sense implicar a tercers que no tenen perquè fer-ho.

JOSÉ MARIA CRISOL CALATRAVA
i 239 signatures més, adjuntes a la

present
Bellaterra

◆ Rogatives per la pluja

Sr. Director:

Per la manca de pluja, que fa setmanes que patim amb gran perjudici per a tots, sobretot per l'agricultura, ¿no caldria fer pregàries?

Anys enrera se'n feien en èpoques com aquesta acomplint-se les paraules del Senyor: «El que demaneu en l'oració us ho concediré», ¿és que ara això no és així?

Em fa la impressió que no s'hi creu o no s'hi pensa i es confia en la ciència però sense Déu. ¿Quantes vegades la Sagrada Escripura ens reprova durament aquesta manera de ser? Em recordo del fet entre Elies i els sacerdots dels déus falsos que aquests no varen poder encendre el foc pels sacrificis i Elies si, invocant al Déu vertader. També en la 1a. Lectura del diumenge 17 durant l'any ens diu que Déu és amo del Cel i de la Terra i ens pot enviar la pluja quant vulgui i més si l'hi demanem.

J. VALLS

Barberà del Vallès

◆ ¿Psiquiatre o confessor?

Sr. Director:

Sens dubte en el món d'avui a prop del 2000 és evident, que tenen més futur els psiquiatres, per molt que els profetes, mags, vidents facin pronòstics que s'acabarà el món, perdoneu que en aquest punt sigui «agnòstica» i una mica irònica, mentre fem cas d'aquestes persones i pronòstics tindrem una població «angoixada» pessimista i depressiva, en concret malalts que els caldrà la visita a un especialista. ¿Oi que psiquiatre s'associa a «boig»? No hauria de ser així. Quan encara hi havia uns certs valors morals a una persona trista se l'escoltaven i es mirava d'ajudar-la, si el mal era més fons amb bones paraules se li suggeria que anés a confessar. ¿Us heu fixat que els confessoris estan buits? S'han substituït per les sales d'espera dels hospitals. Heu pensat que seria més avantatjós sense tan llarga llista d'espera i algunes vegades més econòmic tornar-hi.

Sense fanatismes, amb humilitat i sentit de l'estalvi que en temps de «crisi» aniria bé per a moltes economies.

Ma. NEUS PADRÓ I RUBÍ
Artés

RETALLS

Església d'Urgell (Juliol-agost 1994 N.º 232)

El valor de la pregària

Estimats diocesans:

Avui m'han convidat a Catalunya Ràdio a parlar de la pregària. El títol era el següent: ¿de què serveix pregar? De res, he respost. O millor dit, he respost fent una altra pregunta: ¿De què serveix l'amor familiar, la comunicació de sentiments amb algun amic? No se li pot posar preu. Vivim en una època on el que compta és l'utilitarisme. A tot es posa preu. Però resulta que hi ha coses molt grans, les coses més grans, que no tenen preu.

El programa de ràdio admet preguntes que el públic fa per telèfon. Un home que semblava jove i que no era creient ha manifestat en la seva intervenció que resar evidència una falta de seguretat en ell mateix.

Pobre home, un accident baixant les escales i pot demostrar que no existeix tanta seguretat.

En tot cas s'intueix que aquest home confonia la pregària simplement amb la petició d'algun do. El que prega seria un pidolaire. I no s'ha excloure. Davant Déu tots som pobres, ja que Ell és la font de tot bé. Però justament el matí jo havia celebrat la Missa i havia llegit l'Evangeli de Sant Mateu en el capítol 6 on Jesús ens diu que: «Abans que vosaltres li demaneu res, el vostre Pare ja sap perfectament tot el que necessiteu». I tot seguit explica com Jesús va ensenyar els deixebles a pregar amb el Pare Nostre. Així, ja no som esclaus, sinó fills, i podem comunicar-nos amb el nostre Pare Déu amb tota confiança.

Fa pocs anys que vàrem fer una enquesta de valors en la qual hi havia una pregunta que deia: «algunes vegades penso en Déu». Un 84% respongueren afirmativament i un 7%, una mica. Una altra pregunta deia: «desitjo que els meus fills

apreguin a resar». Un 68% respongueren afirmativament, i un 15 una mica. És evident que la majoria de persones creu en Déu i d'alguna manera prega. ¿I quina és la pregària més universal, comuna en totes les religions? És repetir amb pietat i confiança el nom de Déu. Ho és a l'hinduisme, al budisme i també a l'invocació constant d'Al·là amb el cor i amb la llengua, en el món musulmà.

És clar que pels cristians la gran pregària és l'Eucaristia. I també la litúrgia de les hores, que consisteix principalment en llegir o cantar salms, si pot ser a les distintes hores del dia. Però vull recordar-vos que hi ha maneres molt senzilles i profitoses de pregar. Les pregàries de repetició. La pregària del Rosari amb la repetició del Pare Nostre, l'Ave Maria i el Glòria, mentre es mediten els misteris de la vida de Jesús, n'és un exemple. Els Pares del Desert, ja des del segle IV, insisteixen en la conveniència de mantenir-se en el record de Déu, repetint fórmules breus, com és ara: «Sigueu amb nosaltres Déu Nostre»,

«Senyor tingueu pietat», «Senyor, Fill de Déu, tingueu pietat de mi».

Així es va formar el que coneixem com la tradició hesicasta, una paraula grega que significa pacificadora. Una pregària curta dirigida a Jesús, treta de l'Evangeli: «Jesús, Fill de Déu viu, tingueu pietat de mi». I més curt encara: «Jesús, tingueu pietat de mi». O simplement «Jesús». Aquesta repetició, moltes vegades al dia, ha estat un dels fonaments de la pregària oriental ortodoxa i, durant molt de temps, ha afaïçonat l'ànima del creient a Rússia. Quan vaig visitar el Mont Athos, ara fa tres anys, vaig poder veure com els monjos, amb una mena de rosari a les mans, l'anaven repetint durant el dia en el temps de lleure.

Si com diu Sta. Teresa, pregar no és més que un intercanvi íntim d'amistat, en el qual hom enraona sovint de tu a tu amb aquest Déu pel qual se sap estimat, es comprendrà que no és un art de moltes paraules i discursos. Pregar, doncs, és el més fàcil que hi ha. I és

també el més difícil, ja que suposa sempre un esforç, un combat. De vegades ens omplirà l'ànima de consol. D'altres vegades serà la cosa més eixuta del món, sense gust pels pensaments, records i sentiments espirituals. No trobarem mai temps per fer-ho.

Però no fa falta temps per estimar, la cosa més fàcil i la cosa més difícil. Potser ara, a les vacances d'estiu, en tindreu més de temps. Atieu el foc del vostre amor a Déu revivant la pregària. Hi ha tantes maneres de pregar i tantes pregàries! Els musulmans ens donen exemple. Siguin on siguin, treuen la seva petita catifa, que vol significar un aïllament del món, s'orienten cap a la Meca i, quan és l'hora, fan la seva pregària sense cap vergonya. Tinc un llibre de pregàries islàmiques. N'hi ha de molt boniques. Amb una d'aquestes acabaré el meu escrit: «Senyor, tingueu pietat dels que són dolents, perquè dels bons ja n'heu tingut misericòrdia, fent que siguin bons».

■ Joan Martí, bisbe d'Urgell

VATICÀ

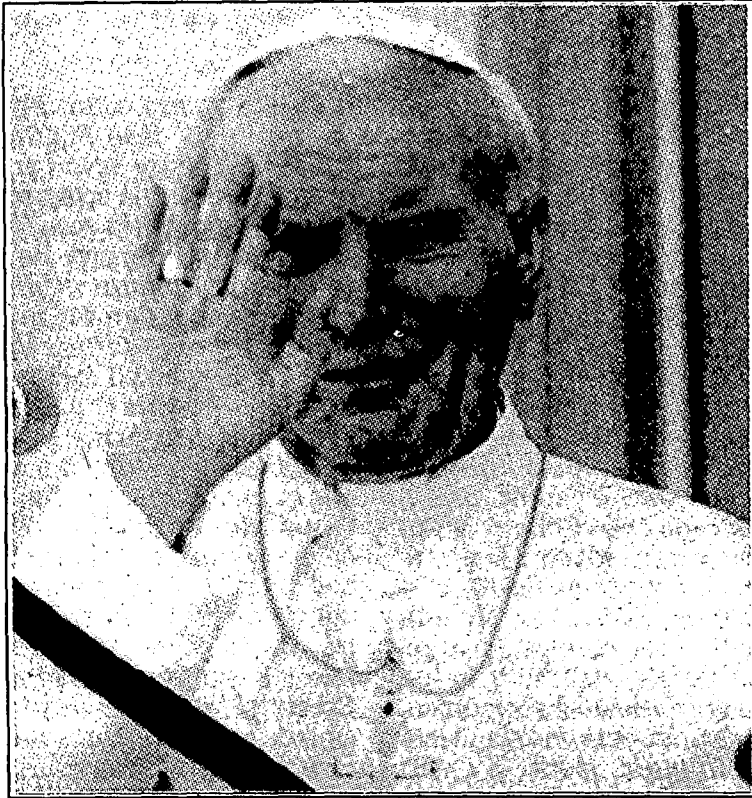
Crida als pares: bandejar l'egoisme

Joan Pau II: Més adopcions, menys proveta

ROMA.— Un no rotund als «úters de lloguer» i a la inseminació artificial. Via lliure, al contrari, a l'adopció com a servei social a promoure i incrementar. És el pensament del papa Wojtyla, expressat durant l'Angelus, resat com és costum en aquest període estival, a la residència de Castel Gandolfo.

Adreçant-se als milers de persones presents, el pontífex digué que els cònjuges han de «voler el fill amb un amor gratuït i oblatiu, evitant d'instrumentalitzar-lo als seus interessos o a la pròpia personal gratificació». Joan Pau II va repetir, una vegada més, el tema de la paternitat i la maternitat responsable, invitant als cònjuges desitjosos de fillada a satisfer el propi desig recurrent a la institució de l'adopció. És la primera vegada que el pontífex treu aquest argument, definint-lo com «una forma de servei per animar i promoure juntament amb altres iniciatives de dedicació social, que permet a molts infants privats de l'escalaf d'una família, de trobar un afecte sincer i durable».

En el curs de la seva allocució, el pontífex va definir com a «moralment desordenades» totes aquelles pràctiques a què recorren moltes parelles animades pel

El Papa durant el seu discurs a Castel Gandolfo

desig legítim de procrear. «Certament —digué el Papa— el naixement del fill pertany a l'exigència específica de l'amor amb què els pares són cridats a engendrar en la imitació de l'amor gratuït diví».

Però aquest regal és invocat i acollit amb profund respecte —va repetir el Sant Pare— en el coneixement de la dignitat transcendent de la nova criatura. La difusió de tecnologies per concebre com la fecundació artificial i l'úter de lloguer, és, segons el pontífex, un seriós problema

d'ordre moral.

Joan Pau II després va recordar, als nombrosos pelegrins presents al pati interior de la residència, la greu implicació derivada d'un naixement que no sigui fruit dels normals processos biològics.

Segons el Sant Pare, el legítim desig d'un fill no ha de ser interpretat com una mena de dret a satisfer a qualsevol preu. Perquè això significaria adquirir el fill com qualsevol altra cosa. Finalment va recomanar als pares d'estimar els fills amb ple respecte de la seva autonomia i originalitat.

Trobada de 7.500 guies de l'escoltisme de tot Europa

«En Crist, tot home és el meu germà»

ROMA.— Del 31 de juliol al 8 d'agost tingué lloc el segon aplec de la Unió Internacional de les Guies i Escoltes d'Europa a les muntanyes de Viterbo. Hi participaren 7.500 guies procedents de tot Europa. El tema de la trobada: «En Crist, tot home és el meu germà». El 3 d'agost foren rebuts pel Papa.

«Aquest aplec vol ser un missatge per fer tornar als joves, perquè no malgastin la seva vida amb la droga o en nits a la discoteca». Això va dir Domenico Pezzato, president de l'associació italiana dels Escoltes d'Europa, que es trobaren durant una setmana, a la muntanya del Cimino, del viterbès, per una gran trobada de creixement espiritual i de fraternitat.

Es tracta del segon Eurojam de la Unió Internacional de les Guies i Escoltes, que va reunir de tot Europa prop de sis mil entre nois i noies, en edat compresa entre onze i setze anys, pertanyents a les tres confessions religioses admeses per l'associació: catòlica, ortodoxa i reformada.

El primer aplec tingué lloc amb èxit a França, a Chateroux, l'any 1984. La novetat d'aquest any és representada per la participació de joves provinents dels països de l'est d'Europa.

El tema escollit per aquest segon aplec era significatiu: «En Crist, tot home és el meu germà». Aquesta experiència té un clar intent pedagògic i es proposa difondre indicacions positives de vida als joves especialment per aquells en crisi de valors a la recerca de sensacions fortes.

«Reconèixer-se germans perquè vivim la mateixa fe, la mateixa experiència escolta i la mateixa llei». Fou el lema d'aquests nois que visqueren una setmana sota el signe de la fraternitat, de la confiança en la vida i del respecte de l'espiritualitat.

«Ha estat una òptima oportunitat que ha permès l'intercanvi i l'increment d'experiències», explicà Anna Bertolini, vicepresidenta de l'associació.

El programa d'aquests vuit dies fou molt intens. El calendari fou estudiat sobre una sèrie d'activitats per tal d'afavorir un millor coneixement de les diverses tradicions, com escau a les regles escoltistes, entre els quals hi ha vetlles de reflexió, sopars a base de plats típics, jocs, a més, naturalment, de moments de pregària comunitària.

El dia 3 d'agost, els 7.500 participants a l'aplec foren rebuts en audiència pel papa Karol Wojtyla.

30 milions de pelegrins seran atesos en l'Any Sant 2000

ROMA.— Mons. Liberio Andreatta, director de l'obra romana de pelegrinatges, espera 30 milions de pelegrins per l'Any Sant 2000. La capacitat d'allotjament a Roma no serà suficient per aquesta allau de visitants.

Es per això que el Vaticà demanarà a l'administració de la ciutat de Roma de concedir unes places hoteleres especials a les congregacions religioses que en les seves cases podrien tenir places disponibles per rebre els turistes. Una solució que ja havia estat posada en pràctica per l'Any Sant el 1950.

L'onada de pelegrins provindrà també de l'Europa central i de l'Est, després de la caiguda del comunisme. Fins aquell moment, només petites delegacions havien estat autoritzades a viatjar a Roma. Si les autoritats romanes no reflexionen ràpidament sobre l'acolliment de pelegrins l'estada d'un gran nombre d'ells podria transformar-se en un malson, ha advertit Mons. Andreatta. (APIC)

FILTRANT LA NOTÍCIA

¿Podran adoptar-se nens de Rwanda?

Segona l'agència Acepresa, l'any 1993 els espanyols adoptaren més de 3.000 nens. Entre ells, 2.000 nasqueren al país, i la resta procedien de l'estranger, gairebé tots de nacions hispanoamericanes, ocupant Colòmbia el primer lloc.

El procés jurídic d'adopció cada dia es fa més difícil i complicat, tant aquí com a fora. Amb tot, segons un responsable de Protecció Jurídica del Menor, l'administració colombiana «és molt competent» i compleix rigurosament tots els requisits legals, sense obstacles innecessaris.

Els matrimonis espanyols que volen adoptar, busquen cada dia més un fill a l'exterior, davant l'escassetat de nens al país per la baixa natalitat i pels 42.000 avortaments anuals.

Pel que fa a Catalunya, l'estament públic ha implantat «l'acolliment familiar», però amb un èxit minvant, atès que «l'acolliment familiar» no és pròpiament una adopció plena i definitiva, sinó un «status» transitori, passat el qual, serà el mateix fill qui triarà conviure amb els pares —o la mare— biològics o amb el matrimoni que l'ha acollit.

Segons una religiosa missionera de Rwanda, atès

el creixement de pares sense fills que volen adoptar, és probable que les institucions no governamentals agilitzin la tramitació legal per adoptar nens i nenes rwandesos, després de la magna catàstrofe per l'enfrontament de les dues ètnies d'aquell país. Però no serà gens fàcil. Un conveni internacional estableix que no poden adoptar-se infants d'un país en guerra. Ha de transcorrer dos anys de pau, com a mínim, per iniciar la tramitació corresponent. Aquesta resolució fou presa després dels abusos que hi hagueren en la segona guerra mundial.

Molts no entenen el perquè davant de centenars de mils de nens i nenes que moren de fam i d'epidèmies, no sigui possible modificar una llei. És una incongruència que no puguin trobar-se canals jurídics adequats que el facin viable, evitant possibles abusos, una solució puntual, eficaç i esperançadora per aquells infants rwandesos que han perdut els pares i que podrien ser adoptats per matrimonis sense fills.

■ Francesc Gamissans

PROFESSOR d'anglès nadiu
llicenciat en idiomes, s'ofereix per a
classes particulars, individuals o
grup, i traduccions. Màximes
referències.
Tel. 448 36 88.

Fàtima acollí matrimonis catòlics d'arreu del món

VIII Trobada Internacional dels Equips de la Mare de Déu

Del 18 al 23 de juliol s'ha produït un important esdeveniment eclesial a escala mundial: la VIII Trobada Internacional dels Equips de la Mare de Déu. Aquest moviment d'origen francès, fundat pel P. Caffarel, avui està integrat per unes 35.000 parelles de tot el món. Aquestes trobades se celebren cada sis anys. La darrera fou a Roma, el 1988. El fet té peculiar relleu perquè s'inscriu dins l'Any Internacional de la Família. A la trobada hi assistiren més de 3.000 matrimonis de 44 països. La novetat d'enguany fou la presència a l'encontre d'uns 500 joves, fills dels equipers, que seguien una dinàmica pròpia i que es feren presents en moments especialment significatius. Els consiliaris, preveres diocesans i religiosos, eren prop de 400. De Catalunya hi assistiren unes 50 persones. Han estat unes jornades de treball, pregària i celebració, amb un gran clima de comunicació sobre el tema «Ésser família avui a l'Església i al món».

El grup de participants catalans presidits per l'arquebisbe de Barcelona, Dr. Carles

La família «Església en miniatura»

El primer dia estigué dedicat a «El projecte de Déu». L'eucaristia va ser presidida pel cardenal Antonio Ribeiro, Patriarca de Lisboa, el qual en l'homilia, després de recordar que la família és una «Església en miniatura», va dir: «allò que caracteritza la família cristiana no és pas una situació idil·liaca d'absència de problemes i de dificultats, sinó més aviat cert esperit de tensió permanent en una recerca gradual d'allò que és millor i més perfecte». Tot seguit, al Centre Pastoral Pau VI, hi hagué una conferència del P. Manuel Iceta, s.m., antic consiliari de la superregió d'Espanya: «Vers una espiritualitat de la família». El P. Iceta va assenyalar que «és important comprendre que unes formes d'amor no substitueixen les altres. L'amor s'acumula. Així en l'amor dels esposos hi ha totes les formes d'amor: ¿Entendríeu un amor conjugal que no somrigués, a uns esposos que no fossin amics? I afegí «l'expressió de l'amor total és la bondat». I va glossar els tres camins metodològics del moviment, les orientacions, els punts concrets d'esforç i la vida en equip els quals

van portant a l'espiritualitat conjugal. Al vespre hi hagué el que, en termes del moviment, és l'asseure's en parella. Feia impressió de veure escampats per tota l'esplanada milers de matrimonis dialogant en presència de Déu i a la llum d'una torxa sobre el seu moment concret.

La família, paràbola de la tendresa de Déu

La jornada de dimecres dia 20 va començar amb una expressiva i participada celebració penitencial presidida per Mons. Guy Thomazeau, bisbe auxiliar de Meaux. A molts va plaure el signe que aquest prelat, que lluita tots els atributs episcopals, calcs en canvi unes senzilles sandàlies sobre els seus peus descalços. A l'homilia va dir, entre d'altres coses: «Quants moments de la vida d'una parella i d'una família es converteixen en veritables paràboles de la tendresa de Déu! Amb la finalitat de fer-nos comprendre com ens estima Déu, Jesús pren les imatges més fortes de la vida familiar, tals com la ruptura dolorosa del fill que rebutja els seus pares i la casa del seu pare». Després de la celebració hi hagué una taula rodona sobre «La família davant els de-

safiaments d'avui». Fou moderada pel P. Vitor Feytor Pinto, consiliari de la Super-regió de Portugal, i hi participaren matrimonis d'Estats Units, Brasil, Bèlgica i del mateix Portugal. Tots els participants assenyalaren també camins per donar resposta als molts desafiaments amb què es troba avui la família. Entre ells subratllem el que va dir un dels matrimonis «hem de viure els conflictes de tal manera que no siguin el principi d'una ruptura definitiva sinó el punt de partença d'un major alliberament. No hem de rebutjar el conflicte, ni tampoc deixar que assumeixi proporcions que el converteixin en insuperable».

L'homilia del Dr. Ricard M. Carles

Dijous, dia 21 de juliol el Dr. Ricard Maria Carles, arquebisbe de Barcelona, que havia estat molts anys consiliari dels equips, va presidir l'eucaristia internacional. En la seva homilia que fou llargament aplaudida, va dir, entre d'altres coses, a les parelles reunides: «només s'ha de tornar al primer amor si hom hi ha estat infidel. Perquè l'actual és més profund, més autèntic, més provat. Vau començar con-

fiant l'un en l'altre. Però l'experiència que podeu confiar s'aferma a través dels temps». I els exhortà a refer esperances: «no caiguen mai en la trista situació d'aquells que han esperat molt però ja no esperen, expressada realment i tràgicament pels deixebles d'Emaús: «Nosaltres esperavem...». Ja no esperen. Se'ls ha esfondrat l'esperança. Crist la refà més ferma i alegre. Confieu. Si Crist vol estar en lloc de cada proïme, ¿com no descobrir-lo en el profund de la vostra parella?».

L'espiritualitat conjugal

A continuació hi hagué una conferència sobre «La vocació i la missió dels Equips de la Mare de Déu avui» a càrrec d'Alvaro i Mercedes Gómez-Ferrer, matrimoni responsable de l'Equip Internacional. Entre d'altres coses van dir: «si avui preguntem a una parella jove: ¿teniu una espiritualitat conjugal? És possible que ens responguin que no ho saben. Però si els preguntem: ¿en què esteu d'acord? ¿què dóna sentit a la vostra vida de parella?, segurament petites o grans coses, clares per tots dos que són una iniciació a l'espiritualitat conjugal i que comencen a as-

senyalar el camí d'una vida en parella». I afegiren: «d'altres moviments tenen reunions semblants a les nostres: l'oració, la posada en comú, l'estudi d'un tema s'han convertit en coses àmpliament difoses. Allò que continua essent un signe d'identitat propi dels Equips de la Mare de Déu són els punts concrets d'esforç i la participació». Els punts concrets d'esforç són: «la recerca de la veritat sobre nosaltres mateixos, la recerca de la voluntat de Déu i la recerca de l'encontre i la comunió». Quant a la participació «és el moment de la reunió d'equip on hom pren consciència que les distintes dimensions de la vida en parella necessiten més coherència. És el moment d'assumir les nostres debilitats amb humilitat, convençuts que malgrat tot l'Esperit continua treballant en nosaltres pel nostre bé». I afegiren «el Moviment ens deixa llibertat per comprometre'ns allà on ens sentim cridats per afinitats particulars, per formació professional o per circumstàncies de la vida». En concloure afirmaren: «en tornar a les nostres cases la imatge de les Noces de Canà ens acompanyarà. Visquem-les com les hem viscut ací, de vegades amb esperit de fes-

PINZELLADES

No volgué denunciar-lo. La generositat fa miracles. El perdó ablanda els cors. S'aconsegueix més amb la delicadesa que amb la duresa. Es guanya més amb una mica de mel que amb un càntir de vinagre. Aquell que ens considera millor del que som, ens obliga a ser-ho.

L'abat Anastasi tenia un llibre preciós. El monjo Pacomi anà a visitar-lo i li va robar. No volgué denunciar-lo perquè no s'afegís el perjuri al furt. Pacomi l'ofereix a un canvista per 18 monedes. El canvista se l'endú per pensar-ho i el mostra a l'abat

Anastasi. Sí, les val, —li digué Anastasi—. El canvista es presentà a Pacomi i li digué: —M'el quedo. Anastasi m'ha dit que sí, que les val—. I Pacomi replicà: ¿No et va dir res més Anastasi? —No, respongué el canvista—. Doncs no el venc. I se'n va anar a Anastasi a demanar-li perdó. Anastasi li va regalar. I Pacomi es va quedar a viure amb ell.

■ Justo López Melús

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

ta, de vegades amb esperit de sofriment, però sempre com a experiència de comunió».

Reflexió sobre la sexualitat

A la tarda fou presentat el projecte de sexualitat sobre el que havien treballat els equips de molts països del món durant tot un curs. La presentació la féu el P. Bernard Olivier i els membres de l'Equip Internacional de síntesi. L'estudi, de 220 pàgines, serà presentat al papa Joan Pau II (que envià un llarg missatge de salutació als participants de la trobada) el proper mes de setembre. El P. Olivier digué: «no és un estudi científic, no som experts en sexologia, simplement ens preguntem com construir una sexualitat plenament humana i cristiana». Els ponents coincidiren que un dels aspectes més positius del treball és haver ajudat a moltes parelles de tot el món a parlar llargament i amb franquesa de la seva vida sexual, en molts casos per primera vegada.

El P. Olivier tot i que no va revelar el contingut del document, n'assenyalà quatre punts de coincidència de moltes de les respostes enviades:

1.- El fet d'asseure's i dialogar

Després de la celebració eucarística el Dr. Carles conversa amb pelegrins catalans

la missió. La missa de família, amb l'assistència dels joves, fou presidida per monsenyor O'Bryen, arquebisbe de St. Andrews i d'Edimburg. En l'homilia va dir: «jo concebeixo la missió particular de cadascú dels qui sou aquí com una missió de guariment: portar el poder guaridor de Jesucrist a les relacions trencades que puguin existir en les nostres pròpies famílies, a l'Església i al món. Després el P. Olivier va pronunciar una conferència sobre «La

el seu infant se n'anaven al llac Titicaca.

e) Però la millor manera i la més segura perquè la família sigui missionera cal buscar-la en un cert tipus d'educació, en la llibertat i en la responsabilitat personal. Els pares han de crear un clima familiar propici, sense por d'afirmar les seves conviccions personals i, sobretot, visquent-les. Però també suscitant i animant en els seus fills la generositat i un sentit de servei i de gratuïtat.

Equips de treball internacionals

Els equips de treball foren organitzats per àmbits lingüístics. Es reunien a les tardes en els diversos llocs d'acolliment. Cada grup tenia un consiliari. Hom constata la similitud de molts problemes: dificultats de diàleg amb els fills, descens de la pràctica religiosa, incidència dels mitjans de comunicació en l'àmbit de la família, importància en el treball d'acolliment de promesos, dificultats amb alguns dels mètodes dels anomenats nous moviments. Alhora es notava la qualitat humana i espiritual de moltes parelles (generositat, abnegació, fidelitat...) i la vigoria de joves Esglésies, especialment de la del Brasil.

Una litúrgia participada i renovada

Les celebracions litúrgiques foren especialment cuidades. Tenien lloc a la grandiosa esplanada de la basílica. Els barrets blancs de la majoria dels assistents, les banderes dels diversos països participants i els tocs de campanes, hi donaven una especial ambientació. Els cants, les pregàries, les ofrenes. Alguns dels moments més brillants eren subratllats amb toc de trompetes. Les lectures eren proclamades per matrimonis. Algunes d'elles, com el relat de la creació, van ser il·lustrades per sòbries escenificacions de nois i noies orfes d'una Pia Fundació de Lisboa. Va ser molt

Nous responsables brasilers

La cerimònia de clausura es va celebrar el dissabte 23 al matí amb un acte on s'acomiadaren Mercedes i Álvaro Gómez-Ferrer (València) llar responsable de l'ERI en els darrers sis anys i foren aclamats els esposos Cidinha i Igar Fehr (Brasil) que hi estaran al capdavant fins l'any 2000 que, si Déu vol, se celebrarà la trobada internacional al Brasil. En el moment d'anunciar el nom dels nous responsables les bandes d'aquell país onejaren joioses enmig de les ovacions dels brasilers i dels aplaudiments generals. Seguí una missa que fou presidida per Mons. Serafín Ferreira, bisbe de Leyrya-Fátima i predicada pel P. Olivier que va pronunciar també una mena (le testament espiritual als Equips: mentre es deixaven anar centenars de coloms sobre la plaça de Fátima i les campanyes repicaven festives.

■ **Jaume Aymar i Ragolta**

Consiliari de l'Equip Badalona 5

«Allò que caracteritza la família cristiana no és pas una situació idíl·lica d'absència de problemes i de dificultats, sinó més aviat cert esperit de tensió permanent en una recerca gradual d'allò que és millor i més perfecte»

sota la mirada de Déu té un valor de símbol i ha afectat el concepte de vida conjugal: s'ha entès més el paper de la sexualitat, factor determinant per l'èxit o el fracàs de la vida de la parella.

2.- El treball s'ha fet des d'un gran amor per l'Església, tenint en compte que els matrimonis cristians també són Església i, per tant, la seva paraula ha de ser escoltada.

3.- L'Església és *mater et magistra*, ha de tenir una actitud d'escolta, d'acompanyament, d'amor, i una més gran proximitat a les parelles.

4.- S'ha comprès més el paper que juga la consciència personal: més que regles absolutes hi ha d'haver consciències adultes responsables.

El P. Olivier en acabar va recordar aquest principi pastoral: «apren les teves teories el millor que puguis, però deixa-les de costat quan trobis el miracle d'una ànima viva».

La família, en el centre de la missió de l'Església

Divendres fou el dia dedicat a

família en el centre de la missió de l'Església». El consiliari dels equips va donar algunes pistes concretes perquè la família sigui realment missionera:

a) Viure l'oració, la reflexió, els intercanvis. Estar atents a totes les formes de misèria i a totes les necessitats. Els mitjans de comunicació que sovint arriuen: la imaginació en coses inútils, poden tenir un paper important.

b) Elegir uns projectes missioners a seguir en família: ajuda a Esglésies joves, manteniment d'un jove seminarista, agermanament de comunitats. Unes associacions reuneixen parelles que decideixen deixar cada més un percentatge fix dels seus ingressos per a unes famílies del Tercer Món.

c) Crear una solidaritat de les famílies que, unides en esforç comú, poden obtenir dels poders públics una millora de la vida social: adequació del temps de treball, dels llocs de vida i trobada, reconeixement dels drets dels més pobres.

d) Marxar en missió en família. Va recordar el cas recent d'un jove matrimoni belga que amb

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona - Tel.: (93) 301 08 87

l'educació
per a la
PAU

ELVIRA MASIÁ ESPÍN

L'obra d'Elvira Masiá és una aportació valuosa, útil i compromesa a l'educació per a la pau, que cal entendre com un element integrat i transversal respecte d'assignatures existents i no pas com un afegit que pot carregar o desorganitzar el pla d'estudis. En aquest sentit, l'obra connecta fàcilment amb els programes d'història i de filosofia, ampliant coneixements i referències, fent elements d'anàlisi i proposant activitats engrescadores. Cal ressaltar la perspectiva no-sexista i ecològica en els seus plantejaments, com també la seva agudesia quan analitza fenòmens socials i polítics, com per exemple la situació d'analfabetisme ètic en la nostra societat, la funció dels partits polítics i dels mitjans de comunicació, el currículum ocult en el sistema educatiu, etc... (De la presentació de Miquel Martí Soler, Coordinador del Pla d'Escoles Associades, Centre UNESCO de Catalunya)

El Papa en el cinquantè aniversari de la insurrecció

El martiri de Varsòvia, semença de l'Europa «pàtria de les pàtries»

L'exèrcit
nazi
envaeix
Polònia

ROMA.— La insurrecció de Varsòvia, ara fa 50 anys, té una precisa empremta cristiana. La commemoració en curs aquests dies a la capital polonesa podrà confirmar «aquella fe, i en certa manera consolidarà l'esperança en les futures generacions: no solament l'esperança de la vida eterna, sinó també l'esperança de la conservació i el desenvolupament d'aquest bé comú que es diu República independent». Ho escriu el Papa Wojtyła en el seu missatge per recordar l'aniversari de la sublevació contra l'ocupant nazi (1er. d'agost-2 d'octubre 1944): una deses-

perada temptativa de 40 mil homes mal armats, que costà la vida a uns altres 200 mil civils. Sigui com sigui, la fallida de la insurrecció assenyalà la represa de les forces patriòtiques poloneses, premisa per a la constitució de l'Estat nacional post-bèl·lic, que quedà englobat en l'òrbita de la Unió Soviètica de Stalin les forces del qual, restaren en el moment de la rebel·lió a la riba del Vístula, no intervenint, i deixant de fet les mans lliures als nazis. Un fet, aquest darrer, al mig de les roents polèmiques dels últims dies entre els historiadors polonesos i la

premsa russa. La tensió s'ha fet més aguda amb la renúncia de Boris Ieltsin a prendre part en la celebració. En el missatge de Joan Pau II, llegit durant la missa celebrada pel primat de Polònia cardenal Glemp davant 200 mil persones, s'hi llegeix que la rebel·lió de Varsòvia fou «l'acte culminant d'aquella lluita de cinc anys, d'aquella insurrecció de tota la Nació que d'aquesta manera expressà la seva protesta per la privació de la seva independència i ha donat prova d'estar disposada a grans sacrificis per reconquerir-la i consolidar-la». L'èxit tràgic de la

temptativa (Varsòvia quedà en runes) planteja una qüestió que surt del cor del Papa: ¿era necessària tanta sang? «No es pot respondre la pregunta solament amb conceptes purament polítics o militars —escriu Wojtyła—. Cal inclinar el cap silenciosament davant la grandesa del sacrifici, la magnitud del preu pagat per aquella generació de fa cinquanta anys per la independència de la Pàtria». Aquell fet fou «grantant per l'heroisme com per la tragèdia», «la més radical i la més violenta de totes les insurreccions poloneses», un esdeve-

niment capaç d'assenyalar «l'inici de la formació de l'Estat independent en el territori del centre-est d'Europa». En el martiri de Varsòvia el Papa hi veu la semença per l'Europa com a «Pàtria de les Pàtries», orfe encara d'un element decisiu: «Sense garantir un igual dret a tots els Estats nacionals que emergeixen en el territori d'Europa —escriu Wojtyła— no es pot parlar d'una pacífica convivència en el nostre continent». «És necessari —conclou el Pontífex— que el dret de les nacions trobi el respecte de tota la comunitat europea». (A)

SUÏSSA

11è Camp internacional per a joves disminuïts

MELCHTAL.— L'11è. Camp internacional per a joves disminuïts, organitzat per servei hospitalari de l'Ordre de Malta a Suïssa, s'ha desenvolupat per segona vegada a Suïssa. Uns 110 joves disminuïts han pogut passar una setmana de vacances a Melchtal (Obwald), del 27 de juliol al 3 d'agost, rodejats per 260 acompanyants, entre els quals hi havia metges, infermers, i sacerdots.

Els participants procedien de 13 països: Àustria, Alemanya, Bèlgica, Croàcia, Espanya, França, Holanda, Hongria, Irlanda, Itàlia, Polònia, Suècia i Suïssa. L'exèrcit suís va posar a disposició el camp de Durrenbach, ben equipat per les cadieres de rodes.

Aquest camp internacional és alhora familiar i té un programa molt ric, segons els organitzadors. Els participants han tingut l'ocasió de conèixer diverses regions i de visitar el Museu del Transport de Lucerna. Cada dia excursió, activitats creatives en grup, així com moments de descans al voltant del foc, etc., teixint així lligams d'amistat a través de les fronteres.

És ajudant el proïsme que el Servei Hospitalari de l'Ordre de Malta troba la seva finalitat, per exemple compartint una setmana amb els disminuïts. Els participants que ho desitgen també reben assistència religiosa. (APIC).

PALESTINA

Arafat es reuneix amb el patriarca llatí de Jerusalem, Mons. Michel Sabbah

GAZA.— El president de l'OAP, Iàsser Arafat es va reunir a Gaza amb el patriarca llatí de Jerusalem Mons. Michel Sabbah, per parlar del futur dels llocs sants de Jerusalem. No s'ha filtrat cap detall d'aquesta trobada.

Amb motiu de la polèmica sobre el patronatge jordà dels llocs sants musulmans de Jerusalem-Est, una delegació palestina és esperada els propers dies a Amman, capital del regna haiximita. Haurà de preparar una cimera entre el rei Hussein de Jordània i el cap de l'OAP, Arafat.

El contenciós jordano-palestí s'ha agreujat immediatament després de la recent signatura d'una declaració jordano-israeliana sobre el final de l'estat de guerra entre els dos països i que subratlla el «paper històric particular» de Jordània en el que es refereix als sants llocs musulmans situats a la part àrab de Jerusalem. (APIC)

TIMOR ORIENTAL

Augmenta la tensió religiosa

DILI.— El bisbe Ximenes Belo, administrador apostòlic de Dili (Timor Oriental) afirmà a la radiodifusió portuguesa que en el país es constata «un profund sentiment de disgust» pels esdeveniments que durant la última setmana de juliol provocaren la repressió policial dels estudiants.

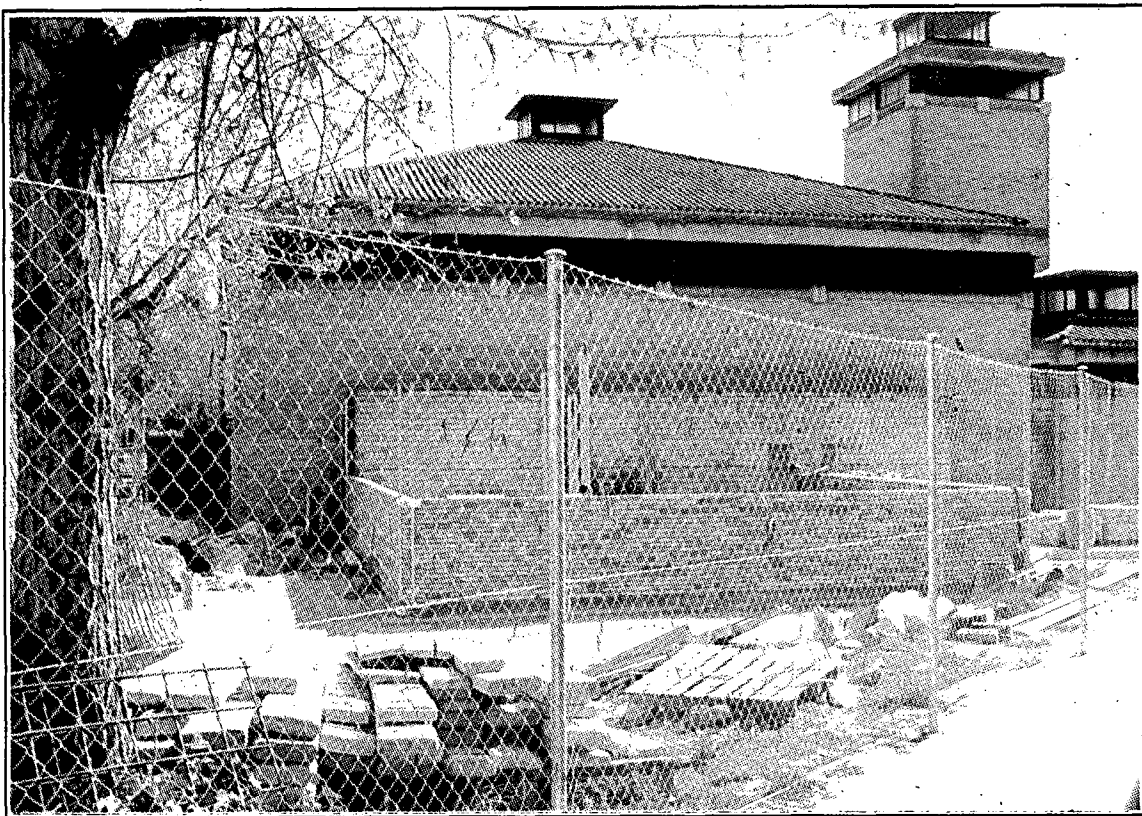
Els manifestants protestaven contra les agressions verbals i fiscals sofertes per dues monges catòliques, suposadament en mans d'universitaris musulmans de Dili. Pocs dies abans, dos soldats indonesis escopiren les hòsties consagrades després de combregar durant l'Eucaristia celebrada a la petita ciutat de Remexio.

En declaracions a la Reuter, monsenyor Ximenes comentà que «Timor Oriental és com un infern. Els cristians són detinguts, maltractats i intimidats per la policia». Des de la invasió indonèsia, Timor Oriental viu en permanent tensió política i també religiosa. L'Església adoptà una actitud de defensa de la població, víctima de gravíssimes violacions dels drets humans, denunciades fins i tot en documents d'Amnistia Internacional.

La tensió religiosa com a conseqüència de la dominació d'un país de majoria islàmica —Indonèsia— sobre altre en el qual el 90 per cent de la població és catòlica —Timor Oriental— sembla augmentar. (A.M.)

VIC

Les obres d'ampliació de l'església igualadina de la Sagrada Família duen un bon ritme de construcció (FOTO: PRISMA)

Bon ritme de les obres de l'Església de la Sagrada Família

IGUALADA.— L'església de la parròquia del barri del Poble Sec d'Igualada, la Sagrada Família, té una fesomia diferent cada setmana. Les generoses aportacions que, de manera periòdica, es reben fan que no s'aturin unes obres que, eren del tot necessàries per acollir els nombrosos fidels que hi assisteixen.

Actualment, s'han donat gairebé tres milions de pessetes que ja han fet possible alçar les quatre parets de l'ampliació de l'Església i poder posar també l'estructura de ferro de les seves corresponents vigues.

■ Josep Nadal

GIRONA

S'hi hostatgen actualment uns 3.000 infants de tota la diòcesi

El bisbat de Girona compta amb 17 cases de colònies

El Servei de Colònies de Vacances del bisbat de Girona ha informat que actualment compta amb 17 cases de colònies, repartides en les diferents comarques i que tenen una capacitat de 850 places. Aquest estiu s'hi hostatgen uns 3.000 nens i nenes en els diferents torns que s'han establert per al seu ús.

La comarca que té més cases de colònies és la Garrotxa amb 8, seguida de la Selva, el Maresme, el Gironès, el Baix Empordà que en tenen 2 cadascuna. Per la seva banda, l'Alt Empordà i el Pla de l'Estanty no en tenen cap. La majoria d'aquestes cases són antigues rectories, llevat de la dels Arcs de Santa Pau, que havia estat un monestir benedictí.

Aquesta darrera és també la més gran ja que pot allotjar un centenar d'infants amb els seus corresponents monitors. Les altres oscil·len entre les 45 i les 60 places. Tres cases —els Arcs, Foixà i Vilopriu— han incorporat un servei de cuina complet que els grups poden emprar opcionalment. Les restants cases de colònies només compten amb l'equipament i el mobiliari necessaris per elaborar els menjars, sense el personal.

Servei educatiu dins l'Església

Les cases són utilitzades principalment per una cinquantena de parròquies gironines però també les fan servir alguns col·legis de religiosos i entitats culturals. El lloguer oscil·la entre les 400 i les 800 pessetes per persona i dia.

La Secretaria del Servei de Colònies ha manifestat als mitjans de comunicació de Girona que «es tracta de fer un servei educatiu dins l'Església, oferint una formació integral dels nens». Per això es compta amb un bon equip de monitors i monitores que han participat en cursos de preparació durant els mesos d'hivern.

Tot seguit us oferim la localització de les cases de colònies a la geografia del Bisbat: Agullana, Argelaguer, Castanyet, Arenys de Mar (Can Roig), Foixà, Granollers de Rocacorba, Oix, Puigpardines, Santa Cecília, Sant Martí de Llémana, Sant Miquel de Sa Cot, Sant Pere de Riu, Sant Privat d'En Blas, Sant Salvador de Bianya i Vilopriu.

■ M. Caballé

La Caixa del Penedès, sensible a les necessitats de la societat

L'Assemblea General Ordinària de la Caixa del Penedès va acordar distribuir els beneficis de l'any 1993 en destinar 500 milions a l'Obra Social i 1.833 a reserves dels 2.333 milions de benefici. La sensibilitat d'aquesta entitat bancària per a les necessitats de la societat és tan admirable com tradicional a la seva trajectòria.

Cal pensar que d'una plantilla de 1.185 persones a l'exercici de l'any 1993, ha sofert un increment de 75 nous treballadors per la bona gestió expansionista, de tal manera que la mitjana d'edat dels seus empleats és, actualment, de 35 anys.

● J.N.

Campanes per a Igualada

L'entusiasme dels devots igualadins va fer possible que el dia de Sant Joan d'enguany, a les tres de la tarda —en escaure's en divendres, perquè Crist morí aquest dia i a aquesta hora— un autocar, presidit pel rector de la localitat, Mn. Jaume Serra, féu un viatge a la foneria Bachert d'Alemanya per veure com feien les sis campanes que tindran com a proper destí la ciutat d'Igualada. Beneïdes pel prevere igualadí i amb comentaris en català del seu procés de construcció, a càrrec del Sr. Gaspar Vilarrúbias, un dels responsables en cap d'aquesta iniciativa, s'albirà que, probablement, el setembre les sis campanes ja siguin a Igualada.

● J.N.

RECÉS TRIMESTRAL PER A VÍDUES I VIDUS

Organitzat pel Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança, a la CASA D'ESPIRITUALITAT DEL SANTUARI D'EL MIRACLE.

■ Els dies 17 i 18 de setembre i 12 i 13 de novembre

Tema: Aprofundiment de la nostra fe en el coneixement de Jesucrist, assumint la nostra condició de viduitat.

El P. Daniel Codina ens ajudarà en la recerca del do de Déu de l'Esperança.

Comença el dissabte a les 9 del matí i acaba el diumenge a les 4 de la tarda.

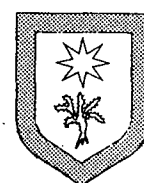
Viatge en grup amb autocar. Informació: Sr. Grané. Tel. (93) 666 11 30 (de 8 a 13 i de 15.30 a 19 h).

El Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança té per objectiu acollir els vidus i vídues que necessitin un camí d'esperança en la seva nova situació, que ell o ella no han buscat sinó que s'han trobat sense pensar-hi, a voltes imprevista, a voltes després d'una llarga i penosa malaltia del cònjuge.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

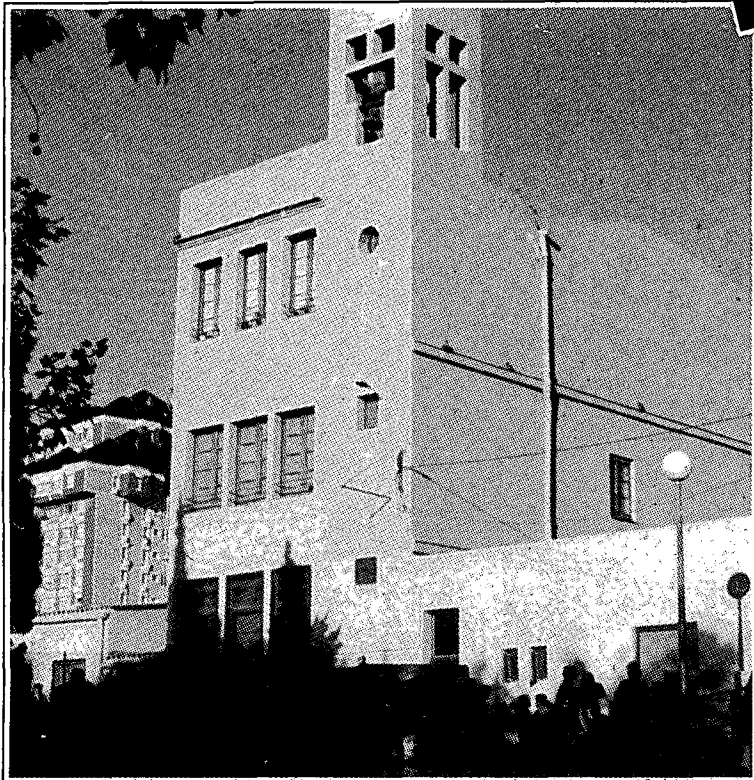
Per telèfon: (973) 48 00 45

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

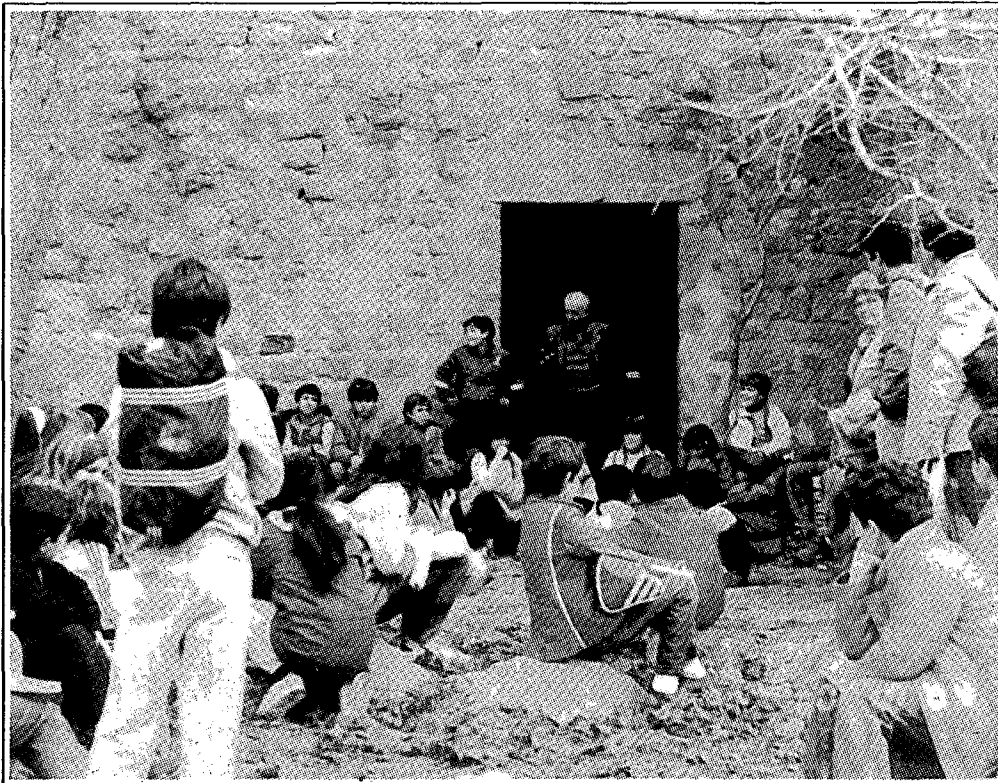

BARCELONA

L'escola Ginesta fou fundada per iniciativa de Mn. Josep M. Comerma

Nombroses generacions han passat per l'escola Ginesta

Fa vint-i-nou anys que va néixer aquesta escola catalana i cristiana

L'escola Ginesta, la història d'una lluita

BARCELONA.—Aquesta és la història d'una escola de barri, senzilla i humil, però eficaç, situada a la via Favència, en el barri barceloní de la Guineueta. Una història al redós de la parròquia de St. Mateu i amb iniciativa de Mn. Josep M. Comerma.

Quan la nostra petita escola començava a fer les seves primeres passes, la ginesta cobria grans extensions amb el seu groc fosc, on avui s'aixequen immensos blocs de pisos. Així, mirant l'entorn, es va decidir el nom—molt adient—de l'escola: escola Ginesta.

En el barri començava a créixer una col·lectivitat de persones humils i treballadores. Alguns eren catalans, però la immensa majoria no; eren castellans, andalusos, gallecs, extremenys, murcians... que, un bon dia, amb el farcell a l'espatlla, donaren dos petons als seus éssers més estimats i buscaren una terra més

agraïda envers la suor del seu treball.

Vingueren a Catalunya. Molts d'ells s'establiren a Barcelona. Però Barcelona era ja una ciutat immensa, preparada per sumir en l'anonimat qualsevol persona que només portés el seu treball i unes mans per realitzar-lo. Alguns d'aquests immigrants van aixecar la seva nova llar al nou barri de la Guineueta.

L'estima de les arrels

El barri creixia de pressa. Els seus nous habitants, que ja havien fet noves arrels en aquesta terra, format una nova llar i amb fills, s'adonaren que no disposaven d'una escola que, sense oblidar les seves arrels, ensenyés els seus fills a conèixer i estimar la terra on havien nascut. Ells, els immigrants, havien aconseguit una millor vida i volien una escola que,

a més d'ensenyar la matemàtica i la geografia, ensenyés també els seus fills la llengua i la cultura d'una terra que hauria de ser la seva per sempre.

Però no bufaven vents massa favorables per a la creació d'una escola d'aquest tipus: l'ensenyament del català feia molts de temps que estava prohibit i el concepte d'escola social, d'una escola en què predominés la formació integral del nen, sense esperar-ne cap benefici a canvi, era encara un projecte no dut a terme a la pràctica.

Enmig d'aquest panorama tan desolador, neix la idea d'engegar l'escola Ginesta. Una escola amb els següents trets característics: una escola activa, que parteix de l'experiència de l'alumne com a font d'aprenentatge; una escola catalana, que ajudi a aquests nois i noies, fills d'immigrants, a conèixer i estimar Catalunya; una

escola cristiana, per tal de fer formació integral i ajudar els alumnes a descobrir i viure els valors cristians, tot respectant la consciència de cadascú.

Lluita per sobreviure

Durant vint-i-nou anys l'Escola ha hagut de lluitar constantment per sobreviure. Els primers anys sempre hi havia el perill que l'Administració la fes tancar. Era una escola catalana. A cada visita de l'inspector, s'havia d'amagar material, murals i cartells que estaven a la vista i eren escrits en català. Per mantenir la identitat d'escola cristiana, atès que uns mestres imbuïts per altres idees volien destruir, van haver de sostenir una lluita aferrissada fins arribar als tribunals. La continuïtat de l'escola va passar per moments molt difícils.

Durant l'estiu del 1984 la

continuïtat de l'escola Ginesta va tornar a veure's amenaçada. Hi va haver un malentès amb els veïns per l'escriptura dels terrenys on es troba situada l'escola i la parròquia. La premsa d'aquells dies donà informació del problema que hi havia al barri de la Guineueta. Els qui defensàvem la parròquia i l'escola vàrem patir tota classe de violències.

Han passat moltes generacions de nois i noies, molts fills d'aquells primers immigrants, en aquests gairebé trenta anys de l'escola Ginesta. Són persones que avui dia s'han integrat plenament al nostre país. I ara, ja pares de família, volen portar els seus fills a l'escola que els ha ajudat a conèixer i estimar Catalunya.

Endavant escola Ginesta!

■ Julio-Antonio Sánchez Gómez

Enguany celebren les seves noces de plata

Trobada d'animadors de cant litúrgic a Montserrat

MONTSERRAT.—L'Abadia de Montserrat ha organitzat un any més les seves Trobades d'animadors de cant litúrgic. Del 18 de juliol al 13 d'agost es van dur a terme quatre cursos, en els quals hi van participar prop de 170 directores de cant en grups i, sobretot, a parròquies. Enguany, la Trobada tindrà un caire especial ja que se celebren les seves noces de plata.

El programa d'aquests cursos, que es desenvoluparen sota la

direcció del pare Gregori Estrada, van incloure al matí els estudis de repertori per a la litúrgia: salms, cants d'entrada, cants d'ofertori... Aquest any s'ha fet especial rellevància en els principals himnes de l'any: Advent, Quaresma i Nadal, entre d'altres. A les nits van organitzar-se diferents audicions, de les quals tingué una notable acollida la música de Palestina.

Els participants dels quatre

cursos d'estiu, amb els d'anteriors edicions, celebren a més anualment una trobada conjunta a diferents indrets d'Espanya. En aquesta ocasió, coincidint amb la celebració de les noces de plata, l'encontre tindrà lloc els dies 5 i 6 de novembre a l'Abadia de Montserrat. S'espera que unes 3.000 persones hi assisteixin, les quals oferiran una creu per a la capella del Santíssim, com acte d'acció de gràcies. (SIC)

URGELL

Aniversari de dos mitjans de comunicació agramuntins

AGRAMUNT.—Dos mitjans de comunicació agramuntins han celebrat recentment llurs aniversaris: la revista *Sió*, trenta anys, i *Ràdio Sió*, deu anys. *Sió*, la revista local de periodicitat mensual, aparegué l'any 1964 i els seus promotors van ser uns agramuntins amb la il·lusió de crear un òrgan de comunicació per a la localitat. Sempre fidel a uns principis, hi ha hagut un gran afany de fer cultura i de servir totes les entitats locals.

Ràdio Sió va néixer i començar les seves emissions el 1982, fruit d'una iniciativa per difondre el programa de festa major i engrescar la gent a participar-hi. El maig del 1984 es consolidà amb una programació emesa els caps de setmana. Actualment la volen ampliar a la resta de dies i modernitzar els sistemes d'emissió.

● C.C.

BARCELONA

Se celebrà al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès

La fe comuna, objectiu de la IX Setmana Ecumènica

La Setmana Ecumènica, que s'havia reunit al monestir de Montserrat al llarg de les vuit edicions anteriors, ha fet recentment la seva novena aportació al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès, fogar de moltes activitats religioses i culturals de l'Església a Catalunya.

A nova seu, nova convocatòria i nous destinataris de la Setmana. A un treball ecumènic, una orientació ecumènica: membres de les Esglésies anglicana, catòlica, evangèlica i ortodoxa en l'equip organitzador i, així mateix, en el ventall de professors i seguidors de la Setmana. El Centre Ecumènic de Catalunya com a eix vertebrador, fidel a la deixa del monestir de Montserrat, amb uns objectius comuns compartits amb el Congrés Internacional i Interconfessional de Religiosos i la Casa de Santiago, antics patrocinadors.

El tema general fou, d'una banda, *Fe i Constitució*, el mateix que es tractà a la V Conferència Mundial que tingué lloc a Santiago de Compostel·la el 1993 i, per l'altra, les responsabilitats que tenim tots nosaltres com a cristians.

Unes paraules d'obertura del Sr. Martín de Zabala, del grup fundacional de la Setmana, perfilaren el nou estil d'aquesta experiència, a partir d'ara, de competència directa del Centre Ecumènic de Catalunya.

El Sr. Joan Botam i Casals presentà la història de *Fe i Constitució*, a partir de la

reunió de Lausana, celebrada l'any 1927. Tot un esforç continu de fe i generositat. Per la seva part, la Sra. Nathalie Reverdin i el Sr. Carles Capó exposaren el sentit del mot «koinonia» (comunió), clau mestra dels valors de Compostel·la i del treball per aconseguir la unitat visible dels cristians de totes les Esglésies avui dia.

El Sr. Jaume Hereu, ortodox, va explicar el credo niceno-constantinopolità i els camins que uns i altres hem de fer per aprofundir conjuntament la fe comuna que professem.

A través d'un examen comprensiu dels documents de Compostel·la, el Sr. Antoni Matabosch marcà els criteris que tots hem de seguir per a la consecució de la unitat. «A tots ens cal

treballar i pregar molt», digué el ponent.

Finalment, el Sr. Hèctor Vall va especificar els trets característics d'una vida autènticament cristiana. El tema de la seva ponència fou el següent: «Cridats a donar testimoni conjuntament per la renovació del món».

El Casal Borja ha ofert els assistents a la IX Setmana Ecumènica totes les facilitats, espirituals i d'acolliment, amb plena generositat. Hi han participat més d'una trentena de persones, per damunt de vacances, ocupacions i acabaments de curs. El Centre Ecumènic de Catalunya ha iniciat, doncs, una nova etapa del seu servei. Que el Senyor el beneeixi!

■ Martín de Zabala

SOLSONA

IV Aplec Arxiprestal de Navàs

NAVÀS.— Recentment l'Arxiprestat de Navàs va celebrar a Can Vidal el seu quart aplec (els anteriors havien tingut lloc a Serrateix, Balsareny i Queralt). Van assistir-hi gairebé 300 persones en representació de les diverses parròquies. Aquestes s'hi feren particularment presents a través de pregàries i ofrenes sig-

nificatives. La missa, presidida pel bisbe Antoni i concelebrada per tots els mossens de la demarcació, fou molt participada, animada a més per la Coral Sant Esteve de Balsareny, dirigida per Mn. Joan Bajona.

Als costats del temple hi figuraven plafons molt ben dissenyats que parlaven de les activitats arxiprestals: cate-

quesi, jovent, matrimoni, Càritas, etc. Després, a la gran plaça que s'estén davant l'església, la festa de família va continuar amb un berenar i una vetallada molt amena, a base d'actuacions circenses, ball de cascavells i sardanes.

● C.C.

CARTA DOMINICAL

«Ha Shem» - El Nom

És una noia jueva, nascuda a un «kibutz», i no creient. Se'n va enamorar un noi fervent creient. L'estimava molt, però li demanava que tingués alguna religió. Per això, un amic meu, sacerdot especialista en Sagrada Escripura, es trobà en la circumstància curiosa d'estar dialogant sobre la fe jueva amb una noia, però li parlava de la fe en Jahvè, i no en Jesús.

Llegien cada dia fragments de l'Antic Testament, però sempre en hebreu. Quan van donar per acabada la feina, que ell havia fet amb molta intel·ligència i amb el cor, ella li va preguntar com podia correspondre al gran favor que li havia fet i al temps que li havia dedicat. El meu amic li va dir que li enregistrés en una cassette -ja que la seva dicció hebrea era perfecta- el llibre del profeta Amós.

Quan ho va escoltar la primera vegada, tot assaborint el text llegit amb unió per la noia hebrea, el va sorprendre, si bé ho va trobar lògic, que cada vegada que sortia al text el nom sagrat de Jahvè, ella llegia «Ha Shem» (El Nom). Evitava, per respecte, anomenar Déu. Sempre va llegir: «El Nom».

Aquell respecte tenia més mèrit, perquè ella continuava essent no-creient, si més no per ara; però respectava el nom de Déu fins a l'extrem.

Ell m'ho explicava gratament impressionat. Jo l'escoltava pensant, i alhora dolgut, en la manca de respecte dels nostres temps pel nom de Déu. Quantes blasfèmies, quanta irreverència, a propòsit del nom de Déu! Alguns el fan servir de desafiament quan passen prop d'un sacerdot o d'un religiós o una religiosa. Si ens volen fer mal, ho encerten! El menyspreu de qui més estimem, l'insult a aquell per qui estem donant cada dia -sacerdots o altres consagrats- la vida que ell ens ha donat, ens dol profundament.

És per amor a ell que un dia vam sortir de casa per no tornar-la a considerar mai més nostra. Ja que, en endavant, viuríem on l'obediència ens portés, per habitar enmig de la porció del poble de Déu al qual se'ns destinava. El nostre goig és que Déu sigui conegut i estimat. El nostre dolor més pregon, que sigui oblidat o menyspreat.

Però, més enllà de l'insult a la paraula amb què signifiquem Déu, hi ha la manca de respecte a Déu mateix. És horrorós -sóc conscient de l'adjectiu- que un home que tot ho deu a Déu, gosi representar Déu sota formes ridícules, en acudits, en còmics i en textos escrits. És una clara mostra de degeneració moral, i més d'un mitjà de comunicació no para d'insistir-hi. Vull dir als autors d'aquestes irracionalitats que, encara que no ho creguin, Déu existeix i un dia es trobaran amb ell. Veuran que és un Pare afligit pel desamor. Ja que, a Déu, el comportament dels homes «el toca». I ho ha fet tot per atreure'ns cap al seu amor.

Ningú no ha expressat millor que Joan de la Creu, a la seva poesia Un pastorcico -fent referència a la mort de Jesús-, el que vull recordar per acabar: «Només de pensar com d'ell s'oblida / la seva bella pastora (qualsevol ànima humana), amb gran pena / es deixa maltractar en terra aliena, / amb el pit pel seu amor ben malferit. / I al cap de molta estona s'encimbella / dalt d'un arbre, on obre els seus bells braços / i mort s'hi queda amb ells per llaços, / amb el pit per l'amor ben malferit.»

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Foc

Aquest estiu en ha envaït la plaga del foc que ha arrasat milers d'hectàrees, ha costat vides humanes i, no cal dir, grans pèrdues econòmiques. Però em sembla que no val massa la pena buscar les causes quan n'hi ha una que val per totes: les altes temperatures que aquest any ens han castigat amb una intensitat com feia moltíssim temps no coneixíem. Afegim-hi el vent arrauxat que no ha estat el ventet de tramuntana que enamorava al mestre Joaquim Ruyra que, per cert, va descriure magistralment l'incendi del Montnegre ocorregut durant el primer quart del present segle.

Que no es prenen les precaucions degudes... que el sotabosc s'hauria de netejar... també. Tot hi ajuda.

Però el que no entenc de cap manera és que hi hagi algú que per fam de poder vulgui fer-ne una qüestió política i carregui gratuïtament la culpa als governs autonòmics perquè no n'han tingut prou cura...

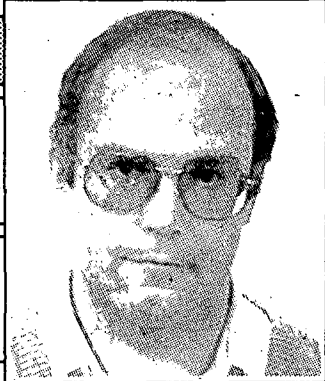
Recordo, aquella immensa nevada que va cobrir amb més d'un metre de neu tot Barcelona. I molts van acusar d'imprevisió l'Ajuntament perquè no disposava de màquines llevaneus... L'alcalde Porcioles ho va voler arranjat i a fer-ne una bona provisió que només ha servit per oxidar-se.

La veritat és que els fenòmens atmosfèrics no hi ha polític ni política que els pugui governar.

■ Oriol Camps

TORTOSA

Entrevista amb Mn. Ricard Figols, rector de Morella

«El poble és qui promou la celebració de les festes sexennals»

MORELLA.— Mn. Ricard Figols és el rector de la capital dels Ports, situada a Castelló, i sap ben bé que els seus feligresos residents a Morella, i els que viuen i treballen a Catalunya, vibren des de fa un any. Coneix també el complex positiu que porta tot bon morellà que regalima saba històrica.

Com a responsable de la vessant religiosa de les festes sexennals de la Mare de Déu de Vallivana està preocupat perquè allò que és lúdic, espectacle i folklore no ofegui l'autenticitat primigènia del vot religiós, des del 1672.

Tot seguit oferim una entrevista al rector de Morella per tal que ens apropi una mica més a la celebració d'aquestes històriques festes populars de palès tarannà religiós.

—Mn. Figols, faci'ns cinc cèntims de la processó, presidida pel bisbe, i amb una multitud que l'acompanya al llarg del seu trajecte.

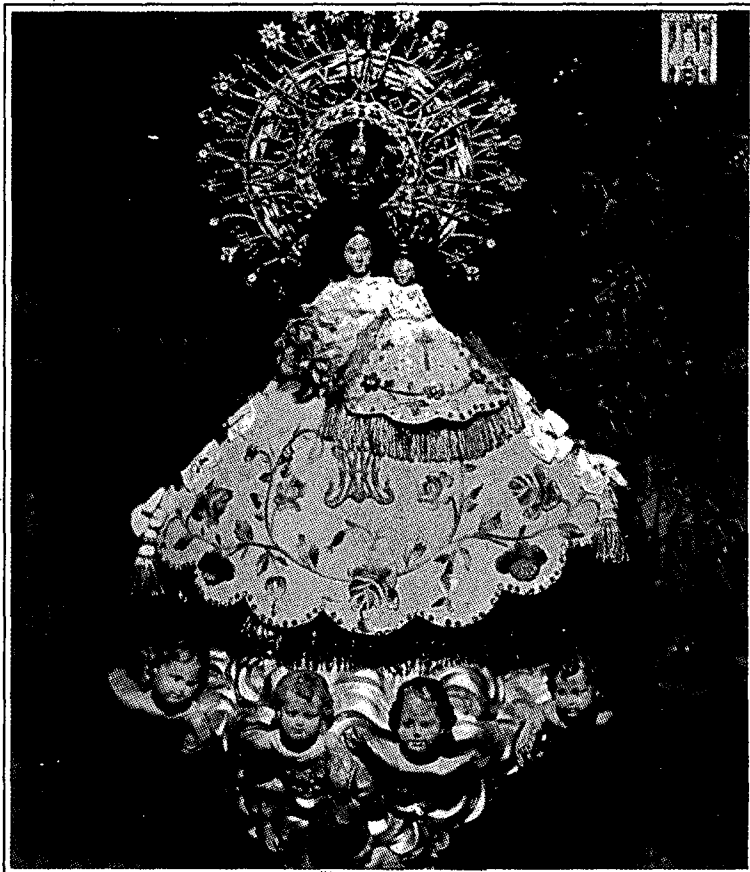
—L'acte més emotiu és l'entrada de la Mare de Déu. Tots els fills de Morella, els qui viuen al poble i els absents, a les 9 de la nit, són presents al Pla de l'Estudi i a la plaça Colom esperant la seva arribada, mentre els nombrosos romeus la pugen des del seu Santuari, a 23 quilòmetres. Aquest dia, diuen a Morella, no hi ha vells ni malalts perquè tots esperen amb impaciència i goig la Mare de Déu. Des del Pla de l'Estudi, s'organitza una autèntica processó de benvinguda, que acompanya la imatge cap a l'Església, on queda «exposada», presidint d'una manera especial la vida dels morellans durant dos mesos, fins el 20 d'agost. La processó solemne té lloc el dia següent, on la imatge de la Verge passa pels nostres carrers, acompanyada per tot el poble, representant la història de la salvació, amb els personatges bíblics les heroïnes que prefiguren Maria.

—Fa almenys un any que els morellans residents a la ciutat s'hi preparen d'allò més bé. Quina és l'actitud i la moti-

vació cabdals de les persones que hi col·laboren?

—Durant l'any del Sexenni, la gent és capaç de fer moltes coses que ordinàriament no faria com, per exemple, reunir-se totes les nits, durant tres o més hores, amb els veïns del carrer per tal de treballar plegats. Això, que no és freqüent, suposa proximitat entre la gent, convivència, xerrar, millorar les relacions interpersonals... i discussions també. Pel que fa a la seva principal motivació, indubtablement, el que sigui una tradició popular pesa molt però penso que també la motivació religiosa és present —molt primitiva si voleu, però hi és—. De fet, quan el treball es fa pesat i ens cansem, sempre hi ha algú que diu: «si no fos per la Mare de Déu, no ho faríem pas».

—Capítol a part mereix l'ornamentació dels carrers. És cert que hi ha una màgia secreta, una creativitat artís-

Imatge de la Mare de Déu de Vallivana (Morella)

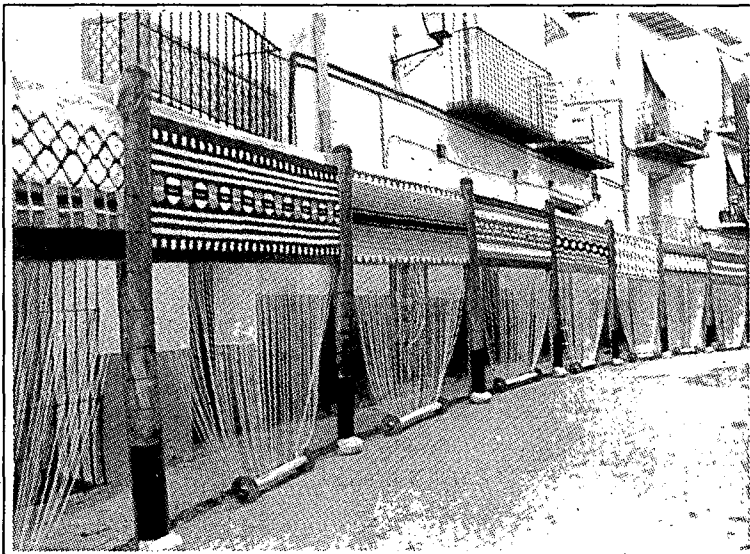
«El sentit original del Sexenni és una motivació religiosa, una celebració que neix i es fonamenta en l'amor a la Verge»

tica renovada any rera any?

—Sí, l'ornamentació dels carrers és el més típic i turístic de la localitat: tots els carrers per on passa la processó de la Mare de Déu, queden adornats —més aviat, empaperats—, presentant cadascun d'ells uns motius diferents (artesanía local, diferents imatges de la Verge, cases típiques morellanes, personatges de la història local...). Això posseeix les següents particularitats: que tot és treballat en paper i a mà, que l'ornamentació de cada carrer és un secret pels altres i que no hi ha concurs competitiu.

—El sentit religiós se centra en el Novenari. Expliqui'ns-ho.

—La celebració del Sexenni és un vot, primerament religiós, d'agraïment a la Verge de Vallivana «pel benefici de la salut aconseguida» i també un vot de tot un poble. No van ser les autoritats civils o religioses les qui van promoure la celebració d'un novenari en acció de gràcies de sis en sis anys, sinó el poble.

Una mostra dels tapissos que ornamenten els carrers per on desfila la processó del Sexenni

Per tant, el sentit original del Sexenni és una motivació religiosa, una celebració que neix i es fonamenta en l'amor a la Verge, i té que menar en un escoltar i a complir millor la Paraula, com ho feia Maria. Els actes propis del Novenari són l'Eucaristia solemne i la Novena, cada dia. I en ser el poble qui va fer el vot, hi participa tothom; la manera de garantir la participació és mantenir l'organització antiga dels gremis professionals. Així, cada dia, s'encarrega un gremi de promoure la festa.

—Aquesta pietat mariana que esclata entre multituds, ¿Quan i com rep el missatge religiós?

—Aquest és el problema. El primitiu sentit religiós està embolcallat de diferents aspectes, que absorbeixen la persona. Així, és difícil que es pugui refermar durant aquests dies d'una manera conscient. A més, s'hi troba la religiositat popular que, a vegades, es confon amb una mena d'eufòria mariana, que ens fa commoure per la Verge de Vallivana, i potser no donem la suficient rellevància a Maria, la de Natzaret.

És per això que, des de fa uns Sexennis, la parròquia és planteja aprofitar la presència de la imatge de la Mare de Déu de Vallivana per poder arribar i remoure el cor de molta gent del poble. Enguany hem pensat organitzar unes Jornades Parroquials per arribar a tots, de manera especial, els més allunyats, per tal que aquests dies se sentin més propers, amb motiu de la Verge.

—Mn. Ricard Figols, ¿Voldria afegir quelcom més per als nostres lectors de Catalunya Cristiana?

—Només dir-vos que, si veniu enguany a Morella a l'agost, no us quedeu amb la imatge externa d'unes festes com unes altres; entreu una miqueta en l'esperit de força gent del poble que intentarà viure-les com a fruit de l'agraïment de la Verge.

■ J. Blanc i Bahima

TARRAGONA

El Col·legi la Salle coopera amb el Tercer Món

PROIDE-Missions és una organització no governamental (ONG), promoguda pels germans de la Salle, legalment reconeguda. S'ha creat amb l'afany de dur a terme tasques de sensibilització i cooperació amb el Tercer Món. L'any passat, el col·legi la Salle de Tarragona va finançar un ambiciós programa de formació per a joves de Daloa (Costa d'Ivori). Enguany,

al sud de Togo, professors, alumnes i pares s'han responsabilitzat del desenvolupament de deu comunitats rurals, i més en concret, del centre d'escolarització de nens i joves a Togoville.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PERSONALITZATS.**— Oberts a tot hom, de l'1 (a les 20h) al 15 de setembre (matí), amb el P. Valenti Prat, s.i., a la casa d'exercicis Cova Sant Ignasi, de Manresa. Informació i inscripcions: tel. 335-03-57.

BARCELONA

• **EXERCICIS PER A RELIGIOSES.**— Dirigits pel P. Avelino Fernández, s.i., de l'1 al 10 de setembre, a la Casa d'Exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona). Més informació: tel. 203-88-62.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA.**— Vinculat a la Facultat de Teologia de Catalunya. Servei d'informació per al curs 1994-95, a partir de l'1 de setembre, a totes les persones interessades per una sòlida formació cristiana. Programa de tres anys (classes de 19.15 a 21h), per a l'obtenció del «diplom en teologia»; també s'hi pot assistir com a oient. Secretaria: c/ Diputació 231 (edifici del Seminari) 08007 Barcelona; tel. 454-19-63 (de dilluns a dijous, de 17.30 a 20.30h).

TARRAGONA

• **L'ALEIXAR.**— Concert d'orgue, dimarts 23, a les 22h, a l'església de Sant Martí, a càrrec de Roberto Chorens, amb obres de Froberger, Pachelbel, Sweelink i d'altres.

• **TORREDEMBARRA.**— Concert d'orgue, dijous 25, a les 22h, a l'església de Sant Pere, a càrrec de Roberto Chorens, amb obres

de Froberger, Pachelbel, Sweelink i d'altres.

LLEIDA

• **XIII PELEGRINATGE DIOCESÀ A FÀTIMA.**— Del dia 9 al 15 d'octubre, en autocar. Informació i inscripcions: Cúria diocesana; pelegrinatges, Apartat 29, 25080 Lleida; tel. (973) 26-86-28.

SOLSONA

• **BERGA.**— Concert d'orgue, dissabte 27, a les 22h, a l'església de Sant Pere, a càrrec de Roberto Chorens, amb obres de Bach, Frank, Alvarez i d'altres.

VIC

• **MANRESA: EXERCICIS PER A RELIGIOSES.**— Dirigits pel P. Juan M. García Lomas, s.i., del dijous 1 (a les 20h) al dissabte 10 (a les 10h) de setembre, a la casa d'exercicis Cova de Sant Ignasi, de Manresa (tel. 872-04-22).

CARITAS DIOCESANA DE BARCELONA

Contrastos

«Una plaga reveladora dels desequilibris del món: els milions de refugiats, a qui les guerres i discriminacions de tot tipus han fet perdre casa, treball, família i pàtria. La tragèdia d'aquestes multituds es reflecteix al rostre descompost d'homes, dones i nens que, en un món dividit i inhòspit, no aconsegueixen trobar ja una llar». («Sollicitudo Rei Socialis». Núm. 24).

257. **Matrimoni estranger.** Malgrat tenir formació, no troben feina. Per pagar aliments bàsics i l'habitació on viuen, els calen 50.000 ptes.

258. **Mare separada amb un fill.** Ella està incapacitada per treballar. El fill ha esgotat el subsidi d'atur. Per a deutes d'habitatge sol·liciten 45.000 ptes.

259. **Matrimoni amb quatre fills petits.** El pare treballa en confecció, però els ingressos són insuficients. Viuen en molt males condicions. Per pagar l'entrada d'un pis modest necessiten 67.500 ptes.

260. **Senyora gran vídua.** Acull la seva filla separada i dos nets. Viuen de la pensió de l'àvia. Per cobrir despeses de llum, aigua i gas els manquen 25.000 ptes.

261. **Esposa separada amb tres fills.** Va perdre la feina i no cobra subsidi de l'INEM. Viuen del salari modest d'una filla. Per a despeses d'equipament bàsic, 24.730 ptes.

262. **Matrimoni amb una filla petita.** La mare està embarassada i no pot treballar. El pare està a l'atur i sense subsidi. Han demanat una pensió social. Per a despeses d'alimentació i lloguers necessiten 80.000 ptes.

263. **Esposa separada amb dos fills.** Està realitzant un curs de formació. No té ingressos. Per a aliments sol·licita 40.000 ptes.

264. **Persona sola estrangera.** No té ingressos ni treball fix. Fa alguna feina domèstica esporàdica. Per pagar l'habitació on viu li falten 25.000 ptes.

265. **Parella jove amb dues filles a càrrec seu.** Ambdós estan a l'atur i sense subsidi. Per a despeses d'alimentació necessiten 40.000 ptes.

266. **Esposa separada amb tres fills.** Els seus ingressos són insuficients per fer front a les despeses familiars. S'està endarrerint en el pagament del lloguer. Són 48.000 ptes.

267. **Matrimoni jubilat amb neta a càrrec seu.** L'àvia fa feines domèstiques. L'avi cobra una pensió modesta. Perquè els nens puguin assistir a colònies d'estiu els manquen 16.000 ptes.

268. **Senyora sola i incapacitada per treballar.** No té ingressos. Per pagar deutes de lloguer i subministraments necessita 120.000 ptes.

269. **Matrimoni amb dos fills.** Un d'ells és disminuït i va a una escola especial. No l'admeten el proper curs si no liquida el deute de l'actual. Són 222.500 ptes.

270. **Marit separat amb un fill adolescent.** No té feina ni cobra subsidi. Tenen un deute de lloguer. Per evitar el desnonament els falten 52.040 ptes.

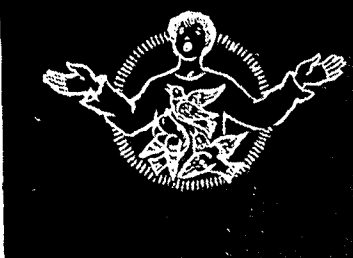
271. **Matrimoni amb quatre fills.** El marit treballa eventualment i l'esposa realitza feines domèstiques. Per evitar que els tallin la llum els falten 39.752 ptes.

272. **Esposa abandonada amb tres fills.** Cobra una pensió social. Perquè els nens puguin anar de colònies necessita 45.930 ptes.

NOTA: Tots els donatius enviar-los a: Càritas Diocesana - Plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona. Tel. 301 35 50.

UNA VEU EXULTANT**UNA VEU EXULTANT**

Cantoral amb 275 cançons que el poble cantarà amb entusiasme

Cançons per tot l'any

Aquest repertori feia falta. Aneu-lo aprenent. Alterneu-lo. Una taula amb els cantorals a l'entrada de l'església en aquella missa o l'altra...

Preus assequibles: Amb solfa (384 pàgs) 750 pts. Amb lletra sola: (224 pàgs) 375 pts. Totes les cançons estan en cassette. Les canten 10 corals diferents. Fan de bon escoltar. Venda a les llibreries religioses.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

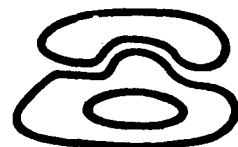
MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI;

GUSTAVO PÉREZ BARQUIMETO 1011 A- CARACAS VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
P JOAN M. VILA CANAL PADRES CARMELITAS ED. ARAGUA VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
M. ÀNGELS MASSIP SANT THOMAS CONVENT, STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptes.
ADELA BLANES R. DEL SAGRAT COR EL BAYADEYA MELLAWI EGIPTE.....	24.804 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....Tel.....
 Direcció.....
 Població.....D.P.....Província.....
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)
 L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gr postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc / Caixa.....
 Sucursal n°.....
 N° compte corrent.....
 Població.....Província.....
 Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població.....Data.....
 Signatura.....
 "CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

UN TELÉFONO AL SERVICIO
DE LA SALUD MENTAL
FUNDACIÓN NOU CAMÍ

Psicoteléfono
(93) 427 44 22

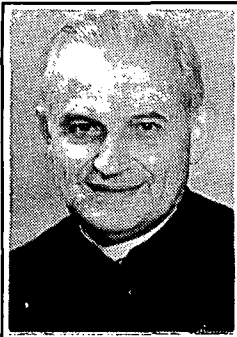
El servicio que se presta desde el
Psicoteléfono es anónimo gratuito
e inspirado en los principios
del Humanismo Cristiano.

Els elements que componen el cosmos

*Que en són de variades, Senyor,
les vostres obres, i totes les heu
fetes amb saviesa. La terra és
plena de les vostres criatures.*
(Salm 103,24)

■ **Francesc Nicolau**

El sofre és un element no metàl·lic que també era conegut per l'home prehistòric perquè es troba natiu, a flor de terra, en molts llocs, sobretot volcànics. El mot «sofre» ve del llatí «sulphur».

denominació molt antiga de la qual no sabem l'etimologia. Els grecs en deien «theion» que vol dir fumejant. El sofre és molt abundant a la superfície de la terra, més en els seus compostos (sufurs i sulfats) que en

eren tòxics, van pensar que això, ves per on, demostrava que el sofre era un dels components principals del món. I ningú no s'atrevia a fer servir el sofre per a alguna cosa de profit.

Els primers que van pensar que el sofre podria ser útil van ser els alquimistes. Hi veieren un dels ingredients de la pedra filosofal per a obtenir or: el seu color ja ho senyalava, però, a més, com que produeix noves substàncies quan es crema, claríssimament, deien, ha de ser un component d'aquella pedra tan cobejada, per això el ficaven en totes les provatures que feien per a obtenir-la. I creien, també, que el sofre era el responsable de les diferències que presenten els diversos metalls en pes, color,...

No podem dir, doncs, que els alquimistes,

se li van veure les múltiples aplicacions que tindria. Encara haurem d'esperar uns tres segles. Però actualment es consumeixen mundialment més de 12 milions de tones d'aquest àcid cada any. El desenvolupament industrial d'un país es mesura precisament pel consum que fa de l'àcid sulfúric.

La utilització posterior obliga a una explotació intensiva

És al començament del segle XVIII que les aplicacions del sofre i de l'àcid sulfúric prenen gran volada. Fins aquest moment tot el sofre que es consumia, que no era gaire, sortia de la regió volcànica de Sicília. I com que aquesta illa estava en mans de la monarquia italiana, els anglesos van bombardejar moltes vegades les costes sicilianes per aprofitar-se d'aquella riquesa. Però a principis del segle XIX els suecs van inventar un procediment per obtenir àcid sulfúric de la pirita, que és un mineral (sulfur de ferro) que era abundós (i encara n'hi ha força!) al sud de la península ibèrica, sobretot a Ríotinto (Andalusia). I ja tenim les fragates angleses movent brega a la monarquia espanyola per tal de conquerir aquella regió, deixant en pau les Sicílies. De llavors ençà encara mantenen Gibraltar sota el seu domini.

Però aviat va canviar la cosa: a Estats Units d'Amèrica, a Louisiana i Texas, que són antíquissims terrenys volcànics, s'hi descobreix el jaciment de sofre més important del món: a una profunditat de 150 a 300 metres es troba una extensíssima capa de sofre de 25 a 60 m. de gruix. Per a treure'l Herman Frasch inventa un mètode que dona un gran rendiment: endinsa un triple tub fins al fons del jaciment, i hi injecta pel primer aigua sobreescalfada a uns 160° C, que fa fondre el sofre (que fon a 119° C), pel segon aire comprimit que l'empeny cap amunt i pel tercer surt a raig el sofre líquid. Fent-ho així fins i tot obtenia ja el sofre pràcticament

lliure d'impureses, refinat al 99,6%. A començament del segle present amb aquest mètode s'han extret quantitats enormes d'aquest element. Els jaciments sicilians i espanyols van passar a segon pla. Però la història no acabà aquí: un nou mètode, que són també els suecs qui l'han inventat, fa que de la pirita es pugui passar a l'àcid sulfúric a més bon preu que no pas a partir del sofre obtingut pels americans, i les mines de Ríotinto tornen a ser protagonistes...

¿I tantes són les aplicacions del sofre i de l'àcid sulfúric? ¿Com és que hagin estat els propulsors de tota la indústria química mundial? El sofre sol ja té un munt d'utilitats: en medicina s'ha fet servir en pomades per a les malalties de la pell, actualment uns seus compostos, les sulfones, s'han mostrat insubstituïbles per combatre la lepra. El sofre serveix per desinfectar habitacions. Els vinyaters l'han fet servir durant segles per esterilitzar les bótes on guarden el seu producte: fent-hi cremar un llucet, que és un tros de palla ensofrit, a la part superior i tancant hermèticament, eviten que el vi se'ls faci malbé. Els vinyaters el posen als ceps per combatre l'oidium. En la metal·lúrgia té moltíssims usos: vulcanització del cautxú, fabricació del paper, de la cel·luloide, de la pólvora, dels mistos,.... L'àcid sulfúric encara guanya el sofre en el nom d'aplicacions, ja que intervé en la preparació de gairebé tots els altres àcids usats en laboratoris (acètic, nítric, clorhídric, cítric, tartàric,...), es fa servir per refinar olis i petrolis, entra en la fabricació de la seda artificial, de matèries colorants, d'explosius, alums, sulfats... Amb ell es fabriquen adobs dels camps, sobretot els importants superfosfats, avui dia imprescindibles en l'agricultura,... Si en Basilius Valentinus aixequés el cap, quina cara faria en veure les conseqüències de l'oli de vidriol que ell va inventar per pura casualitat!

*Francesc Nicolau és Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya*

10. El sofre, bàsic per a la indústria

estat lliure. I és essencial per a la vida: si reuníssim els àtoms de sofre del nostre cos farien una massa d'uns 100 grams.

Els antics no sabien fer-ne bon ús

Els grecs i romans veien en el sofre un producte infernal; com que es troba generalment prop de volcans, tant dels que encara fumegen com dels que fa segles que s'han apagat, hi veien un signe de l'activitat del déu Vulcà, el forjador de metalls als abismes. Del nom d'aquest déu de vulcanisme i volcà. I com que si posaven al foc el sofre es cremava bo i desprenent una mala olor que empestava i, a més, comprovaren que els gasos que desprenia

encara que el manipularen molt, vagin ser els fundadors de la indústria del sofre. La cosa va haver de venir per una altra banda: va ser, segons sembla, un tal *Basilius Valentinus* qui, a finals del segle XV va fer una troballa veritablement sensacional: se li va ocórrer destil·lar vidriol, que era un mineral de sofre i ferro (avui dia se'n diu «vidriol verd» i és químicament sulfat de ferro hidratat) i li va sortir un dissolvent molt enèrgic que va batejar amb el nom d'«oleum vitrioli» (=oli de vidriol). Acabava d'inventar l'àcid sulfúric! Encara hi ha qui fa servir aquell nom d'oli de vidriol per indicar aquest àcid. Aquesta descoberta sí que assenyalava el començament de l'era industrial. Però no va ser pas de seguida que

**Catalunya
Cristiana**

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça

Població D.P. Província Tel

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el farà mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència

Adreça

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat Oficina DC Compte

Data

Signatura del titular del compte/líbreta

Centenars d'universitaris passen l'estiu en casals socials com a voluntaris

«El estiu, punt de referència per a la resta de l'any»

BARCELONA.— Ramon Melgosa, 24 anys, estudia enginyeria de camins, canals i ports, durant el curs. A l'estiu, però, des de fa sis anys, és monitor voluntari al casal de l'Escó per a nens, al barri del Raval —un dels nuclis amb l'índex de precarietat més alt de la capital catalana. Aquesta setmana acabarà la quinzena en què ha estat el coordinador del grup de mitjans (entre els 11 i 12 anys). Després tindrà vacances i pairà tot el que els nens i els altres monitors li han donat.

—**¿Com vas decidir començar a passar estius al Raval fent de voluntari amb nens?**

—En aquell temps estava al CVX-Berchmanns. Van proposar de fer un camp de treball i una de les activitats era venir aquí al casal. No esperava res en concret; no sabia què m'esperava ni què era això, i ja són sis anys! En arribar va ser molt impactant, i quan acabes surts com renovat. Va ser un xoc perquè jo tenia una estabilitat a tots nivells, familiar i social, en canvi, arribes aquí i és una realitat totalment diferent.

—**¿Penses que és bo per als joves experimentar el xoc d'aquest contrast?**

—Tot el que és prendre consciència de qualsevol realitat és positiu, i en el món dels joves encara més. Es parla molt dels joves i de com són, però la veritat és que el jove busca. Hi ha serveis molt diferents on es tenen inquietuds per alguna cosa, i això és bo.

—**¿Com a coordinador de grup, com veus els joves que vénen ara a fer de voluntaris?**

—Hi ha de tot. N'hi ha que vénen perquè estan estudiant

magisteri i volen agafar experiència. N'hi ha d'altres que arriben molt motivats perquè estan ficats en qüestions de marginació. I n'hi ha d'altres,

com jo el primer any, que vénen a veure què passa. Després de la quinzena n'hi ha que tornen les vegades que calgui, i d'altres que no.

—**¿Què aporta la vivència de fe a una experiència d'aquest tipus?**

—Hi ha gent que ve aquí i no és creient, però hi tornen i es

troben impactats. Realment hi ha alguna cosa tot i que no sàpiguem ben bé què és; i tots ho portem una mica. Indubtablement la fe ajuda, perquè ningú no és masoquista, i quan reps cops però segueixes, és que hi ha d'haver una raó molt forta. Si es fes simplement per gust no es tornaria.

—**¿Què s'aprèn del treball en equip amb els altres monitors?**

—Sempre he pensat que el casal és com una universitat d'estiu on aprenem a conviure entre els monitors, tot i que sovint no ens coneixem de res i venim de llocs diferents. Ens posem a la feina sabent molt poc, i a partir d'aquí compta l'incentiu de cada u, la seva entrega i el seu carisma.

—**¿Què resta quan acaba el casal?**

—L'experiència és molt forta, però sobretot el pair tot el que s'ha viscut és una feina força dura. He parlat amb monitors que m'han dit que acabar el casal els ha suposat un sotrac a tots nivells. S'han començat a preguntar què és el que necessiten i què no, et canvia l'escala de valors amb què estàs acostumat a viure. Et qüestionen la teva vida social durant la resta de l'any, ja que sovint agafes el casal com a punt referencial.

—**¿Aleshores un estiu de voluntari deixa molta més cua que unes vacances qualsevol?**

—Ben bé segur. La meua experiència, i la de molts altres, és que tot i haver estat de viatge o a la platja, l'experiència aquí t'implica i la vius molt més.

■ Guillem Farré

Ramon Melgosa amb infants del casal, durant un moment d'oci

Una organització al servei d'infants i monitors

La Fundació Escó va néixer fa deu anys a partir de les necessitats complementàries que exigia el servei d'un casal per a infants al barri del Raval de Barcelona. Actualment, a part de les activitats durant el curs, la Fundació organitza tandes de quinze dies durant juliol i agost per suplir el servei de menjador de les escoles per als nens i nenes del barri.

Com a segon objectiu inel·ludible, però, hi ha la possibilitat d'oferir als joves l'oportunitat de fer un servei durant les vacances. Així doncs, cada any ofereixen unes 370 places de monitors, tot i que solen quedar

curtes per acollir a tots els que volen participar. Les activitats dels voluntaris consisteixen en tasques d'animació durant tota la jornada, servei de menjador, o de reforç escolar. La feina comença pel març amb la primera reunió general de caire explicatiu amb tots els col·laboradors. A l'abril hi ha una

segona trobada on ja es defineixen els grups d'edats i d'activitats on cada jove serà assignat.

A partir d'aquí, sota la coordinació d'un responsable i dins unes línies pedagògiques comunes, cada grup programa les activitats que realitzarà durant la quinzena del casal en què participarà. A més, l'organització general també ofereix xerrades de formació més profunda, i dóna la possibilitat a què grups organitzats participin en el casal a partir d'un camp de treball i experiència comunitària.

Aquesta estructura, per la complexitat del projecte i l'autonomia que dóna als diversos grups, està oberta a mancances i faltes de coordinació, segons les queixes d'algun monitor. Així i tot els responsables d'Escó estan convençuts que és una experiència necessària i en procés d'expansió, que representa tant un suport a la infància dels nuclis més desfavorits, com a joves que queden marcats per a la resta de la vida amb una sensibilitat social.

■ G.F.

**Declaració de la
Federació Internacional
d'Associacions Mèdiques
Catòliques (FIAMC),
sobre l'Esborrany de
Document de la Conferència
de l'ONU sobre Població i
Desenvolupament**

Metges cristians de tot el món denuncien l'estratègia avortista de l'ONU

Publiquem el text íntegre de la Declaració de la FIAMC sobre la Conferència del Caire:

En el context de l'Any Internacional de la Família, i de la Conferència de l'ONU sobre Població i Desenvolupament del Caire, la comunitat mundial ha estat cridada a reflexionar amb profunditat i a pensar en noves i significatives idees i propostes, de cara a l'avenç i protecció universals de la institució familiar, que és necessària per a la supervivència i la bona marxa de tota la humanitat, i que ha estat reconeguda per la Declaració Universal dels Drets Humans com l'element bàsic de la societat (Art. 16,3).

La Federació Internacional d'Associacions Mèdiques Catòliques (FIAMC) compta amb membres que representen Associacions i Grups de metges catòlics establerts en més de 45 països, inclosos un bon nombre d'Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina. La FIAMC basa l'autoritat que té en aquestes qüestions no sols en la seva extensió mundial, sinó també en les activitats, com ara conferències, simposis, cursos, i també accions mèdiques en regions pobres, que realitza com a senyal de solidaritat i cooperació. Les seves publicacions són els periòdics editats regularment pels seus membres als diferents països, el butlletí «Decisions» i els llibres que recullen els seus congressos anuals i regionals, dels quals aquest any se'n celebrarà el divuitè. Per totes aquestes raons, la FIAMC es troba legitimada per posar de manifest els seus punts de vista en aquest moment decisiu de la història.

En fer-ho, la FIAMC cerca no solament manifestar que és assumpte seu la

1. Procreació humana i missió de la medicina en el món actual

a) El metge i la inviolabilitat de la vida humana

La nostra Federació declara que l'única missió legítima de qualsevol metge és protegir i encarrir la vida i la salut humana, i no destruir o manipular mai l'ésser humà. Aquesta convicció no és un llegat exclusiu de cap confessió religiosa concreta, sinó que s'enclou en la cultura mundial, i de manera més explícita en els tradicionals manaments del jurament hipocràtic.

També declarem que la vida humana, en termes estrictament biològics, comença en el moment de la concepció, i que això és una dada científica. Per tant, posar fi deliberadament a una vida humana incipient és inacceptable i representa una acció contra la medicina, amb la circumstància agravant que aquesta violència s'exerceix contra un ésser completament indefens. Per aquesta raó, l'avortament és també un crim contra la humanitat, contra la raça humana en els seus representants més febles, que constitueixen el seu futur.

b) La inacceptabilitat mèdica de la instrumentalització política de la vida.

Un metge no pot apel·lar a cap autoritat

car aquest crim des del punt de vista ètic, és un sofisma i una falsificació. Un metge que practiqui l'avortament ha abandonat

indissolublement unida a la procreació. No cal dir que la biologia dóna suport a aquesta postura. La veritat mèdica és que

« La FIAMC cerca no solament manifestar que és assumpte seu la protecció de la família i la defensa de la vida humana, sinó també que desitja presentar uns objectius específics a la Conferència sobre Població i Desenvolupament, des del punt de vista d'uns metges en actiu que defensen la causa de la vida »

«de facto» l'objectiu de la medicina de protegir i salvar tota vida, i no la vida d'uns en detriment de la d'uns altres.

Des d'aquest punt de vista, la nostra Federació denuncia, sense dubtar-ho gens, i també rebutja, les serioses desviacions de la pràctica mèdica, particularment en els tres darrers decennis, que han socavat l'autenticitat i la credibilitat de la professió, tal com molts la realitzen. Ens ha entristit molt aquest abandó de l'ètica mèdica genuïna, i ens comprometem a fomentar un retorn a l'esperit fonamental de la medicina. No ens preocupa com ens farà aparèixer davant alguns aquesta actitud nostra, perquè estem convençuts que és només qüestió de temps, ja que al capdavant la societat rebutjarà aquests atacs contra la vida.

La història jutjarà amb molta severitat la legislació anti-vida d'aquest temps nostre, i l'anomenada «medicina» que n'ha esdevingut l'instrument.

c) Les deformacions de la ideologia anti-vida des del punt de vista mèdic.

Igual com d'altres observadors i agents de l'ambient social i mèdic del nostre temps, nosaltres també volem esmentar un seguit de motivacions, que ens han portat fins a aquest lamentable estat actual:

1) La reducció sistemàtica de la sexualitat a l'auto-complaença, i la negació de la centralitat de la família.

No pot haver-li passat per alt, a cap observador intel·ligent, que aquesta segona meitat del segle ha estat testimoni d'una tendència generalitzada, sovint estimulada pels mitjans de comunicació i per corrents socials i polítics, a reduir la sexualitat al plaer i a la gratificació.

Nosaltres defensem que, si bé és cert que el plaer i la gratificació són inherents a una sexualitat responsable, aquesta està

la nostra natura està estructurada per fomentar la procreació mitjançant l'espontània expressió de la sexualitat. Però això també vol dir que la relació heterosexual és l'única expressió natural de la sexualitat, en manifestar la unió completa de dues persones, amb les seves característiques psico-físiques pròpies, orientades intrínsecament a esdevenir una família. Dit de manera breu, la sexualitat, com a component natural de la psicologia i la biologia humanes, és un component important de la família. La relació sexual, per tant, es troba constitutivament orientada envers la família, i la família requereix una permanència i una continuïtat amb les quals els seus membres es donen suport l'un a l'altre en un camí estable.

2) Teories demogràfiques a-científiques en la societat mundial.

Cal parar atenció a les fal·làcies de les anàlisis demogràfiques anti-vida. No hi ha cap mena d'evidència que l'increment de la població comporti de manera automàtica un empobriment i un males-tar social.

Ben al contrari, si ens fixem en la història recent, trobem que totes les nacions que han jugat un paper preponderant en el desenvolupament cultural i econòmic, ho han fet amb una població creixent. De fet, la població és la font inicial del benestar individual i social. Només mitjançant els recursos humans de poblacions nombroses és possible desplegar una cultura plural, una tecnologia, uns avenços científics i una economia de mercat que faciliti la multiplicació dels béns i dels serveis.

Encara més, caldria que una investigació seriosa i imparcial sobre la població calculés el nombre de llocs de treball perduts als països industrialitzats com a resultat de la davallada de les taxes de natalitat; n'hi ha prou d'esmentar el camp de l'educació i dels serveis adreçats a infants i al jovent, per fer-se'n una idea.

« L'única missió legítima de qualsevol metge és protegir i encarrir la vida i la salut humana, i no destruir o manipular mai l'ésser humà. Aquesta convicció no és un llegat exclusiu de cap confessió religiosa concreta, sinó que s'enclou en la cultura mundial, i de manera més explícita en els tradicionals manaments del jurament hipocràtic.

També declarem que la vida humana, en termes estrictament biològics, comença en el moment de la concepció, i que això és una dada científica »

protecció de la família i la defensa de la vida humana, sinó també que desitja presentar uns objectius específics a la Conferència sobre Població i Desenvolupament, des del punt de vista d'uns metges en actiu que defensen la causa de la vida.

humana per justificar una acció que és inherentment errònia. Tota legislació que autoritza l'avortament és una negació dels drets humans i, encara més, de la mateixa medicina. Aquestes lleis són, doncs, intrínsecament il·legals i destructores de la societat humana. Tot intent de justifi-

« Ens ha entristit molt aquest abandó de l'ètica mèdica genuïna, i ens comprometem a fomentar un retorn a l'esperit fonamental de la medicina. No ens preocupa com ens farà aparèixer davant alguns, aquesta actitud nostra, perquè estem convençuts que és només qüestió de temps, ja que al capdavant la societat rebutjarà aquests atacs contra la vida »

També pel que fa a l'ecologia, la necessitat d'adaptar la producció i el consum a la protecció del medi ambient és ella sola una immensa font d'ocupació, més que no pas un problema per a la societat. Lògicament, l'increment de

en les regions més desvalgudes del Tercer Món, i sabem que l'educació és la clau de volta del desenvolupament. L'educació és un procés global, que inclou l'ensenyament sexual i la promoció de la paternitat responsable. I aquesta és la

En un món lliure que respecti els principis democràtics definits en la Declaració Universal dels Drets Humans, no pot acceptar-se que l'Estat, sigui per mitjà de lleis de coerció o de desinformació, intervingui en l'esfera dels drets individuals, que inclouen el dret de fundar una família i de decidir sobre la seva grandària. Un exemple recent és el rebombori ocasionat per l'actitud anti-procreació adoptada pel govern xinès. Els esforços per fer canviar la tendència de l'increment de població al Tercer Món, els interpreta molta gent com una atemptat que priva aquests països d'una de les seves darreres riqueses, que són els seus infants. D'altra banda, cap persona de bona fe no pot entendre com és possible conciliar la recomanació d'estrict control de la procreació, i fins i tot de l'avortament, amb els esforços i les campanyes que es fan per combatre la mortalitat infantil: salvar la vida d'un nounat, i alhora defensar la destrucció de fetus sanis, és una contradicció absurda.

protectora dels drets humans, i no com a destructora d'aquests drets.

Per canviar la tendència, demanem a la Conferència del Caire i a la comunitat internacional que es posin al capdavant de l'estudi i de l'actuació envers els següents objectius:

Resolucions proposades per a la Conferència del Caire

1. Reconèixer que la destrucció o la manipulació de vides és contrària a la medicina, i que no s'ha d'esperar ni autoritzar mai que els metges cometin actes d'agressió contra éssers humans, en cap estadi de l'existència.
2. Promoure la família com a nucli de la societat humana, i estudiar totes les vies per consolidar-la.
3. Prescindir de tota por irracional al creixement de la població, i concentrar esforços per obrir nous canals per al desenvolupament econòmic, social, polític i cultural dels immensos recursos que són

« Nosaltres defensem que, si bé és cert que el plaer i la gratificació són inherents a una sexualitat responsable, aquesta està indissolublement unida a la procreació. No cal dir que la biologia dóna suport a aquesta postura. La veritat mèdica és que la nostra natura està estructurada per fomentar la procreació mitjançant l'espontània expressió de la sexualitat »

població requereix modificar l'estil de vida. Però, després de tants i tants canvis socioeconòmics, en els darrers dos segles, ¿ara tindrem por de fer aquesta nova adaptació? Més que un repte, aquí el que hi ha és una oportunitat d'exercir la nostra creativitat. I encara més, el fet de no tenir gaire en compte el creixement de la població potser és la postura més realista, perquè hi ha tot un munt de factors desconeguts que poden canviar de manera radical la demografia per les vies més inesperades, com ara les guerres, les epidèmies o les actituds culturals; les dades que tenim dels darrers decennis mostren prou clarament la fal·làcia de les estimacions basades en extrapolacions demogràfiques.

D'altra banda, no hi ha cap límit científicament verificable de la capacitat del món, per nodrir vides humanes. Afirmar aquests límits no és un postulat de la ciència, sinó de la demagògia. El problema del desenvolupament dels països no és, essencialment, tant la població com més aviat una pobra o inadequada organització i educació social. Nosaltres tenim experiència mèdica en els hospitals més avançats i acurats del món, i també

veritable resposta al problema, que no es pot acurar amb la proclamació, curta de vista, egoista i il·legal, d'una lluita contra la procreació costi el que costi i per totes les vies possibles.

Aquest punt ens porta a examinar la darrera i més seriosa de les ocultes motivacions de la ideologia anti-vida.

3) Els atacs a la vida són contra els drets humans.

No podem deixar de detectar en els generalitzats assalts a la procreació, i especialment en els països més desenvolupats, unes tendències genocides certament mal dissimulades. ¿Per què són alguns països rics els que estan tan interessats a finançar i a ser còmplices de la supressió de la vida? Al marge de la retòrica política, nosaltres hi veiem la por d'arribar a ser massa gent. Perquè controlar la població és també una font de poder sobre el destí de la humanitat. La mentalitat de rebuig de la vida per part d'uns quants països rics estimula l'atac contra les vides naixents arreu del món, i aquests atacs estan assolint les proporcions d'una guerra contra la vida.

« La població és la font inicial del benestar individual i social. Només mitjançant els recursos humans de poblacions nombroses és possible desplegar una cultura plural, una tecnologia, uns avenços científics i una economia de mercat que faciliti la multiplicació dels béns i dels serveis »

II. Propostes de la FIAMC per a la Conferència de l'ONU sobre Població i Desenvolupament

És ben clar, per tot el que acabem de declarar, que la FIAMC està fortament decidida a fer canviar de direcció l'actitud i el comportament internacional pel que fa a població i desenvolupament.

L'ONU té ara una oportunitat històrica de confirmar el seu paper ideal, com a

les vides humanes.

4. Treballar per superar les rivalitats destructives en la comunitat internacional, i acceptar el fet que el desenvolupament comú de tot el món és beneficiós per a tota la humanitat.

5. Optar per l'educació i el desenvolupament social com la resposta veritable a les qüestions demogràfiques, i promoure l'ensenyament d'una sexualitat sana i d'una paternitat responsable.

■ M.C.C.

Donar-los esperances costa ben poc.

Des de fa més de 30 anys, Mans Unides aporta solucions als problemes del Tercer Món. Després dels últims esdeveniments, Rwanda necessita ajuda immediata. Amb molt poc, pots fer molt per a ells. Ingressa el teu donatiu a aquest compte.

Nº 3291 / 2200109437 de "la Caixa"

Mans Unides
TU HO FAS POSSIBLE

487 78 78

Col·labora o informa't trucant a aquest telèfon.

Un avi catequista

En aquest Any Internacional de la Família, Ediciones Internacionales Universitarias (Via Augusta 9, 08006 Barcelona) ens ha obsequiat amb la traducció castellana de *Entre dans la ville*, publicat a Suïssa per Editions Saint-Augustin. És un exemple de com a l'església domèstica, que és la família cristiana, es van trametent el missatge de la fe i els valors evangèlics.

L'arquebisbe Justo Mullor, actual Nunci als Països Bàltics, quan encara era Nunci a les Nacions Unides, en la presentació del llibre, ens diu: «Aquestes pàgines són una prova concreta —i, en el meu entendre, eficaç— de com el missatge evangèlic, tal i com l'Església catòlica l'ensenya, es pot transmetre d'una a altra generació a través de la llar i de la vida quotidiana. Aquestes pàgines han permès als néts de Ramon i de M. Rosa —ja que ella se sent també catequista— d'aprendre a copsar, amb matisos casolans, les veritats escoltades a les catequesis parroquials i escolars».

L'autor del llibre, un català universal que des del 1967 dirigeix a Lausanne la companyia Esteve, S.A., és

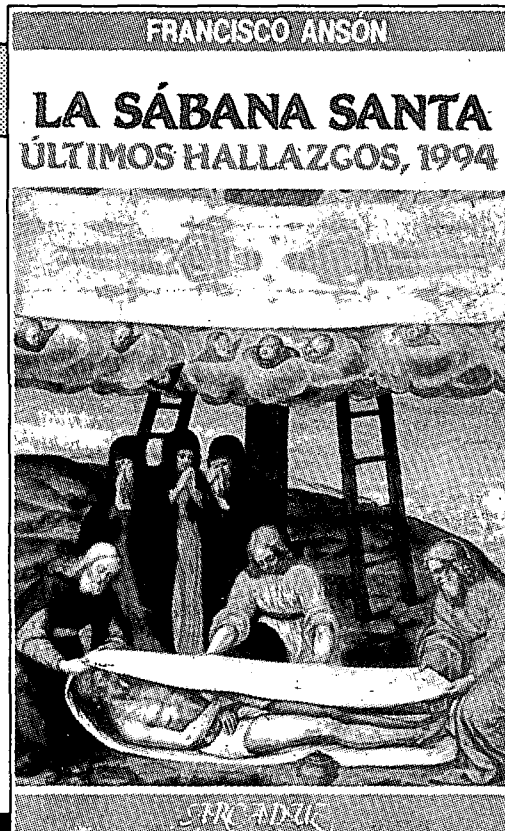
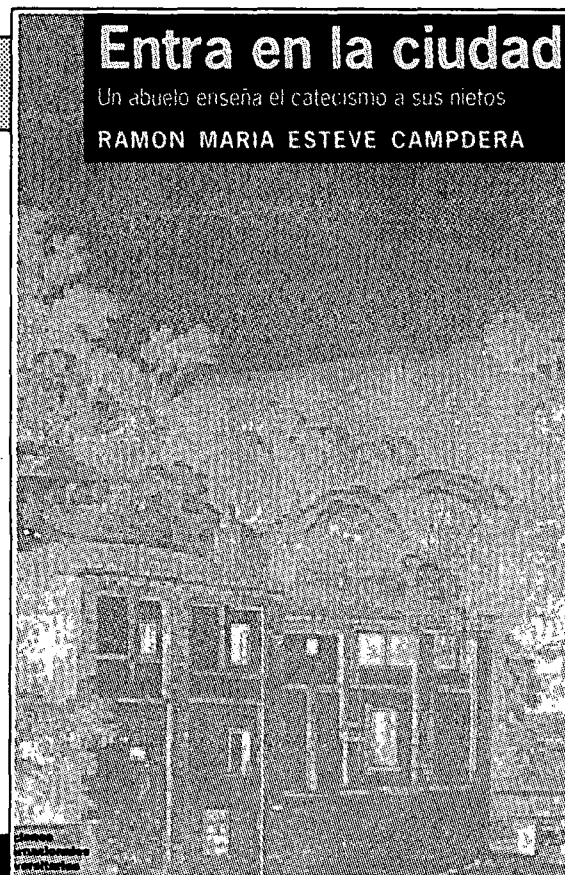
descendent dels Esteve de Torà i Guissona que el 1889 van fundar als Estats Units, i posteriorment al Brasil, la que seria «Esteve Brothers» per a l'exportació de cotó i de cafè. Ramon M. Esteve Campderà es va casar amb M. Rosa Creixell el 1953 i tenen set fills i dinou néts. Ell és doctor en Química pel Massachusetts Institute of Technology i ha estat professor de diverses universitats nord-americanes.

El llibre, *Entra en la ciudad*, és una confidència als néts i és també un recull de les experiències i lectures de l'autor durant les seves llargues estades als Estats Units, Itàlia, França, Espanya, Mèxic i Suïssa. El llibre té una marcada dimensió ecumènica. Està molt ben editat i té uns dibuixos entranyables que són siluetes fetes per l'artista Elisabeth von Rathlef. El recomanem als pares i avis —a tots els matrimonis joves de Catalunya i la resta d'Espanya— com el millor regal en aquest Any de la Família.

■ Ignasi Segarra, *pure*.

Ramon M. Esteve Campderà. *Entra en la ciudad*.

Un abuelo enseña el catecismo a sus nietos. Eiuinsa, Barcelona, 1994.

Francisco Anson. *La Sábana Santa*. Ed. Arcaduz.

Un motiu de credibilitat

Resultat de les investigacions científiques sobre el Sant Sudari durant els últims cinc anys, aquest llibre ve a substituir el ja conegut amb èxit *Después del carbono 14*. Els resultats d'aquests estudis poden ser qualificats d'esglaïadors: per primera vegada s'han pogut reproduir empremtes molt semblants a les de la famosa tela de Turí, mitjançant radiacions de naturalesa nuclear i durada infinitesimal.

Per això, *La Sábana Santa: últimos descubrimientos, 1994* és més que una actualització del llibre anterior: és un llibre-reportatge renovat en la seva major part. A més a més ofereix notícia dels estudis i anàlisi que condueixen a què, amb un grau d'alta probabilitat, el Sudari d'Oviedo fos el mocador que, segons el costum jueu, va embolicar el cap

de Jesús de Natzaret en el seu trasllat de la creu al sepulcre; els interessants descobriments que, al llarg dels últims cinc anys, s'han produït sobre aquesta tela han merescut el silenci general dels mitjans de comunicació.

Finalment, cal dir que ni el Sant Sudari ni el Sudari d'Oviedo proven la resurrecció de Crist. No obstant, tal i com s'estudien en el present llibre, constitueixen un motiu de credibilitat, descobert i investigat per la ciència i les tècniques pròpies actuals, que enfronta a qui els coneix amb la confirmació, difícilment rebutable, del dogma de fe de la resurrecció.

● C.C.

L'amor, un trobament fascinant

Descobrir l'amor...

Sembla un contrasentit. Sobretot si hom té la idea que l'amor és un misteri del qual s'han fet moltes i variades definicions.

Tanmateix, l'autor s'arrisca a fer una anàlisi que no dubta a recórrer a l'humor per a mostrar aquesta realitat humana tan apassionant que és l'amor.

Aquest llibre interessarà els joves d'entre 13 i 20 anys... i farà un gran servei als seus pares i educadors. Res no s'ha negligit per tal d'informar-los, ja sigui en el pla moral, sentimental o sexual.

Les reflexions profundes, els dibuixos humorístics, els textos poètics i els diferents annexos (MTS, sida, drogues) contribueixen a fer d'aquesta obra un document indispensable.

Denis Sonet treballa d'educador, a França i a l'estranger, en un moviment familiar, el CLER. Això li permet d'estar en contacte cada any amb milers de joves i estar atent a les seves inquietuds.

■ F.P.

DENIS SONET

Descobrim

l'am

PER
UN AMOR
AMB SENTIT

Editorial Claret

Denis Sonet. *Descobrim l'amor*. Ed. Claret

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

En el cinquantè aniversari del primer Concurs Parroquial de Poesia

Cantonigròs ret homenatge a Carles Riba

D'acord amb el programa establert, la commemoració s'inicià amb la solemne missa presidida pel bisbe de Vic, Mons. Josep Mª Guix, el qual concelebraren el bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon, l'abat de Montserrat, P. Sebastià Bardolet, el rector de Cantonigròs Mn. Josep Cruells, i Mn. Josep Jutglà, secretari particular del bisbe emèrit de Vic, Mons. Ramon Masnou.

Seguidament, en el mateix temple parroquial, tingué lloc l'acte literari, que constituí un sentit homenatge al gran poeta de Catalunya, Carles Riba, participant i animador que fou dels Concursos Parroquial de Poesia, iniciats l'any 1944, en plena repressió anticatalana duta a terme pel règim franquista. Hi prengueren part, enaltint la figura del poeta i la seva obra, en Segimon Serrallonga i en Joan Triadú que fou

l'iniciador dels Concursos. Seguidament, la rapsoda Maria Clausó, va recitar diversos poemes de Carles Riba. Tancà l'acte literari el President del Parlament de Catalunya, l'Honorable Joaquim Xicoy, que amb sentides paraules glossà la valentia que representava en aquells moments emprendre la recuperació dels drets de la nostra cultura vexats pels vencedors de la guerra civil.

S'atorgà la borsa de treball oferta pel Secretariat Permanent de les Festes Populars de Cultura Pompeu Fabra per a la recerca de documentació històrica relativa al Concurs Parroquial de Cantonigròs, que va correspondre a la senyoreta Teresa Clotas.

Ofrena floral

Tot seguit els assistents es traslladaren al monòlit dedicat pel Con-

Mn. Cruells, rector de Cantonigròs, en l'obertura de l'acte literari

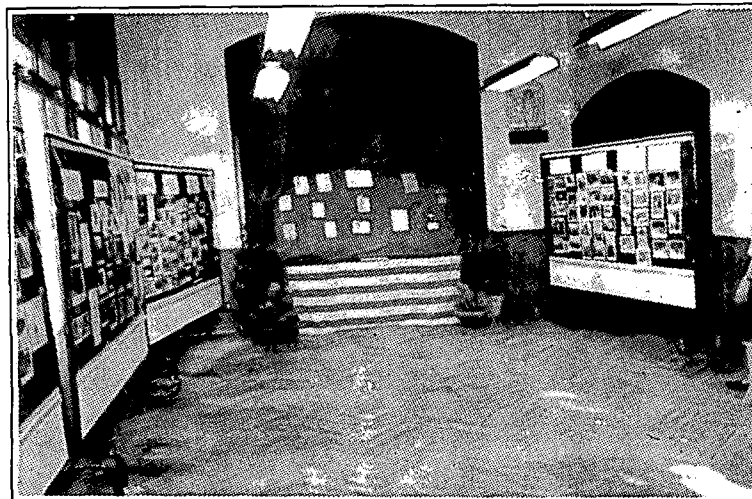

curs a Carles Riba, on es féu una ofrena floral, es descobrí una placa commemorativa dedicada al Cinquantenari, i també es féu una ofrena floral a la tomba de Mn. Feliu Vila, el rector de Cantonigròs el temps que s'iniciaren els Concursos. També, a continuació s'inaugurà l'Exposició Commemorativa del Concurs instal·lada a l'antiga Escola parroquial.

Dinar de germanor

Vingué, després, l'hora del dinar, que tingué lloc a l'envelat, al qual hi assistiren més de tres-centes persones. A la sobretaula, feren ús de la paraula la senyora Maria Àngels Anglada, en Jordi Sarsanedes, en Miquel Martí i Pol, en Joan Triadú, el senyor bisbe de Vic, i altres, Mn. Josep Cruells, rector, va donar compte de les adhesions rebudes, i va cloure els parlaments l'Honorable senyor Joaquim Xicoy.

Seguidament hi hagué un concert

L'exposició de fotografies retrospectives del Concurs Literari

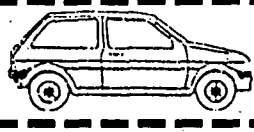
a càrrec de M. dels Àngels Miró, soprano, i M. Rosa Ribas al piano. Pere Busquets, violoncel i Núria Bonells, piano, clogueren l'acte amb la interpretació del Cant dels ocells.

En conjunt una gran diada commemorativa que també serà histò-

ca pel simpàtic poble del Cabrerès. I no ens podem oblidar de felicitar els organitzadors d'aquesta festa, que, una vegada més, han donat fe de la seva perícia en aquestes activitats.

● C. C.

El poeta Miquel Martí i Pol no va voler perdre's la diada

La custòdia franciscana a Terra Santa

De viatge

La presència de frares franciscans a Terra Santa és molt antiga i té la característica que fou la mateixa Església la qui els va encarregar el que entenem per Custòdia. Aquesta es concreta no solament a l'acollida personal dels pelegrins i el seu allotjament, en que s'anomena a cada lloc «Casa nova» sinó també la protecció, conservació i investigació dels llocs sants. Tot això ho fan en nom de la mateixa Església, no en nom de la comunitat franciscana, però sí mercès a la col·laboració de les diverses províncies eclesiàstiques de l'orde. Regenten, a més, escoles per a la població palestina, on, fins i tot en el període d'ocupació britànica, s'ensenyà llengua àrab. Atenen orfenats, editen i imprimeixen llibres i revistes, dirigeixen un Estudi Bíblic, important per la seva docència, investigació i treballs arqueològics i també tenen un Seminari. Tot això que he escrit és l'estructura, però em sento obligat per honradesa professional i personal a escriure sobre la seva realitat humana. Parlaré d'experiència personal, sé que en l'àmbit d'altres llengües existeixen també persones excel·lents, però jo he conegut gairebé exclusivament el terreny del castellà i del català, i suposo que, com diu el P. Artemi, existeixen frares que no responen a la meua visió, que perquè no sembli que és idíl·lica, relataré amb noms i cognoms dos exemples, deixant esmentar-ne algun més per un altre dia.

Un dia vaig escriure sobre la meua relació amb el P. Just, que era molt amable amb mi però massa important per a mi, i jo ho sabia. Un dia en sortir del Sant Sepulcre va presentar-me un frare amb les següents paraules: aquí tens a fra Ovidi, aquest té i sap tot el que tu cerques. Haig

de reconèixer que aquell va ser un gran dia per a mi. Si dic que és el responsable de compra, emmagatzematge i distribució d'objectes piadosos del lloc, per a tothom, pot semblar que estic presentant un botiguer. Però Ovidi és el més llunyà que hom pugui imaginar-se d'un comerciant. Porto anys tractant-lo, a Israel i a Catalunya, al convent, amb la seva família a Barcelona i amb la meua família a Vic, puc parlar, doncs, amb coneixement. L'«ofici» com en diu de la botiga-taller-magatzem-cambró de reunió amb nevera i alguna cadira, és l'entramat per mantenir una acció d'acollida cristiana, espiritual i material. Un lloc per facilitar diners a qui no en té o li han robat, per trobar-se estudiants universitaris, matrimonis en crisi, directius de clubs de futbol de 1ª divisió, o senzillament amics que comparteixen amb ell, o amb els seus companys franciscans, una estona de descans en el seu pelegrinatge. Segurament fa molt més però jo he de limitar-me al que conec. No us importi si un dia en el vostre viatge us perdeu la visita a algun museu important per passar una estona amb fra Ovidi o amb el pare Artemi, no us en penedireu. Són més importants les persones que les pedres, per molt arqueològiques que siguin. Ells, a més, poden informar-vos millor que jo de la missió cristiana de la Custòdia, perquè, això és una dada important, tant ells com els altres amics dels quals us he de parlar, estan entusiasmats amb la seva tasca a Terra Santa, cosa que no sempre puc dir de la clerecia d'avui.

En el meu segon viatge a Natzaret vaig trobar-me amb una sèrie d'equivocs. Vaig demanar l'ajuda d'un franciscà, amb qui pogués, per la llengua, entendre'm. L'embull s'arranjà aviat i no fou necessària la seva

intervenció, però aquell dia s'inicià un cosa molt més valuosa: la meua amistat amb el germà Rafael Dorado. Si us dic que he viatjat amb ell per la Galilea i el Sinai, per Catalunya i per Andorra, comprendreu que digui d'ell és fruit d'una experiència personal. M'he adonat de la seva categoria artística oint-ho comentar el claustre del santuari de Meritxell i veient el museu de Natzaret que ell ha muntat. He vist per TV a Rafael parlant amb els Reis en la seva última visita a Israel i l'he vist a casa meua parlant amb la meua nonagenària mare, i el seu gest era el mateix. Passar una estona amb ell al capvespre a les terrasses de la Basílica de l'Anunciació és una delícia. Rafael i Eduardo, un jove àrab de la població, són un extraordinari equip d'acollida, i a ells els dec, jo i els que diverses vegades m'han acompanyat, poder pregar i celebrar la Missa en els llocs més entranyables de Natzaret, inclosa la cripta de la casa de la Sagrada Família, i la visita a les ruïnes de Magdala, a més de ser ben rebut en tants llocs només amb la presentació de ser amic seu. Voldria, amb aquesta curta descripció dels franciscans de Terra Santa, retre un petit homenatge a tots aquests frares que romanen prop dels records de Jesús, vivint i oferint la seva doctrina amb dignitat, cosa que els que recorren aquestes terres amb massa pressa són incapaços de captar. Altres ordes religiosos, masculins i femenins, són a Israel fent el bé i investigant, com l'Escola Bíblica dels dominics, però crec que cap ne juga un paper tan complet com la franciscana, i cal dir-ho.

■ P.-J. Ynaraja, capellà de la Llobeta

CINEMA

Esa cosa llamada amor (The Thing Called Love)

Director: Peter Bogdanovich. Intèrprets: River Phoenix, Samantha Mathis, Dermot Mulroney.

Aquesta pel·lícula és la darrera que va rodar el jove actor River Phoenix abans de morir per sobredosi de drogues. Morbositat a part, el veterà i irregular Peter Bogdanovich (*The Last Picture Show*, *¿Qué me pasa doctor?*, *Nickelodeon*, *Mask*) ha aconseguit amb ella un dels seus millors treballs.

El seu argument és molt suggestiu. Descriu les aventures de Miranda (Samantha Mathis), una jove cantautora sense família, que es trasllada a Nashville amb l'esperança de triomfar en el món de la música *country*. No ho tindrà fàcil: uns altres 10.000 joves passen per la ciutat a la recerca del mateix somni. Dos d'ells lluitaràn per l'amor d'Amanda. Per una

D'altra banda, Bogdanovich tradueix en imatges aquest bon material a través d'un acurada posada en escena, plena de matisos i senyals, que aconsegueix implicar plenament l'espectador en l'ambient magnètic que domina la ciutat de Nashville. La seva càmera penetra amb sorprenent fluidesa en els amagatalls de la ciutat i dels seus joves estadants, tots ells caracteritzats amb enorme naturalitat. Bogdanovich mima cada enquadrament, cada seqüència, cada encadenat, expriment al màxim els molts encerts del guió i les grans possibilitats visuals dels escenaris on roda.

Té una importància decisiva la preciosa banda sonora, que inclou 50 cançons *country* de gran qualitat musical i amb unes lletres d'intens contingut dramàtic, que donen suport en tot moment la evolució de la trama. Destaquen, sobretot, els temes *Big Bad Hair* i *Until Now*, interpretats per Samantha Mathis i River Phoenix, respectivament, que mostren les seves notables qualitats com a cantants i com a guitarristes.

El to és alguna cosa amoral, sobretot en descriure les relacions sentimentals dels personatges. Però això no implica insistents diàlegs obscens ni un recurs bastant al sexe explícit. Potser perquè Bogdanovich ha fet seva una idea expressada en la pel·lícula per Linda: «L'amor només té un camí, i el sexe a vegades no és més que un obstacle». Així, encara que hi ha alguns detalls sensuals, estan matisats pel decidit romanticisme de la història. D'aquesta manera, és interessant el retrat que fa la pel·lícula —a vegades trist, a vegades exultant i sempre molt humà— d'una certa joventut nord-americana. En ell es mostra amb claredat la seva desorientació interior, la seva superficialitat, les seves dificultats per aprendre a sofrir, però també el seu bon fons i la seva visió de l'amor, l'amistat, la creació artística i l'honestat. Al final, la pel·lícula sembla una larga, intensa i bella cançó *country*, però en imatges.

■ J.J. Martín (Aceprensa)

banda hi ha James (River Phoenix), un brillant compositor, egocèntric i aparentment molt segur del mateix, però amb profunds traumes. El seu oponent és Kyle (Dermot Mulroney), un guitarrista amb menys talent que James, però molt més senzill i simpàtic. El grup d'amics es completa amb Linda (Sandra Bullock), una noia encisadora amb el do de saber alegrar la vida als altres. Els incansables esforços d'aquests joves per triomfar, madurar i recórrer l'adrupte camí de l'amor delimiten la trama.

Carol Heikkinen ha convertit en guió aquesta història amb gran estil, plantejant cada situació com si es tractés de l'estrofa d'una cançó *country*. D'aquesta manera, ofereix força diàlegs molt brillants i una magnífica definició de personatges i situacions.

Crònica televisiva

Les idees escassegen de manera esveradora en el si de la indústria àudio-visual. Tristament, amb els dits d'una sola mà es poden comptar els actuals arguments, tant cinematogràfics com televisius, que posseeixin un xic d'enginy i mestria en els seus diàlegs. Els grans estudis de cinema nord-americà s'han abocat, enfront d'aquesta greu crisi de creativitat, a la recerca dels drets de legendàries sèries televisives per transformar-les en llargs-metratges.

Ara bé, perquè una sèrie de televisió tingui possibilitats de convertir-se en una pel·lícula d'èxit necessita disposar d'un immillorable punt de partida: ha de suscitar un gran interès entre el públic, disposat a reviure en el cinema allò

Tresor de cel·luloide

que en el seu moment va gaudir a la petita pantalla i que guarda en la seva memòria com un preat tresor. A més a més, es requereix un guió que enriqueixi amb nous ingredients la trama argumental original per tal que el producte que s'ofereixi a l'espectador recuperi l'atmosfera candorosa i novedosa dels seus inicis. En definitiva, cal cercar la clau que obri l'esmentat tresor de cel·luloide.

El 1993 el director Andrew Davis va ser l'encarregat de fer despertar de la seva llarga letàrgia el doctor Richard Kimble, personatge protagonista d'*El fugitiu*, popular sèrie televisiva de la dècada dels seixanta (1963-1967). Harrison Ford —hereu del paper que féu famós a David Jansen— i Tommy Lee Jones foren els protagonistes en la seva versió cinematogràfica. *El fugitiu*, magnífic film d'acció, obtingué 7 nominacions als Oscars de Hollywood i va emportar-se'n un per a Lee Jones, com a millor actor secundari. Estigué divuit setmanes a la cartellera de Barcelona.

Enguany, sota la vareta màgica de la producció d'Steven Spielberg i amb direcció de Brian Levant, els espectadors poden contemplar al cinema *Los picapiedra*, la clàssica sèrie de dibuixos animats creada per William Hanna i Joseph Barbera, amb la novetat que està interpretada per actors de carn i ossos. L'èxit ja està ben bé assegurat atès que en el primer cap de setmana d'exhibició als Estats Units, la pel·lícula va aconseguir recaptar la xifra rècord de 37,2 milions de dòlars (més de 5.000 milions de pessetes). «Yabba-Dabba-Doo!», com diria el nostre amic Pedro Picapiedra.

■ Miquel Àngel Codina Periodista

LA SARDANA I LA DANSA

Diccionari d'autors

A finals d'aquest any es preveu acabar l'edició de l'obra *De la A a la Z*, que serà el primer diccionari d'autors de sardanes publicat amb intenció exhaustiva.

És un treball d'equip que preparen Carles Riera, sardanista i estudiós de filologia, Josep M. Serracant, compositor, i el signant d'aquest article, informador sardanista. L'edició es fa ara per fascicles que distribueix als seus subscriptors la revista de cultura popular catalana, *SOM*, però quan estigui acabada es podrà adquirir en els llocs on ja s'anunciarà oportunament.

L'obra ens permet constatar la força que la sardana ha tingut, i manté encara, però amb menys virulència, entre els músics catalans i també entre els senzillament afeccionats a la música en general. Els grans mestres de la música catalana de primers de segle, pràcticament abans de la guerra, varen reconèixer els valors de la cobla i la sardana, i un bon estol d'enamorats de la música i la sardana els van voler seguir. El resultat és una llista de més de 1.500 noms dintre un període no gaire més llarg d'un segle.

L'obra ha presentat dificultats per tirar-la endavant ja tal com és ara, incompleta, ja que el recull de dades ha estat més laboriós del que sembla hauria de ser. La mentalitat estadística que avui impera no existia llavors i no sempre un compositor tenia el goig de registrar la seva producció.

Els autors del diccionari *De la A a la Z*, hem tingut moltes satisfaccions en adquirir coneixements que no teníem. El desig és que aquest gaudi el sentin també els futurs lectors.

■ Josep Ventura

Concerts d'orgue de Josep M. Bou

Ha sortit l'enregistrament d'un compact-disc, extracte i selecció dels 7 Concerts d'Orgue que el P. Jordi M. Bou i Simó, monjo organista, va retransmetre, des del monestir de Santa Maria de Poblet, a través de Ràdio Nacional d'Espanya a Barcelona, per les seves emissores Ràdio Peninsular i Centre Emissor del Nord-Est, entre els anys 1963 al 1969 inclosos durant la Setmana Santa.

Aquest compact-disc és una recopilació qualitativa —tant litúrgicament com artísticament— d'aquests esmentats concerts. I, per a poder-ho realitzar, ha estat necessari fer una acurada recerca d'aquestes peces musicals, arxivades a la Fonoteca de Ràdio Nacional d'Espanya a Catalunya. Una volta trobats, s'han copiat fidelment en una cinta analògica o en forma digital.

Després, aquestes gravacions es traspasaren, per a reproduir-les en un compact-disc per mitjà de les Produccions Discogràfiques Independents, S.A. de Barcelona. Aquesta tasca ha estat àrdua i minuciosa, fins a retrobar una perfecció la més bella possible; sigui en la claredat, sigui en la sonoritat adequada, tant en els sons greus com en els aguts. Un treball, certament, d'especialitzada artesania. Cal tenir en compte, però, que en els anys 1963-1969, la tècnica registrativa no era, ni molt menys tan

perfecta com avui en què es treballa amb sistema digital. Amb tot, ha resultat una gravació fortament reeixida i millorada.

No cal dir que la producció discogràfica d'aquestes peces musicals, essencialment i bàsicament, litúrgiques i clàssiques (la majoria de l'immortal Johann Sebastian Bach, 9 de les 17 peces d'orgue enregistrades), amb un total de 71,13 minuts de duració, reportaran en els oients una exaltació artística, un enriquiment cultural i una elevació d'esperit envers els valors eterns.

Cal fer esment que, encara que en el seu original aquests concerts d'orgue foren comentats en llengua castellana, tots els textos d'aquest compact-disc estan impresos en llengua catalana.

L'edició d'aquest CD és una bona ocasió per a contribuir eficaçment en expandir el patrimoni artístic-musical arreu de les nostres comarques catalanes i, a l'ensem, enaltir el nostre nivell espiritual i humanístic.

Aquest CD es pot adquirir a les llibreries del monestir de Poblet, parròquia de l'Espluga de Francolí, arquebisbat de Tarragona, editorial Claret i principals cases discogràfiques de Catalunya.

● C.C.

La platja

La mar és imponent. M'imposa aquella imensa extensió d'aigua que arriba més enllà d'on pot arribar la nostra mirada. I aquella cançó enfadosa de les ones que, una darrera l'altra, arriben sense parar mai a la sorra de la platja, i allà desapareixen com per art d'encantament.

L'altre dia, feia molta calor, i decidírem anar a la platja a banyar-nos. Hi havia molta gent, i va costar-nos una mica trobar un indret on poguéssim encabir-nos amb tranquil·litat.

Nedar m'agrada. No és pas que en sàpiga molt, ¿eh?, però ja procuro no allunyar-me mar endins i no apartar-me gaire del pare. Ell sí que en sap molt, de nedar. La mare també; però, em sembla que no tant. La meva germana neda com un peix i va més per les seves.

Tots plegats, ja una mica cansat, decidírem fer un castell de sorra, i ens en sortírem bastant bé. Em vaig emipar una mica perquè una pilota, que no sé d'on va venir, n'ensorrà una bona part, i vam haver de refer-lo. ¿Què hi farem? Paciència!

La mare em va ben empastifar de crema per protegir-me del sol. La sorra se m'enganxava per tot el cos i les dutxes no funcionaven. Paciència! Quina feina que tinguérem, a l'hora de marxar, per quedar-nos nets de sorra. Vam arribar a casa ben suats. Una bona dutxa ho arreglà tot.

Ara reposo i lleigeixo. I si tanco els ulls, encara em sembla que sento la remor de les ones.

L'Eixerit

El follet que no podia prendre cap decisió

Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un país llunyà, qui sap on para, hi vivia un petit follet. El pobre follet era molt infeliç perquè tenia un gran problema. ¿I voleu saber quin era aquest seu gran problema? Doncs veureu: el que li passava al pobre follet és que no era capaç de prendre cap decisió. Quan havia de decidir entre sortir a jugar al bosc amb els seus amics o anar a la seva cambra a estudiar, era incapaç de decidir i es quedava sol i avorrit en un racó sense saber què fer. Si la mare li preguntava què volia per sopar, ell no sabia què escollir i es quedava sense menjar. Sempre que algú li havia preguntat res ell no havia sabut què dir. El pobre follet no podia prendre cap decisió.

Heus aquí que un dia el petit follet va sortir a passejar pel bosc amb els seus pares. Ell encara era jove, només tenia vuitanta-quatre anys, i no coneixia gaire els voltants del grup de bolets on vivia la seva gent. Per això li feia molta il·lusió sortir a fer un tomb amb els pares.

—No t'allunyis del nostre costat, no fos cas que et perdessis — li va dir la mare.

Però el jove follet estava meravellat de totes les coses del bosc que mai no havia vist. I sense adonar-se'n es va anar quedant endarrerit fins que arribà un moment que ja no veia on eren els seus pares. Espantat accelerà les passes per tal d'acostar-se als seus pares. Però llavors es trobà en un indret on el camí es bifurcava. El petit follet es va quedar allí palplantat, mirant amb un ulls com taronges els dos camins que tenia al seu davant.

—Oh, no! El camí es divideix en dos i jo no sé quin és el que han agafat els pares. ¿Què faré ara?, ¿quin camí he d'agafar?, ¿quina direcció és la bona?, Oh, no!, ¿on aniré?

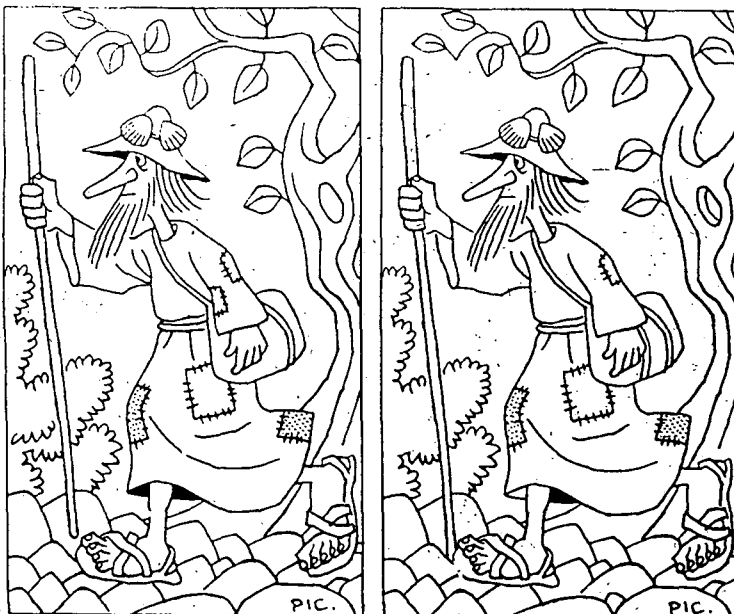
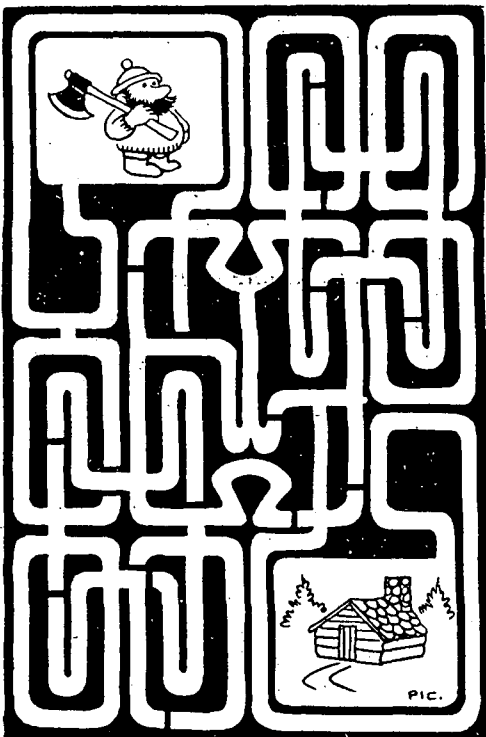
El petit follet va posar-se a plorar i, incapaç de prendre una decisió sobre el camí que agafaria, va seure allà al mig compandint-se d'ell mateix.

Va ser llavors quan va començar a sentir sorolls estranys i diferents que no coneixia, udolís, crits, grinyols, passes. El follet va començar a tremolar. Estava mort de por. De sobte, va sentir un gran crit que li va posar la pell de gallina, i, d'un salt, va arrencar a córrer. Ni tan sols va pensar quina direcció prenia; només pensava que havia de córrer més i més, havia de córrer fins que se li acabessin les forces. Va córrer tant que en poca estona va trobar-se sa i estalvi a casa seva. Quan ja més tranquil, va explicar el que li havia passat, el pare va dir-li: —Hem estat molt preocupats per tu, t'havíem dit que no et separassis de nosaltres, però si més no, avui haurà servit perquè aprenguis a prendre les teves decisions.

Era veritat, el follet havia pres la seva primera decisió en aixecar-se i posar-se a córrer, i a partir d'aquest dia no va tenir cap més problema per prendre una decisió.

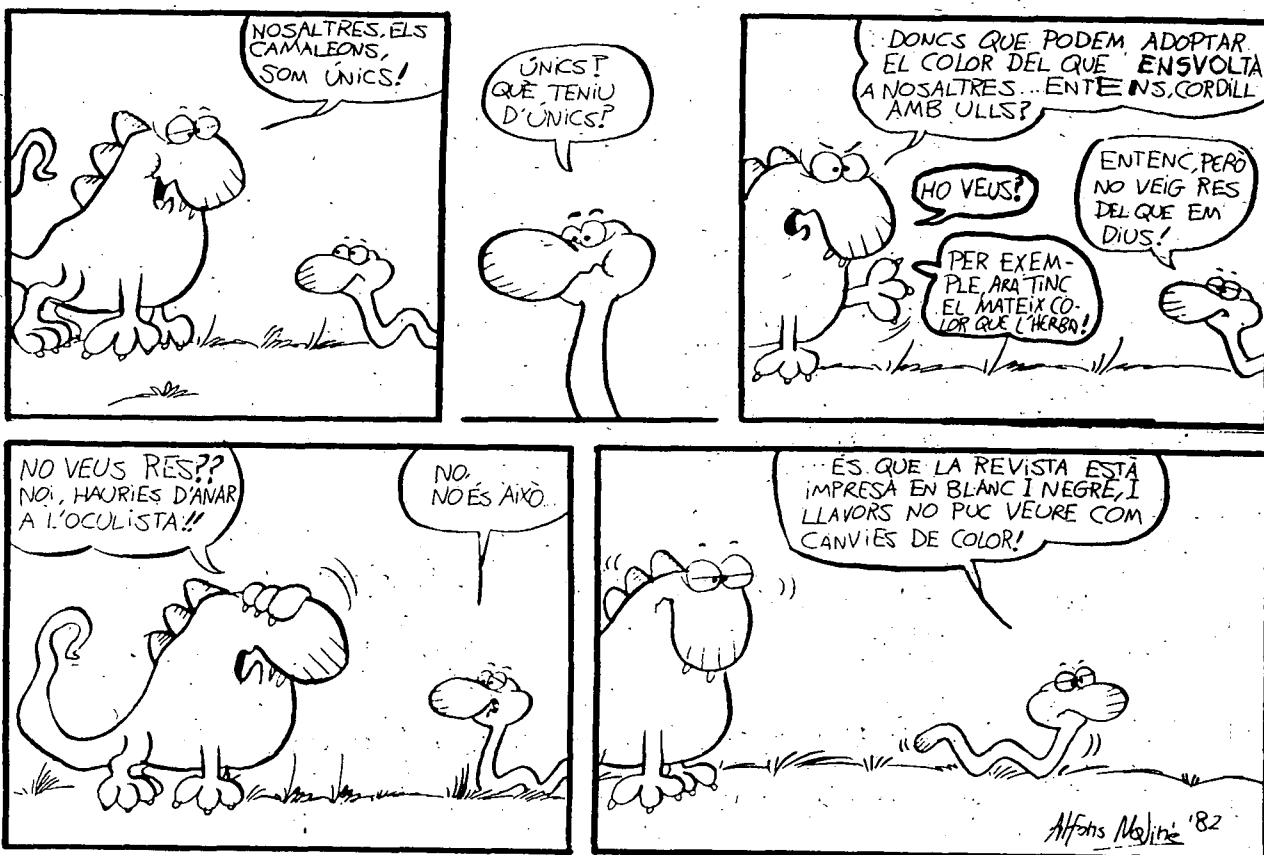
ANNA

ENTRETENIMENTS

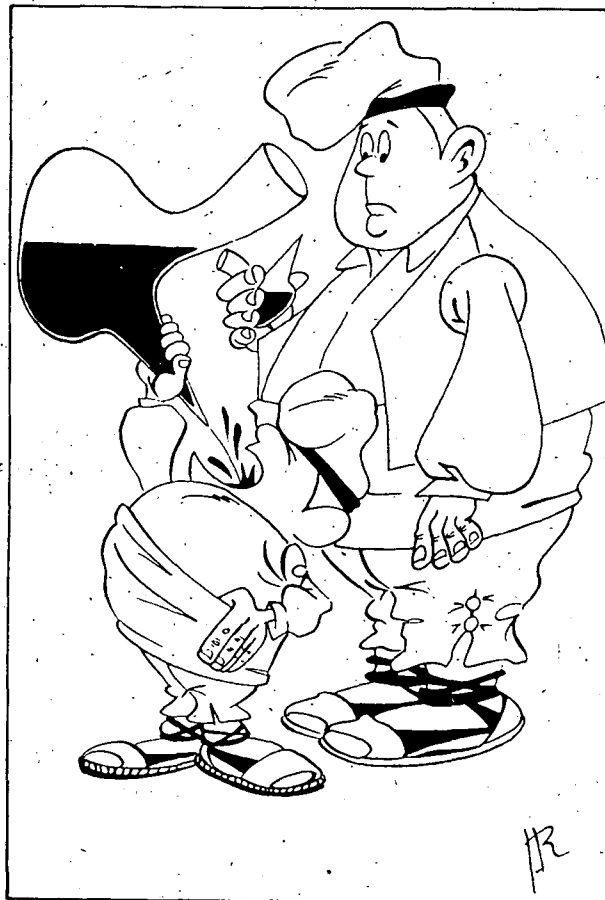

—ENTRE AQUESTS DOS DIBUIXOS HI HA DEU DIFERÈNCIES. LES VEIEU?

EL LLAMBRIC ENRIC

UN ACUDIT D'EN JORDI

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Diumenge 12.00 *La Missa:* amb la participació de la Coral Bell Repòs, de Súrria (Bages, bisbat de Vic), sota la direcció de Josep Baldomà (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

13.00 *Pueblo de Dios:* Campamentos urbanos.

Dimarts 02.50 *Testimonio:* meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 09.30 *Últimas preguntas.*

Diumenge 08.45 *Espacio interreligioso.*

CANAL 33

Signes dels temps: No hi ha programació fins a l'octubre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Creure, avui: Durant el mes d'agost no hi ha programació.

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge
09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge
10.00 *La música religiosa:* Franciscus Pauper. Parce mihi, Domine, de Salazar; Credo a quatre veus, de Boccherini; Motet a sant Joan Baptista, de Gilles; Missa Brevis, de Britten.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge
15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*
21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts

15.00 *Frontera:* programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia:* informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 Déu vos guardi! Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home:* el cas de la setmana; l'entrevista; Suggeriments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

07.00 (fins a les 23.00 h.) Emissió de música i missatges, en període de proves.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL/COPE (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*
21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÉ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticiero.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30- *Café i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.

Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.

Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.

Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.

Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h..

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

VARIS

JULIOL-AGOST lloger pis a Vilanova i G. Tl. 815 43 51.

VENC orgue litúrgic electrònic propi per a Església. T. 426 67 23.

GRAN OCASIÓ: Es ven pis Diputació-Rocafort, 7è., 86 m², molta llum, sol, silenciós, ascensor, 4 hab., rebedor, menjador, cuina, galeria, calefacció; perfecte per entrar-hi. Tel. 423 61 89.

LLOGO habitació amb bany individual i dret de cuina. Preferència per una estudiant o treballadora. Zona immillorable Sarrià-Pedralbes. Sra. Glòria. Tef. 203 20 48.

BERGA veng pis i àtic en ple casc antic. 822 14 65.

SRA. amb experiència, excel·lents informes, i una sòlida formació religiosa, s'ofereix per a tenir cura d'infants, o persones de la tercera edat. Truqueu a: Sra. Paquita 79808 95 a partir de les 6 tarda.

M'OFEREIXO per una o més tardes per planxar i/o tenir cura persones grans. Truqueu al Tel. 31.1 83 34 de 4 a 5 tarda.

ORGANISTES: per embellir i guardar orgue electrònic construcció mòbil 180 x 60 x 100, 80 flautes, guarniment interi. Tel. 49 03 48 Girona.

LLOGO pis. Tel. 200 46 17.

NOIA 26 anys busca feina. Professora de religió a secundària. Llic. Filosofia i Diplom. en Teologia. Expe. catequesi. Lourdes. T. 345 85 79.

SEGELS Col·lecció valoro i compro. Pago al comptat, passo a domicili. T. 357 83 94.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un gir postal de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer Puiggarí, 5-7. 08014 Barcelona.

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ TEL
PREU LÍNEA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA c/ Puiggarí 5-7, 08014 Barcelona

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

MOU-TE CONTRA L'ATUR

ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR

FUNDACIÓ

Riera St. Miquel, 1, bis. 3er. 2a.
Telèfon 217 41 08
08006 BARCELONA

APORTACIONS
Caixa d'Estalvis de Catalunya,
Oficina 0021 c/c. 0200395557
"La Caixa"
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona
Oficina 0933 c/c. 0200061375
Caixa d'Enginyers
Oficina 0002 c/c. 0001652660

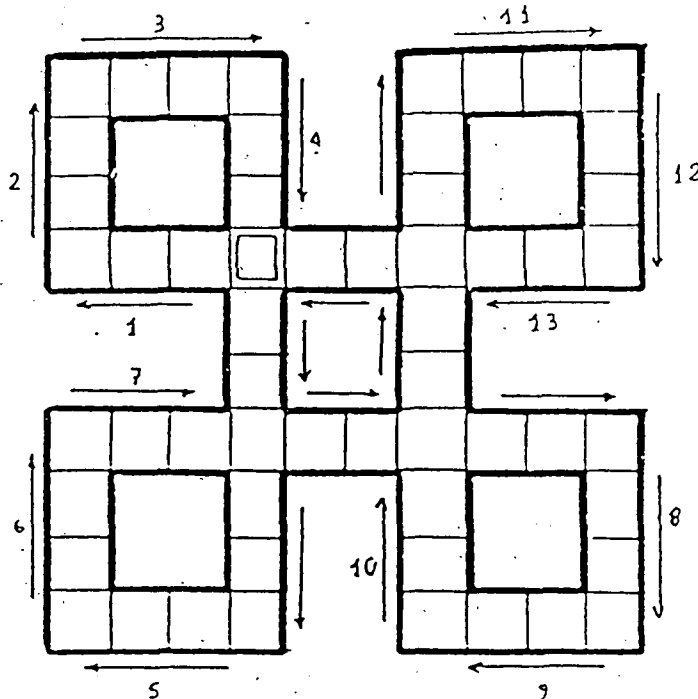

ENCREUATS

per Rosa Collell

LABERINT

Cal començar pel quadre indicat a l'angle superior esquerra de l'anell central, i anar seguint els trams numerats, fins a acabar al mateix quadre i amb la mateixa lletra.

- Acció d'usar malament o amb excés.
- Gibrella.
- Mesura agrària anglesa.
- Proferir realçant amb força d'expressió o d'entonació.
- Perill incert.
- Indicació topogràfica de nivell.
- Estossinada, malmenada en la pèrdua d'un combat.
- Meitat del dors, per damunt de la cuixa.
- Instrument per a debanar i fer troques.
- Dit d'una substància que presenta isoterisme.
- Cançó a una sola veu en òperes i oratoris.
- Sufocació intermitent deguda a contraccions espasmòdiques dels bronquis.
- Mullarà fent penetrar el màxim de líquid.

Solució:

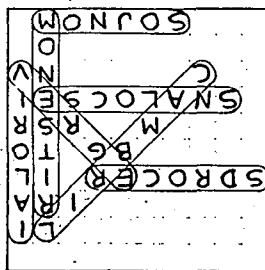
- Abús.
- Safa.
- Acce.
- Emfasitzar.
- Risc.
- Cota.
- Abanassada.
- Anca.
- Aspi.
- Isostètica.
- Ària.
- 12.
- Asma.
- 13.
- Amaralà.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

SÓN TOTS SET A MONTSE, I AL COR DE TOTS ELS CATALANS...

SASESISOU
IBISIDOLLI
COAPMAEIRA
SDROCERSIL
LLUISBGETO
OOSCMRARS
ISNALOCSEI
FICMERCENV
QUINTANA
ULASOJNOMI

Monestir. Verge. Monjos. Escolans. Cambril. Virolai. Records.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

¿QUÈ ÉS EL QUE MÉS S'HA CREMAT?

COC
QUE
ARBO

Solució al 777

Quasi nou.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

HERÀCLIT, filòsof grec

Recordat per Bulgària, en una sèrie cultural de l'any 1961. Segons Heràclit (s. VI-V aC), el món no fou fet per cap home ni per cap déu; és etern i té per principi el foc vivent, que és també *lógos*, del qual, per contraposició amb l'immobilisme de Parmènides, procedeixen totes les coses: primer la mar i, d'aquesta, la terra (camí cap avall), i en torna a sortir l'aigua, per tornar al foc (camí cap amunt). El seu pensament, més complex que tot això, influí en l'estoïcisme, i fins l'invoquen els marxistes.

ESCACS

per Jaume Mora

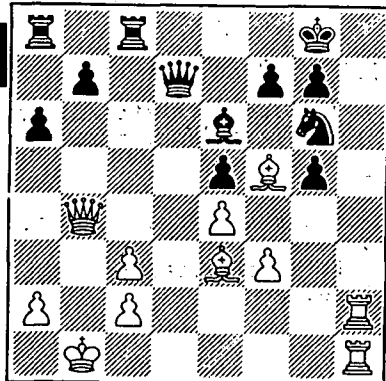
DIAGRAMA 547

Blanques juguen i guanyen

Al GM Edmar Mednis, no li feu gens de gràcia...

Solució al diagrama 546

1 D5T+ i mat a la següent.

Generalitat de Catalunya

BOMBA INCENDIÀRIA

A la natura, qualsevol foc és molt perillós.

Aquest estiu, una simple burilla pot tenir la potència devastadora d'una bomba incendiària; només serà necessari que un inconscient la llenci per la finestra del cotxe, no l'apagui trepitjant-la o faci servir el bosc com un immens cendrer.

Aquest any, aquest estiu, el perill d'incendi és màxim. Qualsevol flama o espurna, per insignificant que pugui semblar, pot tenir conseqüències desastroses; per això, si us plau, aquest estiu no enceneu foc, enlloc.

ANIREM
ENDAVANT

LLINDAR

La Cartoixa de Montalegre, sobre la ciutat de Badalona i dins el municipi de Tiana, està situada mirant al mar, al bell mig d'un paratge que, fins fa pocs dies, era un espai frondós, on les diverses espècies de xipresos es barrejaven amb els pins, les alzines i els roures. Doncs bé, aquest racó privilegiat de la natura era destruït pel foc el passat 11 d'agost. Els testimonis directes de la tragèdia ens han parlat de l'espectacularitat de l'incendi. Per causa del vent les flames volaven, furioses, per damunt de les cel·les dels austers però bellíssims claudres del segle XV. Ni els claudres ni el conjunt dels edificis es van cremar, però el foc calcinà alguns dels xipresos del cementiri monàstic situat en un dels claudres i féu que la campana de la torre principal es precipités avall.

Ordenada l'evacuació, enmig del pànic, un germà cartoixà trobà la mort en ser encerclat per les flames.

Santa Maria de Montalegre és l'única cartoixa masculina, habitada per monjos, que ens queda a la Tarraconense, per bé que comptem amb dues comunitats femenines, la

del difunt en una fossa cavada a dos metres de profunditat i després coberta de terra, sobre la qual es fixà només una senzilla creu de fusta, sense nom ni epitafi, ¿no esdevingué una eficaç, colpidora i magnífica lliçó cristiana sobre la vida i la mateixa mort? Finalment, una vegada acabat l'acte, a la sala capitular, el pare prior ens sorprengué, sempre amb el somriure als llavis, amb una humaníssima reflexió sobre l'esdeveniment i ens donà les gràcies de tot cor.

L'homilia del Dr. Carles, eixida del fons del cor i conreada per la pregària, encertà de tocar la fibra interior de tots els presents i ens revelà, una vegada més, el seu original tremp espiritual, sacerdotal i pastoral. L'arquebisbe de Barcelona, sempre que parla de Déu, i cal dir que mai no es cansa de fer-ho, ho fa partint sempre d'una seva vivència íntima i personal, amarada per una experiència interior que l'oïent endevina consistent i forta, àdhuc quan se li trenca la veu per l'emoció. Les paraules del Dr. Carles ens ajudaren a veure el carisma cartoixà no com una rara i estranya experiència singular, sinó com una expressió radical de la mateixa experiència cristiana.

Els boscos que rodejen el monestir s'han cremat, però l'edifici de la Cartoixa de Montalegre n'ha resultat indemne. Donem-ne gràcies a Déu. Els deu monjos que encara hi resten continuaran assegurant a l'arxidiòcesi de Barcelona i a les altres del Principat la secular presència cartoixana, una presència que agraim i que necessitem. Enmig d'una societat com la catalana, tan seduïda pels valors tecnològics però tant necessitada de valors ètics i contemplatius, el carisma de Sant Bru i dels seus fills ens mantenen viva la mística del desert i la importància per a la vida humana de la contemplació de les realitats essencials. Quants joves no serien avui infinitament més feliços si redescobrisin la vida contemplativa, fins i tot aquesta tan sacrificada i heroica dels fills de Sant Bru!

El 1984, el Sant Pare Joan Pau II, amb motiu dels 900 anys de la fundació de l'orde, transmeté aquest missatge als monjos cartoixans de tot el món: «L'esperit de la cartoixa és per homes forts: ja sant Bru advertia que el compromís contemplatiu estava reservat a pocs (...) Tanmateix aquesta específica vocació heroica no us situa al marge de l'Església, sinó que us col·loca al seu cor mateix (...) L'Església us estima, compta amb el vostre testimoni, confia en les vostres oracions (...) L'actualitat del vostre carisma és reconeguda per l'Església i desitjo que moltes ànimes generoses us segueixin en la vida contemplativa. El vostre camí és un camí evangèlic de seguiment de Crist. Exigeix la donació total amb la segregació del món, com a conseqüència d'una opció valenta, que té el seu origen únicament en la crida de Jesús. Ell és qui us ha fet aquesta invitació d'amistat i d'amor per seguir-lo a la muntanya, i estar-vos-hi amb Ell».

Presència cartoixana

de Benifassà (Tortosa) i la nova branca cartoixana de les monges de Sixena (Lleida). Per a l'arxidiòcesi de Barcelona i per molts dels seus preveres, aquesta presència cartoixana de Montalegre, deguda a la seva proximitat física amb el seminari de la Conreria, és particularment significativa. La Cartoixa els féu companyia permanent durant una primera etapa de la seva formació, tal com va escriure en un bonic article el prevere barceloní Josep M. Canals i Lamiel, actualment monjo cartoixà a Montalegre: «Formo part d'una generació de preveres que hem tingut la sort de veure la nostra vocació bressolada des de l'adolescència per les pregàries dels cartoixans i pel dring simpàtic de les seves campanes que ens han invitat sempre amatents a la crida de Déu. Tota la nostra vida hem conservat el record agraït de la Cartoixa, que ens ha acompanyat en moments crítics i que ens ha esperonat a treure'ns de sobre la peresa, la mediocritat i la indiferència».

El dissabte, dia 13, al matí, una vintena de sacerdots, amb el bisbe auxiliar Joan Enric Vives i l'arquebisbe Ricard Maria Carles al davant (ell, en efecte, hivingué expressament des del País Valencià, interrompent les seves vacances), ens retrobarem a la Cartoixa de Montalegre per concelebrar la Missa exequial amb els monjos i acompanyar-los fraternalment en l'enterrament del germà Agustí. Aquest fou un acte d'aquells que no s'obliden. Les antigues melodies gregorianes que ells canten tan lentament, sense presses, queien damunt nostre com una pluja fina, creant una atmosfera de pau i de pregona expressió del Misteri. Els seus rostres serens, gens rígids i promptes a l'esboç d'un somriure amable, ens parlaven de la fe i l'esperança en la vida eterna. D'altra banda, la processó cap al cementiri, cantant salms i la consegüent col·locació del cos

■ Manuel Valls i Serra *director*

ARA MATEIX

Evangelitzar les sensibilitats (3)

També a l'interior de l'Església

■ J. Carrera Planas

Salvant les distàncies, també dins la comunitat eclesial hi trobem sensibilitats crítiques fins a l'extrem. No es tracta, naturalment, d'aquell esperit negatiu, d'aquell veure-hi «en lleig» i «en dolent»... a què em referia en el comentari anterior, perquè això seria incompatible amb la visió esperançada de l'home, que ens ve de la fe. Però Déu n'hi do del grau de negativitat a què s'arriba.

De vegades, per tal de distingir les invectives que considerem acceptables d'aquelles altres que no ens ho semblen, parlem de crítica constructiva i de crítica destructiva. És molt difícil, però, posar-se d'acord, quan els problemes bullen, sobre què destrueix i què ajuda a construir. Fins i tot en el llenguatge bíblic trobem associades les accions d'arrencar i de plantar, d'edificar i de destruir... M'agrada més, a l'hora de distingir, fixar-me en el següent criteri: una cosa és adonar-se d'uns defectes de persones o d'institucions, exposar-los correctament i deduir-ne unes conseqüències... i una altra haver condemnat prèviament una persona o una institució i anar a la percaça dels seus defectes a fi de justificar-ne la condemna. En el primer cas, el sentit crític, malgrat els possibles excessos, és més conciliable amb l'esperit evangèlic; pot ser conduït fàcilment cap a la denúncia profètica. En el segon, tens la impressió de trobar-te davant aquell judici del qual hem d'abstenir-nos si no volem ser judicats.

La sensibilitat crítica és molt encomanadissa, gairebé irresistiblement encomanadissa. Els qui la tenen induïda difícilment se sobreposen al prestigi dels qui la indueixen. És com una boira que agrisa el color de qualsevol iniciativa que es prengui per positiva que sigui.

Hi ha sectors eclesials d'opinió que mostren una gran sensibilitat crítica respecte de la jerarquia —especialment, en els últims anys, respecte de les orientacions del Papa. En general, a partir d'algun aspecte realment discutible es cau en una generalització i una simplificació reduccionista, mancades, paradoxalment, de rigor crític. L'excés de la crítica

La sensibilitat crítica és molt encomanadissa, gairebé irresistiblement encomanadissa. Els qui la tenen induïda difícilment se sobreposen al prestigi dels qui la indueixen

en una direcció esmussa la capacitat crítica en direcció contrària. Juntament amb la jerarquia, és atacada la institució. S'arriba a fer d'aquest concepte una abstracció. Aleshores la forma institucional de l'Església, separada de la seva vida, com si es tractés de dues realitats inconnexes, apareix com un cos sense ànima. Però les abstraccions només són ens de raó i no caminen pel carrer... Aquests sectors d'opinió solen fer, en canvi, una valoració positiva de la història secular. Aprecien els valors presents en la societat actual, miren el futur de l'home amb esperança, se senten compromesos amb el progrés. Troben que l'Església, en aquests moments, no va en aquesta direcció.

Uns altres sectors eclesials comparteixen també la sensibilitat crítica, d'una manera totalment diversa de l'anterior. Em refereixo als qui aboquen tota la seva capacitat crítica sobre la societat actual. Tampoc no s'aturen en la denúncia profètica i es llancen a condemnar. Aquests celebren les preses de posició del Papa en qüestions morals i miren d'explicar-les en els termes més rígids. Respecte de l'Església, no se senten crítics, en teoria. Però com que pensen que en la pràctica no és prou exigent, segons ells entenen l'exigència, cultiven també un altre tipus de crítica envers altres sectors eclesials i envers la jerarquia. Hi ha una contestació sorda que s'alimenta d'errors, de vegades magnificats, de signe progressista. És una sensibilitat més estesa i més creixent que alguns no pensen.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

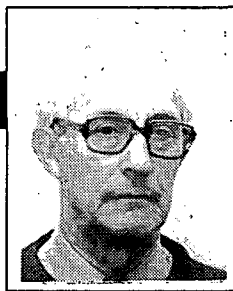
A vui —amb un cert retard per no perdre el costum— m'ha arribat el número de *Catalunya Cristiana* corresponent al 23 de juny, amb una àmplia referència a la festa de la inauguració dels nous locals del setmanari. Festa que, molt a contracor i per circumstàncies familiars una mica adverses, em vaig haver de perdre i que en llegir-ne i veure'n les diverses informacions m'ha omplert de joia. Penso que, com escrivia mossèn Malgosa, un dels seus fundadors, calia «veure-ho per creure-ho» però els testimonis que m'arriben són prou eloqüents perquè m'ho cregui sense haver-ho vist.

Com que l'arquebisbe Carles demanava «la col·laboració de tothom», jo voldria prestar-la avui

«obligatoris» com amb els «voluntaris» d'abans del desastre. Ell, llavors, va pronunciar aquesta frase lapidària: «En el fons, el que importa no és tant que siguin voluntaris o bé obligatoris: el que és fonamental és que siguin *necessaris*».

Penso que aquí rau el quid de la qüestió i la lligo que podem aplicar-nos: més que no pas preguntar-nos per què hi ha gent cristiana (capellans i laics i potser algun bisbe i tot; els «quiosquers» de mossèn Cunill que recordava l'arquebisbe Carles) que no acaba de decidir-se a propagar *Catalunya Cristiana*, potser caldria que ens preguntéssim si ja n'hem fet un instrument *necessari* per a la majoria dels bisbes, capellans, religiosos/es i laics actius de la nostra Església catalana.

Pensant en veu alta

■ Lluís Badia i Torres

Perquè si no fos així, per molts clams que féssim, per moltes lamentacions que llancéssim de paraula o per escrit, aquest gran i beneït instrument apostòlic que *Catalunya Cristiana* vol ser —s'ho van proposar els fundadors i ho volen sincerament els continuadors— no se'l sentirien *necessari* una gran part de la gent de la nostra Església i... continuariem predicant al desert.

Això suposa —és clar— preguntar molt més que no pas declarar o reclamar: fer que els cristians d'arreu de Catalunya hi diguin la seva; potser, sobretot, els d'aquelles diòcesis on menys difusió tingui avui el setmanari. Segurament, si es feia això, fariem algun descobriment sorprenent...

I acabo amb una frase que tampoc no és meua. A un curset que havia organitzat a Madrid aquell sant baró que fou en Guillem Rovirosa —del qual tan poca memòria es fa avui a casa nostra!— per tal que un grup d'obers estudiéssim les epístoles de sant Pau a fons, hi assistia també un dominic català que feia anys residia a Castella. Cada vegada que acabava l'explicació que li corresponia de fer, en lloc de demanar-nos si l'havíem entès, ens deia invariablement: «¿Me he explicado bien?».

Jo també penso que si m'he sabut explicar bé segur que hauré copsat aquest petit gra de sorra d'un senzill col·laborador, des de comarques, del nostre setmanari, que es dol de no haver pogut veure l'apoteosi de la festa però que se la creu: *Catalunya Cristiana*, que ja és molt útil a l'Església de Catalunya, hauria d'arribar a ser-nos *necessària*. Déu ho faci!

Lluís Badia i Torres, és pedagog i escriptor

amb aquestes ratlles que només volen ser pensaments en veu alta i no pas altra cosa: Déu me'n guardi de donar consells a tanta gent important que va fundar, que ha fet créixer o que sosté ardidament aquest periòdic que és l'única veu setmanal de l'Església catalana que té difusió per a tot Catalunya, encara que no sigui oficialment altra cosa que una publicació cristiana de Barcelona que vol fer arribar un missatge de fe i d'esperança arreu del nostre país.

Deixeu-me començar per glossar unes paraules que no són meves i que si bé eren directament adreçades a una altra realitat social, penso que ens podríem ben bé aplicar. D'altra banda, és cert que foren pronunciades per un cristià ben solidari amb els problemes dels seus contemporanis, els pagesos catalans: el Vidal de Montpalau, fundador i gran impulsor del «Sindicat Agrícola de Cervera i sa comarca».

En acabar la guerra, l'any 1939, com tants catalans cada vegada que els ha tocat de viure l'endemà d'una desfeta, trobant-se que no era possible de prosseguir la gran obra de la Unió de Sindicats Agrícoles d'abans del 36, es va posar a treballar, sota la capa de les «Hermanades de Labradores». Algú li volia fer creure que no era pas igual de treballar amb uns sindicats agrícoles

SABER ESCOLTAR

El nom cristià

Els noms dels joves i infants actuals tenen una gran varietat. N'hi ha per a tots els gustos. Ivan, Vanessa, Sheila, Cristian, Davinia, Sònia, Thais, Sergi, Maya... Val a dir que, en relació amb altres èpoques, hi ha més riquesa de noms. Fins i tot, alguns extrets de la Bíblia i, altres imposats o bé per maneres socials reivindicatives —penso en noms russos de determinats moments— o bé —cosa força freqüent— via televisió. De vegades, pel tipus del nom, hom podria dir exactament l'edat del qui el porta.

Una cosa em sol cridar l'atenció. Molts nois i noies quan els pregunto el significat del nom i el dia que se celebra la seva onomàstica, em solen dir que ho ignoren. Adhuc quan llur nom es realment un sant de l'Església.

Cal recordar que, en el sagrament del Baptisme, el

cristià rep un nom, no pot ser escollit a l'atzar, sinó que ha de ser d'un sant, és a dir, d'un deixeble que ha viscut una vida de fidelitat exemplar al seu Senyor; el patronatge del sant ofereix un model de caritat i assegura la seva intercessió. Per això mateix, convé que s'elegeixi un sant del qual es conegui la vida i que, per tant, sigui mostrat com un ideal per imitar, un sant que —diguem-ho així— tingui un rostre concret per al qui l'ostenta. El nom de bateig també pot ser el d'un misteri cristià —per exemple, Nativitat, Trinitat, Ascensió— o d'una virtut cristiana —Fe, Esperança, Caritat—. El dret de l'Església recorda que «els pares, els padrins i el rector han de procurar que no sigui imposat un nom aliè al sentit cristià».

■ Joan Guiteras

Llegir l'experiència, la vida d'altres persones sempre ho he trobat interessant. Es tracta de veure en el concret, en el quotidià com s'ho fan per portar a la pràctica els valors i les opcions pels quals diuen que opten i viuen. Una biografia permet que ens posem en contacte amb la multiplicitat d'aspectes que

D'altres tenim l'ocasió de conèixer-los a través dels llibres que s'han escrit d'ells. Però en ambdós casos no n'hi ha prou amb que ens arribi una informació. La qüestió està en si aquesta informació llisca pel nostre costat sense que ni ens adonem de la riquesa que aporta o bé penetra en el nostre interior suscitant

interrogants, aclarint processos, encoratjant decisions.

Aprendre dels altres requereix estar-hi oberts, receptius. És una atenció que fa entreveure que allí hi ha «or fi». Demana també la humilitat de saber rebre, de no creure's inventor de tot, demana esperit solidari per saber-se necessitat dels altres i discerniment per a separar «el blat de la palla».

Els cristians d'avui també necessitem llegir en «la vida» o en «els llibres» testimoniatges d'homes i dones que abans que nosaltres (en èpoques passades o més recents en el temps) o actualment com a contemporanis, estan donant el to necessari per respondre als reptes i interpel·lacions que avui ens arriben des de la cultura i des de la necessitat d'encarnar la fe cristiana. No partim de zero. Cadascú hem d'aportar les nostres respostes però veure les actituds de fons, els valors, les formes com ho han fet altres cristians o bé homes i dones de bona voluntat de la nostra mateixa naturalesa, ens hi pot ajudar.

En el procés de formació dels cristians d'avui, sobretot dels joves, penso que no podem estalviar-nos l'oferta de posar-los en contacte amb aquests homes i dones que a través de les «biografies» se'ns fan propers i que sovint encarnen accents més concrets, valors o subratllats de Jesús de Natzaret que ens assenyalen vies per a descobrir-lo i seguir-lo.

Antonieta Mateus i Gorgues, és directora de l'Escola de l'Esplai de la diòcesi de Lleida

Les biografies: aprendre de la vida

■ **Antonieta Mateus i Gorgues**

conformen una vida humana. Sovint ens en descobrim no solament la dimensió pública d'aquell del qual se'ns està narrant llur experiència sinó que fins i tot ens permet d'endingar-nos en els aspectes privats: de relació per-

Hi ha vides d'algunes d'elles que destaquen de tal manera: quan reaccionen davant la malaltia d'un familiar amb serenor estant al costat, quan afronten amb enteresa el naixement d'un nou fill amb disminucions; quan comparteixen temps i esforços després de jornades pleníssimes, amb la seva comunitat cristiana...

sonal, de reaccions davant la família, les contrarietats o la fama.

Cadascú de nosaltres, amb una pell única i també una única manera de ser ens trobem fent l'experiència d'anar esdevenint cada vegada més persones. Però aquest camí l'anem recorrent «al costat dels altres». De tant en tant ens hi fixem, valorem positivament o en negativament allò que hem observat. Aprenem a través de l'experiència dels altres, decidim el que ens agrada i el que ens desplaça. Ho convertim en punt de referència propi. Són vides no escrites. Són biografies vivents. El fet de ser fins i tot tant properes ens fan perdre perspectiva, ens fan deturar només en el més immediat, en el frec a frec. Però també hi ha vides d'algunes d'elles que destaquen de tal manera: quan reaccionen davant la malaltia d'un familiar amb serenor estant al costat, quan afronten amb enteresa el naixement d'un nou fill amb disminucions; quan comparteixen temps i esforços després de jornades pleníssimes, amb la seva comunitat cristiana...

Rostres que transparenten serenitat i que hom sap que porten darrera preocupacions agudes. Cares que comuniquen confiança tot i que arrossequen problemes profunds. Persones que es fan trobadisses a aquells que ho necessiten i que no són arrossegades per les problemàtiques que tracten. ¿Com s'ho fan per no deixar-se engolir per la mateixa vida sinó ser capaces de conduir-la, de menar-la?

De manera anònima o com a personatges coneguts, hi ha molts homes i dones que són «un exemple» d'humanitat. Alguns ens arriben en directe, a través del tracte que hi tenim.

RESPIR

M'ho sembla

És l'opinió d'un profà, però un profà molt interessat; si el que intueixo és cert, molt bé; si l'erro, en demano disculpa. Anant a la intuïció que tinc, em sembla que tots plegats n'hem fet un gra massa en la defensa de la nostra fe. Em penso que sovint ens hem enfrontat a causa de formulacions, no ben bé a causa de la fe mateixa, perquè la fe, amb la seva lluminosa obscuritat, pot ser idèntica amb formulacions distintes. Ens cal tenir present, i mai no oblidar-ho, que l'assentiment primer i fonamental va a la persona, sobretot si entenem la fe/esperança/amor, bàsicament no com una actitud intel·lectual, sinó com un obrir-nos perquè Déu amb tot el seu misteri i sense posar-li condicions entri en la nostra vida, i com un entrar nosaltres amb tot el nostre misteri i sense por en la seva mateixa que ens fa compartir pel seu Esperit.

■ **Miquel Estradé**

ACUDIT

Subscripció per ajut a l'estrena dels nous locals

Gràcies per la vostra col·laboració! Ja hem superat la xifra de 2 milions i ens agradaria que pels volts de la tardor poguéssim arribar als 7 que necessitem.

Subscriptors i simpatitzants de Catalunya Cristiana continueu així fidels al nostre setmanari donant-li solidesa i preparant-li nous horitzons. Us ho agraïm de tot cor.

I a tots els que encara no ho heu fet us demanem un gest de solidaritat i de suport enviant-nos una aportació econòmica.

Cordialment: gràcies.

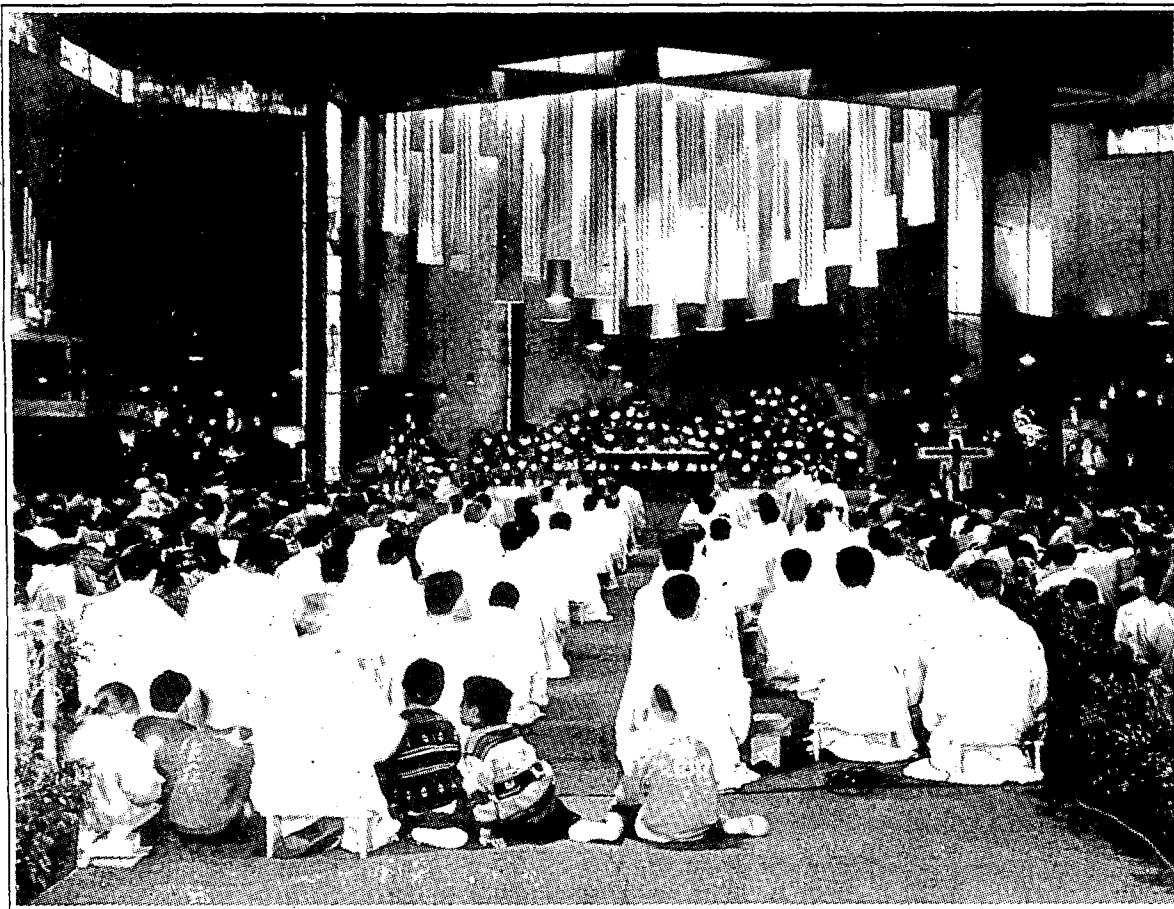
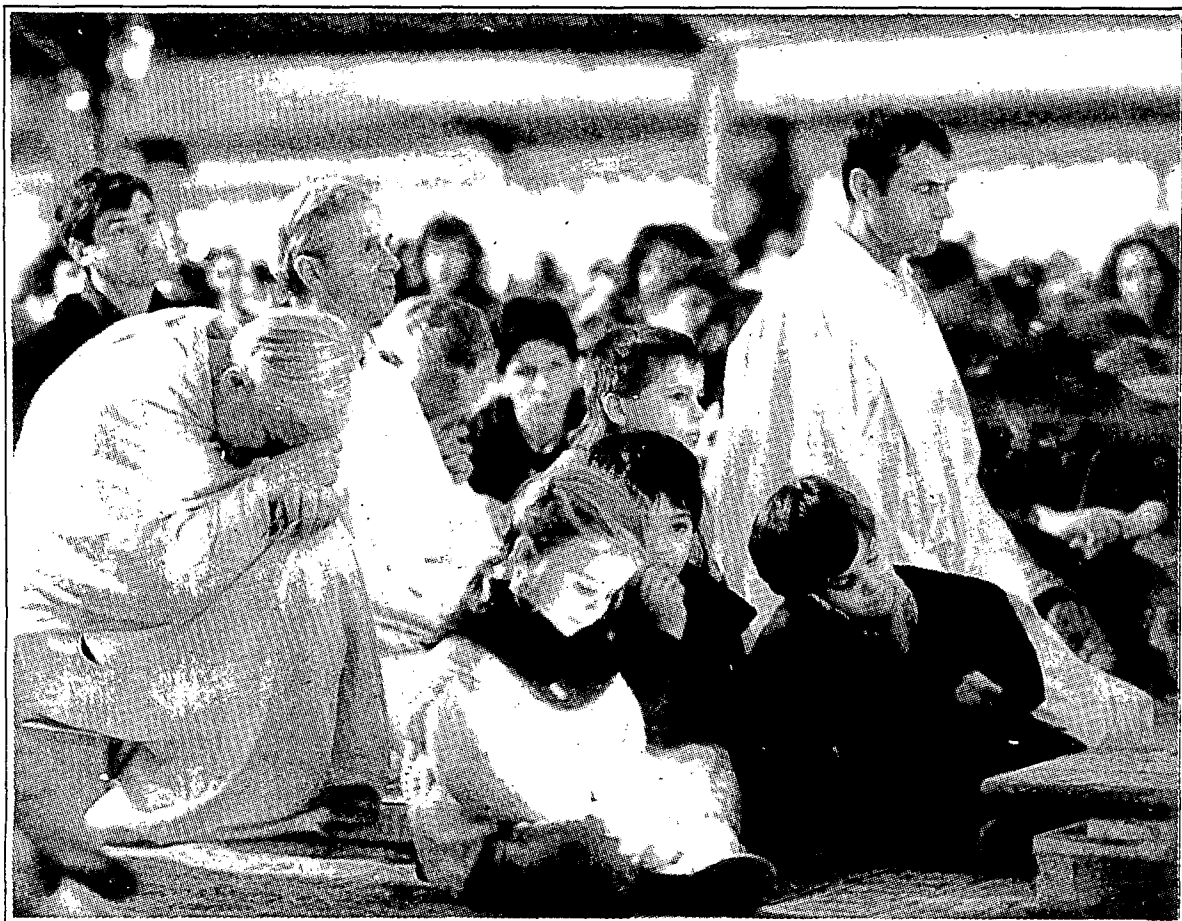
BANESTO — Agència Urbana n. 2018
Rambla Catalunya 79
08007 BARCELONA

Compte corrent: «Fundació Catalunya Cristiana»: 0030 2018 48 0100197 271

I les ajudes van arribant...

Suma anterior.....	2.167.900
Rafael Corominas Cot (Barcelona).....	25.000
Anònim (Tarragona).....	3.000
J.V.O. (Barcelona).....	5.000
Josefina Chalaux.....	10.000

Fundació Catalunya Cristiana
Carrer Puiggarí 5-7, 08014 Barcelona
Tel. 490 59 88 Fax: 490 20 35

Taizé

Una pr

A finals de desembre, 80.000 joves d'Europa occidental i oriental se'n rebuts a París. Aquest és el resultat d'una confiança ininterrompuda de molts joves en la comunitat de Taizé. La periodista de *Pèlerin Magazine*, Chantal J..., ha fet un viatge al cor d'aquell lloc d'acolliment i d'original pregària.

▲ **Trobada de pregària organitzada per la Comunitat de Taizé a Praga, el 1991, un cop caigudes les barreres entre l'Est i l'Oest.**

◀ **El germà Roger i els seus germans sempre estan disponibles per a qui se'ls vol confiar.**

▼ **Un acte de pregària comunitària al temple de Taizé.**

La pluja del matí, com és ben sabut, no atura mai els pelegrins. Malgrat el diluvi que nega aquests serrals borgonyons i que amenaça les tendes de campanya en aquest matí primaveral, l'església de la reconciliació de Taizé s'omple per a la pregària d'un quart de nou. És el recer segur contra tota grisor, tant si és de núvols com dels cors. L'aire sembla com si tremolés, per la vibració dels ciris entaforats entre els maons de les parets. Molt ràpidament, estudiants, avis, negres, blancs, originaris de Calais o d'Uganda... tothom troba el lloc més d'acord amb els seus desigs, ja sigui a terra mateix o als bancs, agenollat o bé prostrat.

«No havia escoltat mai cants tan bells»

Els germans prenen lloc al centre de la nau, i enmig d'un gran silenci s'enlaira un «al·leluia», que ha esdevingut finalment com un «capell» comú per a gran nombre de comunitats cristianes. Ah, els cànctics de Taizé! Els mots senzills i purs, les melodies llargament emprades per bressolar l'ànima, una simfonia de llatí i de llengües del món sencer... «No havia escoltat mai cants tan bells», asseguren Chantal i el seu marit, Jean-Claude. Acostumats a Paray-le-Monial, han vingut amb la filla petita, i s'imaginaven Taizé com un monestir clàssic. Però hi han descobert uns religiosos que, sense prescindir de la vida comunitària, no dubten a immersir-se entre la multitud.

Aquest cap de setmana de primavera, 4.000 persones van cap aquí i cap allà amb els sacs a l'esquena i les bermudes de coloraines, amb 20 anys a coll o un infant agafat del bracet. ¿Qui podria esperar-se una afluència tan gran de gent, en aquestes valls de la Borgonya? Al primer cop d'ull, l'indret no sembla que tingui cap misteri: un petit llogarret ensopit (150 habitants, inclosos els germans), uns campaments que són ben lluny d'assemblar-se a uns camps ben dotats, algunes imatges enmig de la vegetació...

Però és allà on hi ha tota aquesta gent! I això passa durant tota primavera!

10 del matí. Hora de trobar «Els germans de Taizé són com pescadors d'homes que recullen el text de sant Lluç», com diu Grégory, un jove belga. A la teula del seu grup, que ha vingut d'una escola catòlica de Lieja, escolta els germans, que explica un text bíblic. Un comentari sobre els «Els posen a les esglésies no pas per crear un ambient romàntic, sinó per simbolitzar la resurrecció del Crist». Una il·lustració sobre la frase de Joan: «Resteu amb mi i jo restaré amb vosaltres», i l'exemple d'un jove alemany que vingué a Setmana Santa i que cridava rebel·lions contra el càncer i la mort, però que tres mesos després deixava els seus parents del món conhortats, perquè va viure els darrers moments amb molta pau. De què parlen els germans a Taizé? Aquests joves que bullen de preguntes? De malalties, de separacions dels pares, del streptococ, dels exàmens, de la recerca de l'esperança; són centenars els qui cada any es confien a un o a un altre dels germans, ja sigui a l'església, abans de la pregària, o al jardí, després de l'acollida. Un jovent que no és tan mateix que el de fa deu anys — tan menys inclinats als eslògans, més desitjosos d'espiritualitat — però que tampoc no és gaire diferent.

1 de la tarda. És l'hora de dinar. Un plat d'arròs amb tonyina, formatget i una llesca de peix d'espècie. Cal fer cua, es menja amb coberts de plàstic, d'esquena a un arbre o asseguts en una cadira, però tot es fa de bon humor. I tot el moment de rentar plats, és l'excusa per a una alegre ruixa. «Estic sorprès de l'eficàcia d'aquest sistema, que no compta amb més que amb la bona voluntat que no disposa d'ordinadors expressa meravellada Ma Laurence. Aquesta estudiant de l'escola d'enginyers d'Alès l'encarregada de la neteja dels sanitaris durant els seus tres dies d'estada. D'altres, recorden que

pregària sempre jove

Germans dels homes

1940. Un home de 25 anys, seriós, tot sol al turó de Taizé, té el somni de fundar una comunitat al cor del cristianisme esquíncat. Un amagatall per a refugiats polítics, sobretot jueus.

El 1949, dins l'església romànica, els set primers germans es comprometen en el celibat i la vida comunitària. Actualment són 90 els qui rodegen el germà Roger, provinents de 25 països, catòlics o de diversos orígens evangèlics. Els ajuden una cinquantena de joves permanents, i unes trenta germanes de Sant Andreu, que estan instal·lades en la població veïna.

Taizé no és sols un lloc. És també un esperit que bufa als cinc continents. Des del Brasil a Bangla-Desh, del Senegal a Corea del Sud, una trentena de germans viuen també en barriades desheretades, en petites fraternitats.

entrar en silenci a l'església, o vetllen per la seguretat de la ruta que travessa el poble. Això forma part de la pedagogia de Taizé: fer que cadascú sigui una peça fonamental del puzzle. Com a individu, però també com a ciutadà d'un lloc concret del planeta.

Un poblet planetari

A Taizé, efectivament, hom pot fer una volta al món sense sortir de la Borgonya. N'hi ha prou que faci cap a les «trobades intercontinentals». Aquest matí, per exemple, sota els capitells de l'església hi ha tres mexicans, amb

L'aspecte de poblet planetari atrau certament aquesta generació de joves europeus, però no és suficient per explicar l'encís de Taizé. I doncs? El misteri s'inclou en un mot ben banal: confiança. «En aquest lloc, no se senten gairebé paraules negatives, no hi ha prohibicions», explica un grup de joves suecs, que no han dubtat a esmerçar quaranta-vuit hores, sense aturades, amb un cotxe, per «passar prop d'aquesta font», segons la bella expressió de Joan Pau II l'any 86. «El que valorem d'aquí és l'optimisme. El germà Roger repeteix sovint aquesta idea: si només has entès una frase de

indi (un símbol de la llum per als cristians d'aquella nació).

Aquest vespre, els nens distribueixen unes flors a l'assemblea, com un regal de comiat per als que marxen. «Hem d'estar admirats pel fet que vosaltres i nosaltres tenim una enorme confiança en allò que vosaltres sereu», declara el germà Roger a aquests últims. El comentari és breu. A Taizé, hi ha molts més silencis que discursos. Un dels cants que sovint es repeteix emmarca molt bé la música habitual de la meditació: «Jesús, Crist, llum interior, no deixeu que em parlin les tenebres».

tothom, segons la fondària de la seva fe. O segons la seva Església. Charles-Henri, un protestant que viu al barri de Barbès, a París, ve des del 1963 a Taizé amb la seva dona Solange, catòlica. Un indret ecumènic ideal per a aquesta parella mixta. «Els nostres pares — diu ell — van engrandir-ho tot amb prejudicis. Jo tinc l'esperança que un dia l'Església s'unirà. Quan tots aquests joves que són aquí esdevinguin adults, serà més fàcil». Prop d'ells, hi ha un grup que aquest matí ha cridat especialment l'atenció: 18 persones d'una comunitat de Fe i Llum, del cantó de Vaux (Suïssa). Són gent discapacitada, que han participat amb intensitat a la celebració, i que han plorat d'emoció en braços dels qui els acompanyen. La felicitat i la pregària anihilen els pudors. «Són moments forts, i no voldriem acostumar-nos-hi mai!», exclama un germà. Taizé és lloc de pau, lloc

moment, han intercanviat adreces amb els indis. Abocat en una finestra, un mexicà saluda amb grans gestos els que marxen. No sabien pas en quin lloc es coneixerien, però ara, d'un cap a l'altre del globus terraquí, sabran que hi tenen amics.

La tarda s'allarga dolçament i els llocs es buiden. Se sent una alegre cançó acompanyada amb la guitarra. Els visitants de diumenge, després d'haver estat corpesos per la gernació agenollada en el silenci i la llum groguenca de l'església, compren terrisses i postals a la sala d'exposicions. Els turons s'adormen. I a l'ufanós jardí de la comunitat, el germà Emile i la germana Joana, una religiosa que es troba de pas, recorden els «hostes» rebuts. «Aquest hivern, ha estat bo de veure aquell jove de Sud-àfrica, que vam rescatar d'aquell abisme de baralles d'allà baix, com cantava i ballava quan

Fer caure els murs d'Europa

Pionera en l'obertura a l'Est, la comunitat de Taizé va teixir, al llarg dels anys, tota una xarxa clandestina, mitjançant visites i contactes secrets, i després per mitjà de les trobades de cada fi d'any: Praga el 1990, Budapest el 1991, Viena el 1992, Munic l'any passat.

El properencontre serà a París, del 28 de desembre de 1994 a l'1 de gener del 95.

d'escolta, lloc d'intercanvi. Però, ¿quina Església hi ha, aquí? La resposta es pot trobar en milers de testimonis. Aquell jove haitià que volia ser metge, s'ordenà de prevere després d'una estada a Taizé. Aquest vell secretari general d'una associació de socorrisme catòlica, va començar a dedicar-se a l'acció humanitària després de llegir una carta del germà Roger. El testimoni de Jean, de 37 anys, i de Michèle, de 35, és la història de dos mestres belgues, responsables de la comissió de pastoral familiar de la diòcesi de Tournai. Han descobert Taizé multitud de joves, que hi tornen regularment i que diuen: «És aquí on nosaltres hem après a estimar la nostra Església. Hem entès que ella és realment allò que nosaltres volem que sigui».

Taizé, lloc de confiança

¿Tornaran algun dia, aquests joves alemanys que ara agafen l'autocar que va a Cluny? De

pujava a l'església enmig de la boira», recorda el germà Emile. «Tots els que vénen a Taizé, volen fer possible que els negres, blancs i mestissos entenguin que fóra bo viure tots junts», explica, per la seva part, la germana Joana. Des del 1987, la religiosa de Soweto envia a Taizé, durant alguns mesos, joves de les barriades de barraques: Clifford havia rebut una bala a l'esquena durant una manifestació, i ara ha entrat als franciscans; Lucky va descobrir aquí el seu amor al cant, i s'ha dedicat a estudiar-lo; Franz està acabant els estudis de medicina. I així, tot de joves d'un cristianisme sòlid, que construïran la nova Sud-àfrica.

Passen els anys i passen les tempestes del món (guerres, atur...), i Taizé perdura. Un far. Un oasi. Una font de confiança per al jovent del món.

■ Chantal Joly
(de «Pèlerin Magazine»)

En la diversitat de llengües, distàncies i orígens, la felicitat d'estar junts.

els vestits tradicionals del seu país, que expliquen com la pastoral dels joves que es fa al seu bisbat mira de retornar l'esperança als pobres d'aquells indrets, oblidats pels polítics. Victor, un búlgar, explica que allà els capellans ja poden exercir amb normalitat el seu ministeri sacerdotal. Pel que fa als indis, han escollit expressar-se mitjançant la dansa de la sega. «Tots aquests pobles del Sud són més naturals i espontanis que nosaltres!», s'entusiasma una senyora.

L'Evangeli, l'important és que ja has començat», explica una jove parella. «Els germans són sempre capaços de sorprendre els qui hi parlen. I això ho aconsegueixen per la transparència de la seva mirada», encareixen un parell de jubilats.

Els més joves, d'altra banda, copen instintivament que a Taizé tothom és tractat com una criatura de Déu. Això es veu pel posat seriós dels menuts que, en cada temps de pregària, envolten el germà Roger al costat del canelobre

Després de la pregària, que han estat invitats pel germà Roger a un intercanvi a l'interior de la comunitat, els suecs no es veuen amb cor d'anar a distreure's al bar que hi ha davant el pàrquing. S'estimen més guardar intacte el record d'aquella trobada, més pregon que la nit que embolcalla el campament.

Diumenge. Torna a lluir el sol. Les campanes criden joiosament a la missa. Hi ha cistelles de pa beneït per a aquells que no podran combregar. Es deixa llibertat a

Els pro-castrisme es manifesten sorollosament pels carrers de l'Havana exhibint grans retrats de Castro i altres líders del règim

El trencadiscos balcànic

Dèiem la setmana passada que calia veure la reacció dels serbis de Bòsnia davant el tancament de la frontera amb la Sèrbia de Milosevic, per on, segons aquest no passarà res més que productes d'estricta primera necessitat... Doncs la reacció no s'ha fet esperar, i ha començat amb una crida de Karadzic als seus partidaris a resistir costi el que costi. El cap dels serbo-bosnians ha fet ús de tota la demagògia al seu abast, anunciant la formació de «brigades de treball», i assegurant que «totes les persones són vàlides per integrar-se als diversos grups que es formaran»... S'ha intensificat l'activitat dels franc-tiradors a Sarajevo, i fins i tot els tècnics varen assaltar un dipòsit de l'ONU on es guardava armament i carros de combat que els cascos blaus de els havien requisat. Aquest fet causà una ràpida intervenció de l'OTAN que va ordenar un bombardeig aeri sense miraments, contra les posicions dels tècnics. Per altra banda, Washington, ja cansat de Karadzic i el seu exèrcit ha amenaçat amb armar obertament els musulmans perquè almenys puguin defensar-se... i si poden avançar les seves posicions. Cal veure encara la reacció definitiva dels serbo-bosnians i si és veritat que Milosevic ha decidit no ajudar-los més.

Cuba, la soferta

El poble cubà, no la minotria afecta al govern de Fidel Castro, va perdent la paciència i centenars de cubans exposen diàriament les seves vides buscant com

abandonar l'illa i acollir-se a l'hospitalitat nord-americana, la qual, per altra banda va sentint-se incòmode amb l'allau de refugiats cubans. Durant aquests incabables anys de dictadura castrista, ja ha arribat als trenta-cinc, milers i milers de cubans han arribat a les costes de Florida fugint de l'arbitrari rigorisme castrista, i ara Washington fa la impressió que comença a sentir-se fatigat per tants i tants refugiats, i més quan s'anuncia una nova allau.

Per altra banda els cubans ja desafien el dictador i els seus sicaris, i han gosat a manifestar públicament la seva disconformitat amb el règim. En la primera manifestació multitudinària resultaren 35 persones ferides durant l'enfrontament amb la policia castrista. I no cal fer gaire cas d'aquesta

contramanifestació a favor del règim, que les fonts oficials diuen que hi participà mig milió de cubans, perquè se sap molt bé que les manifestacions són molt fàcils d'organitzar des del poder.

La realitat és que Fidel Castro sent trontollar la seva posició i és molt capaç, ja ha sonat la paraula, de «numantitzar» la resistència contra tot intent d'organitzar a Cuba una veritable democràcia, que és el que en realitat vol el poble sofert, cansat, indubtablement no solament de la dictadura castrista,

terme, i aquest diumenge, dia 21, se celebren els comicis per a la presidència de la nació mexicana. La política mexicana s'ha complicat fortament, ja que la rebel·lió dels indis de Chiapas no ha cessat, i en aquests moments la recomanació d'aquests és que no es voti el candidat del PRI, Ernesto Zedillo... Que vaser nomenat després que fou assassinat el primer candidat, Luis Donaldo Colosio, fet que no s'ha aclarit i que fa suposar desevinences en el mateix partit governant. Ara bé, quin partit polític

Els dirigents haitians han armat el poble per lluitar contra els ianquis... si es produeix l'anunciada invasió

sinó de les anteriors dictadures, de dreta o d'esquerra, que gairebé cobreixen totalment els cent anys de la seva independència.

Mèxic, ¿què passarà?

L'any electoral mexicà ja arriba al seu

mexicà és prou fort per desbancar el PRI, per ser una alternativa de poder? Cal tenir en compte que l'actual sistema perdura des de fa setanta anys, durant els quals el procés electoral no ha estat més que una fórmula de cara a la galeria, i que si algun candidat d'algun altre partit s'ha presentat ningú no ha pogut saber mai la realitat dels vots obtinguts, ja que a Mèxic el frau electoral és més que costum, una mena de llei: ha de guanyar el candidat del PRI, i prou... És un de tants enganys. Sota un vernís de democràcia s'amaga tot l'aparell dictatorial del partit. I això és el que ha provocat la rebel·lió de Chiapas que només s'ha apaivagat en espera del resultat electoral. I aquest serà el gran problema que heredarà el guanyador. Un problema que vol una solució. I la solució es veu difícil si el PRI no és capaç de fer un seriós cop de timó dirigit primer de tot a atendre les necessitats dels indis marginats, els quals, en realitat potser són els que han intuït que Mèxic necessita un canvi radical vers una veritable democràcia... i s'han proposat aconseguir-ho.

Ernesto Zedillo, el candidat del PRI mexicà, en un acte electoral celebrat a Mèxic

■ Oriol Camps

El Consell de Seguretat de les Nacions Unides ha autoritzat recentment els Estats Units perquè intervinguin militarment a Haití per tal de posar fi al règim militar colpista de Raoul Cedras i permetre el restabliment de la democràcia en el país, amb el retorn al poder del president constitucional Jean-Bertrand Aristide —el primer líder elegit democràticament a Haití—, que fou enderrocat el setembre del 1991 mitjançant un cop d'Estat dirigit pel tinent general Cedras. La resolució número 940 va ser adoptada per dotze vots a favor, zero en contra i dues abstencions, les del Brasil i la Xina. D'aquesta manera, el Consell de Seguretat dona llum verda al desplegament d'una «força multinacional» que podrà fer ús de tots els mitjans necessaris per aconseguir els seus objectius.

Les Nacions Unides havien exigint reiteradament els

Via lliure a la intervenció militar a Haití

colpistes l'acompliment dels Acords de l'Illa del Governador, signats a Nova York per les parts implicades fa un any, on s'exposaven tot un seguit de condicions *sine qua non* que havien de ser executades pels militars colpistes: la reinstauració de la democràcia, el retorn del president Aristide a Port-au-Prince i la retirada dels colpistes. Aquests compromisos van ser totalment ignorats pels militars malgrat el greu embargament comercial que pateix el país des d'aleshores.

La resolució de l'ONU, que no assenyalava cap data per al desplegament de la força multinacional i que serà essencialment nord-americana, preveu un procés

en dues etapes. En la primera fase, les forces invadiran el país haitià a fi d'expulsar del poder els militars i en una segona fase, una operació de manteniment de la pau de l'ONU formada per un màxim de 6.000 cascos blaus prendran el relleu de la força multinacional.

El pla d'intervenció serà comandat i finançat pels Estats Units, amb una probable participació simbòlica d'altres països. La Missió de les Nacions Unides a Haití (Minuha) també hi participarà. Alguns estats llatinoamericans com Cuba, Colòmbia, Veneçuela o Mèxic han mostrat ja el seu rebuig a la via militar per resoldre la crisi a Haití. La darrera paraula la tindrà, com ja és habitual, l'actual gendarme del planeta: els Estats Units amb el seu president, Bill Clinton, al capdavant.

■ Miquel Àngel Codina

Recordant l'obra de sant Pius X

■ Pere Tena

La lectura continuada del capítol 6 de l'evangelí de sant Joan acaba el proper diumenge, 21 del temps ordinari, que coincideix enguany amb el dia 21 d'agost, aniversari de la mort del papa Pius X, i memòria litúrgica seva en el calendari universal de l'Església.

Pregar vora el sepulcre del papa sant Pius X, a la basílica vaticana, és sempre una experiència espiritual confortant. Hom recorda la seva activitat, en els primers anys del nostre segle, en camps com les ciències eclesiàstiques, el dret de l'Església, i molt especialment els inicis de la reforma litúrgica i les noves orientacions sobre la participació dels infants i dels fidels, en general, a l'Eucaristia.

És precisament amb aquest últim aspecte que enllaça avui una de les diverses «lectures» que —com he fet en altres articles— es pot fer del discurs del pa de vida: el punt de vista, o les reaccions, dels que estan a l'entorn de Crist, i dialoguen amb ell.

De l'entusiasme a la deserció

Quan es llegeix el capítol 6 de sant Joan, no pot deixar d'impressionar el canvi radical d'actituds que es revela en les persones que estan a l'entorn de Jesús. Després del signe dels pans, la gent està entusiasmada i disposada a aclamar-lo com a rei (vegeu Joan 6, 14-15); més encara, el continuen

buscant amb decisió, fins a Cafarnaüm (Joan 6, 24). Al final del diàleg, les coses han canviat molt. Ja no es parla de la gent; les dificultats han arribat fins als anomenats «deixebles»: «Molts dels seus deixebles es van fer enrere i ja no anaven més amb ell.» (Joan 6, 66). Sembla deduir-se del conjunt que pocs més que els Dotze quedaven fidels a Jesús.

Tot d'una, hom pensa en la repetida experiència pastoral entorn de la participació en l'Eucaristia: la distància entre el nombre de batejats i els que participen habitualment en l'Eucaristia dominical, la distància entre els infants que es preparen i accedeixen a la primera participació eucarística —la primera comunió— i els qui després continuen participant regularment en la catequesi i en les celebracions de l'Església... Sense entrar encara en les qüestions de fons, la mateixa desproporció numèrica és ja un element que no podem passar com un fet banal. Tantes vegades hom diu que es podria parlar amb més propietat de l'«última comunió» que no pas de la primera! Repeteixo que això no és cap acte de desconfiança envers la bona voluntat de tants i tantes que preparen la primera comunió dels infants; és, simplement, constatar el fet de l'allunyament real de la major part dels batejats en relació amb l'Eucaristia que Jesús dona, en una actualització continuada i, en certa manera, misteriosa, dels fets de Cafarnaüm.

Saber què es busca

En el discurs del pa de vida es nota des del començament una diversitat d'interessos. La gent busca Jesús perquè ha estat alimentada per ell, però Jesús els adverteix ben clar sobre l'error d'enfocament de la seva recerca: «Vosaltres no em busqueu perquè heu vist senyals prodigioses, sinó perquè heu menjat tant de pa com heu volgut...» (Joan 6, 26). Jesús s'esforça en fer-los adonar que el veritable aliment, el verdader pa baixat del cel, és Ell mateix: és a Ell que han d'acollir, en la fe.

El catecisme de sant Pius X tenia una fórmula senzilla però esplèndida per descriure una de les actituds bàsiques per a combregar amb fruit: «saber i pensar a qui es va a rebre». Aquesta afirmació continua permanentment vàlida, perquè és el ressò del discurs del pa de vida. La gent de Cafarnaüm buscaven els pans, però la temptació de buscar quelcom divers de Jesús mateix, en la recepció de l'Eucaristia, ens pot afectar a tots, de maneres subtils i manifestes.

Quan sant Pius X va insistir sobre l'avançament de l'edat per la primera comunió ho va fer —tal com explicava en el document *Quam singulari*— perquè quedés ben clar que l'Eucaristia és un do de Crist, la seva comunió amb nosaltres, i no pas un premi a la intel·ligència, o una forma de reconèixer els mèrits d'una preparació, o

una conclusió solemne d'uns cursos de catequesi. La seva intenció era clara: es tractava que poguessin combregar tots els qui fossin capaços d'acceptar, en la fe, que l'Eucaristia és el cos de Crist. Era, doncs, una crida a una catequesi fonamental, que després havia de continuar i desenvolupar-se.

En els nostres dies, una forma subtil d'assemblar-nos a la gent de Cafarnaüm és la de buscar de tal manera, en l'Eucaristia, la comunió amb les persones que ens envolten, que arribem a oblidar-nos que l'Eucaristia és la comunió amb la persona de Jesús. Les afirmacions apressades que algunes vegades es fan sobre la «necessitat» de trobar-se amb persones conegudes perquè «l'Eucaristia tingui sentit», o la insistència en què tothom canti incessantment durant la distribució, perquè «la missa és una festa», bé caldria sotmetre-les a revisió en funció del fet fonamental: l'Eucaristia és comunió amb Crist, i en Ell ens trobem com a germans, i només personalitzant espiritualment aquesta realitat la farem nostra i fructuosa.

Sant Pius X fou un promotor de la participació freqüent en l'Eucaristia, i la seva orientació era ben lluny d'un rigorisme jansenista. Però el perill dels nostres dies, en relació amb l'Eucaristia, no em sembla pas que sigui el rigorisme. La gent de Cafarnaüm es queixava del llenguatge de Jesús (Joan 6, 60), però la resposta no fou pas una «rebaixa», sinó una crida a la fe. Això és vàlid per sempre.

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge XXI durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

*Volem adorar el Senyor,
que és el nostre Déu*

Lectura del llibre de Josuè

24: En aquells dies, 1 Josuè reuní a Siquem totes les tribus d'Israel, i cridà els ancians d'Israel, els seus caps, els seus jutges i els seus magistrats. Es presentaren tots davant Déu, 2i Josuè digué a tot el poble:

15«Si no us sembla bé de tenir el Senyor per Déu, escolliu avui quins déus voleu adorar: els que adoraven els vostres pares quan vivien a la regió occidental de l'Eufrat, o els déus dels amorreus, al país dels quals viviu. Però jo i la meua família hem decidit d'adorar el Senyor.» 16El poble respongué: «Mai de la vida no abandonarem el Senyor per adorar altres déus. 17El Senyor, el nostre Déu, és el qui ens va fer pujar amb els nostres pares de la terra d'Egipte, d'un lloc d'esclavatge; ell obrà davant els nostres ulls aquells grans senyals i ens guardà pertot arreu on anàvem, enmig de totes les nacions que havíem de travessar.

18També nosaltres, doncs, estem decidits a adorar el Senyor, que és el nostre Déu.»

Paraula de Déu.

Salm responsorial

33 (R. v. 9a)

- 2Beneiré el Senyor en tot moment,
tindrè sempre als llavis la seva lloança.
3La meua ànima es gloria en el Senyor;
se n'alegraran els humils quan ho sentin.
R. Tasseu i veureu que n'és de bo el Senyor.
17El Senyor es gira contra els malfactors
per esborrar de la terra el seu record.
16Els ulls del Senyor vetllen pels justos,
escolta quan criden auxili. R.

18Així que criden, el Senyor els escolta
i els treu de tots els perills.

19El Senyor és a prop dels cors que sofreixen,
salva els homes que se senten desfets. R.

20Els justos sofreixen molts mals,
però el Senyor sempre els allibera;

21vetlla per cada un dels seus ossos,
no els podrà trencar ningú. R.

22La malícia duu el malvat a la mort,
els qui detesten el just expiaran la seva culpa.

23El Senyor rescata de la mort els seus servents,
i no acusarà els qui es refugien en ell. R.

Lectura segona

*Això és un misteri molt gran:
ho dic de Crist i de l'Església*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes

5: Germans, 21sotmeteu-vos els uns als altres per reverència a Crist. 22Que les esposes se sotmetin als seus marits, com tots ens sotmetem al Senyor, 23perquè el marit és cap de la seva esposa, igual que el Crist és cap i salvador de l'Església, que és com el seu cos. 24Per tant, així com l'Església se sotmet al Crist, l'esposes s'han de sotmetre en tot als marits.

25I vosaltres, marits, estimeu les vostres esposes tal com el Crist estima l'Església. L'estima tant, que s'ha entregat a la mort per ella, 26per santificar-la: l'ha rentada amb el bany de l'aigua acompanyat de la paraula, 27i així ha pogut cridar a la seva presència una Església gloriosa, sense taques, ni arrugues, ni res de semblant, tota santa i immaculada. 28Igualment els marits han d'estimar l'esposa com el seu propi cos. El qui estima la seva esposa, és com si s'estimés ell mateix. 29No hi ha hagut mai ningú que no estimés el seu propi cos. Tothom l'alimenta i el vesteix.

30També el Crist es porta així amb la seva Església, per-

què som membres del seu cos. 31Per dir-ho amb paraules de l'Escriptura: «Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i des d'aquell moment, ells dos formen una sola família.» 32És un misteri molt gran: ho dic de Crist i de l'Església.

Paraula de Déu.

Alelúia

(Jo 6:63b.68b) o un altre

Les vostres paraules, Senyor, són esperit i són vida,
vós teniu paraules de vida eterna.

Evangelí

Senyor, ja qui aniríem?

Només vós teniu paraules de vida eterna

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

6: En aquell temps, 60molts dels qui fins aleshores havien seguit Jesús digueren: «Aquest llenguatge és molt difícil! ¿Qui és capaç d'entendre'!» 61Jesús coneixia interiorment que els seus seguidors murmuraven d'això, i els digué: «¿Us escandalitza això que us he dit? 62¿Què direu si veieu que el Fill de l'home puja on era abans? 63L'esperit és el qui dona la vida. La carn no serveix de res. Les paraules que jo us he dit són Esperit i són vida. 64Però entre vosaltres n'hi ha alguns que no creuen.» Des del principi Jesús sabia qui eren els qui creien i el qui l'havia de trair. 65Després afegí: «Per això us he dit abans que ningú no pot venir a mi si el Pare no li concedeix aquest do.» 66Després d'aquell moment, molts dels qui l'havien seguit fins aleshores l'abandonaren i ja no anaven més amb ell. 67Jesús preguntà als dotze: «¿Vosaltres també em voleu deixar?» 68Simó Pere li respongué: «Senyor, ja qui aniríem? Només vós teniu paraules de vida eterna, 69i nosaltres hem cregut i sabem que sou el Sant de Déu.»

Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; ferial: II)
SETMANA 21 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 1a)

AGOST:

21. Diumenge 21 durant l'any: *verd*. Lectures: Js 24:1-2a.15-17.18b (Salm 33) / Ef 5:21-32 / Jo 6:60-69.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Pius X, papa. Sant Privat, bisbe i màrtir; sants Bonosi i Maximà, màrtirs (patrons de Blanes); santa Ciríaca, màrtir (viuda).

Festes majors: Aiguaviva, Almenar, Avinyó, Begur, Blanes, Campdevàrol, Castellfolit de la Roca, Corró d'Avall, Creixell de Mar, Enviny, Espui, la Granada del Penedès, Montornès del Vallès, Osor, Pla de Sant Tirs, Ridaura, Riudarenes, Sant Esteve d'en Bas, Sant Feliu de Codines, Sant Joan de Palamós, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Pere Sallavina, Suterranya, Torelló, Vallbona de les Monges, Vall-llobrega i Verges.

22. Dilluns. Memòria de la Mare de Déu, reina, i altres advocacions: *blanc*. Lectures del dia: 2Te 1:1-5.11b-12 (Salm 95) / Mt 23:13-22.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Timoteu, màrtir. Festes majors: Cornudella i Vilanova del Vallès.

23. Dimarts. Del dia: *verd*. Lectures: 2Te 2:1-3a.14-17 (Salm 95) / Mt 23:23-26.

MEMÒRIA LLIURE: Santa Rosa de Lima, verge (dominicana, del Perú) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Felip Benici, prevere (servita). Festes majors: Fonollosa.

24. Dimecres. Festa de sant Bartomeu (o Natanael), apòstol (de Canà de Galilea): *vermell*. Lectures: Ap 21:9b-14 (Salm 144) / Jo 1:45-51. Tot propi.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Emília de Vialar, verge (fundadora); santa Àurea, verge i màrtir.

Festes majors: Albinyana, Algerri, Alió, Alpicat, l'Argentera, Bellmunt d'Urgell, Bordils, Camallera, Creixenturri, Freginals, Hostafrancs, Igualada, Masarbons, el Masroig, Massalcoreig, Montferri, el Montmell, Prat de Comte, Riba-roja d'Ebre, Roda de Berà, Sant Bartomeu del Grau, Santa Agnès de Malenyans, Sants (Barcelona), la Sénia, Sidamon, Sitges, Tavascan, Tordera, Vallbona d'Anoia, la Vall d'Alto i Vilobí del Penedès.

25. Dijous. Del dia: *verd*. Lectures: 1C 1:1-9 (Salm 144) / Mt 24:42-51.

Bisbats de Lleida i Urgell: memòria de sant Josep de Calassanç, prevere (aragonès, fundador de l'Escola Pia: SchP) (*blanc*). MEMÒRIA LLIURE: Sant Lluís de França (rei, terciari trinitari) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Genís, màrtir (còmic); sant Genís, màrtir (notari); santa Patrícia.

Festes majors: l'Ametlla del Vallès, Cervià de Ter, Montellà, Orís, Taradell, Torrelles de Foix, Torroella de Montgrí i Vilassar de Dalt.

26. Divendres. Catalunya: Memòria de santa Teresa de Jesús Jornet, verge (d'Aitona, Segrià, fundadora de les Germanes dels Ancians Desemparats, patrona de la gent gran): *blanc*. Lectures del dia: 1C 1:17-25 (Salm 32) / Mt 25:1-13.

ALTRES CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Cesari d'Arles, bisbe; sant Zeferí, papa i màrtir; sant Balduí, monjo; beat Juníper Serra, prevere (franciscà, de Petra, Mallorca, evangelitzador de Califòrnia).

Festes majors: Artesa de Segre, Puigverd de Lleida i Saldes.

27. Dissabte. Memòria de santa Mònica (mare de sant Agustí): *blanc*. Lectures del dia: 1C 1:26-31 (Salm 32) / Mt 25:14-30. Vespres de demà.

Festes majors: Maldà i Sant Celoni.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Js 24:1-2a.15-17.18b)

Renovació de l'aliança

■ Josep M. Aragonès

Siquem

El darrer capítol del llibre de Josué, més que cloure aquest volum, és la cloenda solemne de l'hexateuc, o col·lecció dels sis primers llibres de la Bíblia. Es podria afirmar que, amb aquest escrit, s'acaba el gran pròleg bíblic que, enmig de grans reflexions teològiques, ens ha ofert el que podem anomenar la prehistòria d'Israel, i ens fa assistir al naixement de l'Israel-poble-de-Déu ja constituït. El relat de la gran assemblea de Siquem és l'acta de naixement del poble com a tal.

Siquem és un dels noms geogràfics més venerables de la Bíblia. Situat al cor de Palestina, entre les muntanyes d'Ebal i de Garizim, a la regió d'Efraïm, gairebé a mig camí entre Jerusalem i Natzalet, va esdevenir molt aviat un lloc sant d'encontre i de pregària, un santuari. Fou el primer sojorn palestínic de l'Abraham pellergrí —l'Alzinar de Mambré (Cf. Ex 13:18 i 18:1)—, el lloc on Jacob, de retorn del seu exili, féu les paus amb el seu germà Esaú i hi plantà la tenda. I és a Siquem on, amb l'assemblea que avui és narrada en aquesta perícopa, queda segellada la confederació de les tribus que han pres possessió del país, i Israel fa l'opció solemne de situar-se al costat de Jahveh, tot renovant l'Aliança que Déu havia establert amb el seu poble.

Israel professa la seva fe

Val la pena que, a part de la proclamació litúrgica d'aquesta perícopa, llegim sencer tot aquest capítol. El leccionari de la missa dominical en fa sols una selecció amb la intenció de relacionar sobretot els vv. 16ss. amb la resposta de Pere a la pregunta desafiament de Jesús en l'evangeli d'avui: *«Senyor, a qui anirem? Només vos teniu paraules de vida eterna, i nosaltres hem cregut i sabem que sou el Sant de Déu»* (Jo 6:68s.).

Els vv. 2b-13 són una professió de fe històrica que ens diu els títols que Jahveh té i s'ha guanyat per ser de debó l'únic Déu d'Israel. Així es posa davant de la consideració del poble allò que Jahveh ha fet per ell i com, a través d'aquesta acció gratuïta i plena d'amor, s'ha manifestat ser el veritable Déu-que-salva. Constitueix una de les parts importants dels models de tractats d'aliança a l'estil dels hitites, destinades a suscitar en el vassall, amb el qual l'emperador feia

aliança, uns sentiments de dependència i de reconeixement que l'inclinaven a acceptar voluntariosament les clàusules que seguien a continuació. Això és el que permet a Josué expressar-se amb els termes del v. 14: *«Per tant, revereu el Senyor i adoreu-lo sincerament i amb tot el cor. Desfeu-vos dels déus que els vostres pares adoraven quan vivien a l'altra banda de l'Eufrates i a Egipte, i adoreu tan sols el Senyor»*. La proposta és clara. I encara es rebla el clau en el v. 15. Cal que el poble es decideixi. Que prengui partit per Jahveh o pels altres déus. Josué, però, posa de manifest l'opció ferma que ell i la seva família han fet. Opten per Jahveh. La resposta del poble és contundent. *«Mai de la vida no abandonarem el Senyor per adorar altres déus»* (v. 16). I tot seguit reciten el seu credo: *«Jahveh és l'únic Déu que salva i ens ha salvat. També nosaltres, doncs, estem decidits a adorar el Senyor, que és el nostre Déu»* (v. 18b). L'Aliança queda de nou segellada entre Jahveh i el poble, que inicia el seu camí per la història de l'assentament definitiu a la terra promesa.

La lliçó

En aquesta renovació de l'Aliança hi ha una lliçó molt important. Certament que l'opció pel seguiment de la salvació de Déu es fa inicialment en un moment puntual de la nostra vida. Serà el moment de la conversió, o el de l'assumpció pacífica d'allò que hem trobat en néixer en una família o en unes circumstàncies concretes. Però la vida no és únicament un punt, sinó una línia que es va desplegant al davant de la nostra existència. Per això aquella opció inicial també ha d'experimentar la mateixa trajectòria. Vol dir que a cada moment s'ha de fer l'opció, adequada a les circumstàncies, de caminar per les sendes de la fe. O sigui que no s'hi val a viure de renda: com que sóc creient i ja ho vaig professar, no cal que m'hi capfiqui més. És precís que actualitzem la nostra memòria històrica: *«Què ha estat i és Déu per a nosaltres? Com hi responem?»* Per això és molt important que en alguns moments de la nostra vida, renovem els nostres compromisos baptismals. La nostra aliança amb Déu a través de l'únic Mediador dels homes, Jesucrist. Ho fem per Pasqua. I ho fem cada vegada que celebrem comunitàriament la pasqua del Senyor: en la missa dominical. Llavors és el moment de fer-nos nostres les paraules del poble a Siquem, o les de Pere responent al requeriment de Jesús.

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Silenci de Déu

Una paraula es presenta espontània al nostre esperit per resumir l'actitud de Déu pel que fa al món i a la història humana, i és la de «silenci». Silenci de Déu davant aquesta immensa màquina del cosmos, les lleis de la qual l'home no para d'inventar; silenci de Déu davant tantes catàstrofes absurdes que desorienten els nostres càlculs més prudents; silenci de Déu davant les ironies i les contradiccions de la història; silenci de Déu davant aquesta demografia impressionant que sembla fer sotsobrar la terra; silenci de Déu en front l'aparent fracàs de la Redempció. Sí, sembla passat el temps en què una teodicea optimista es complia en demostrar l'existència d'un Déu provident a partir de l'ordre i de l'harmonia de l'univers... Aquest silenci de Déu és simplement un escàndol per a la consciència moderna. Més enllà de totes les dificultats de detall que puguin posar-se als orígens del cristianisme i als seus dogmes, aquesta experiència ineluctable del silenci de Déu continua essent l'arma més poderosa de l'ateisme...

Coneixem bé dins de la fe la resposta a aquest silenci de Déu que ens pertorba. Déu calla, però ha parlat i ens ha revelat

el seu propòsit misteriós sobre el món i sobre l'home. Ell ho ha previst tot, ordenat i disposat en la seva providència amorosa i atenta des del primer dia d'aquesta creació que només té sentit en l'home imatge de Déu, que des de l'alba d'aquesta humanitat només troba el seu sentit en Jesucrist. La Providència, és a dir l'acte de prudència pel qual Déu ordena totes les coses vers un fi, tendeix a això: fer de tots els homes fills adoptius de Jesucrist. El pla etern de Déu se'ns ha revelat: *«Així Déu serà tot en tots»* (1 C 15,28)...

La Providència de Déu és un misteri d'amor; i per això és un misteri de silenci. Això equival a dir que la lliçó del silenci de Déu només és accessible als creients. El qui veritablement sent un cop en la seva vida el silenci impressionant de Déu no pot romandre neutral; o bé aquest silenci el conduirà a la rebel·lió, o bé aquest silenci l'obligarà a una superació de la fe.

És un fet: davant un món i una humanitat que semblen prescindir admirablement de Déu, els creients s'han fet més sensibles al silenci de Déu. Això imposa un cert estil i una certa intensitat de vida cristiana. Els creients són invitats a superar

la imatge d'un Déu-providencialista que no seria més que el complement de les seves deficiències i la garantia de les seves seguretats familiars. Sembla que Déu retrocedeix cada cop més en el món, mentre que l'home estén el seu imperi sobre el cosmos sencer. Però és perquè Déu és encara més gran, més transcendent del que ens podem imaginar. Exigeix que se'l busqui per ell mateix, més enllà de les utilitats immediates, en el silenci i en la soledat del cor, on l'adoració i l'amor troben la seva pròpia justificació. Déu calla, però el seu silenci és una paraula ardent per a tots aquells que busquen com pobres més enllà de tots els signes, dels miracles i dels prodigis, de les paraules dels homes massa tranquil·litzadores...

Ens sembla cada cop més que, en aquest món sense Déu, els veritables adoradors del Pare seran els qui adoren al Déu ocult i silenciós, en un total abandonament a la seva voluntat misteriosa.

■ Claude Geffre *La Providence, mystère de silence*, «Lumière et Vie», gener 1964